

"Kentsel Kalkınmada Sanat ve Kùltür"

GELECEĞİ BİRİKTİRMEK

KENT BULUŞMASI
07 Eylül - 08 Eylül 2011

KENT AKADEMİSİ
09 Eylül- 11 Eylül 2011

[CULTURE
AND
KÜLTÜR
VE DEVELOPMENT
KALKINMA]

CULTURE KÜLTÜR AND VE DEVELOPMENT KALKINMA

Bu proje AB tarafından desteklenmektedir.
This project is funded by the EU.

Bu projenin
sözleşme makamı
Merkezi Finans ve İhale Birimidir.
The Contracting Authority of this project
is Central Finance and Contracts Unit.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI

Bu proje
T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı
tarafından yürütülmektedir.
This Project is implemented
by Ministry for EU Affairs.

Bu hibe projesi Avrupa Birliği Bakanlığı koordinasyonunda Avrupa Kültür Derneği tarafından yürütülmektedir.

Proje Ortakları

collabor.at

Destekleyen Ortaklar

CULTURE
KÜLTÜR **AND**
VE DEVELOPMENT
KALKINMA

Bu proje Avrupa Kültür Derneği tarafından yürütülmektedir.

Bu yayın Avrupa Kültür Derneği tarafından Kentsel Kalkınmada "Kültür ve Sanat" projesi kapsamında 07 Eylül - 08 Eylül 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Kent Buluşması" ve 09 Eylül - 11 Eylül 2011 tarihleri arasında gerçekleştirilen "Kent Akademisi" projesinin kitabıdır.

© Avrupa Kültür Derneği, her hakkı saklıdır.

Avrupa Kültür Derneği, İstanbul
Fenerli Ahmet Sok. Fener Apt. No: 12/1 Feneryolu,
34734 İstanbul - TR
T: +90 216 338 37 80 F: +90 216 338 37 06 E: akd@europist.net www.europist.net/akd

Avrupa Kültür Derneği Sinop temsilciliği İncedayı Mahallesi, Okullar
Caddesi, No:11/4 Merkez / 57000 Sinop TR

Bu yayın Avrupa Birliği finansal desteğiyle hazırlanmıştır. Kitabın içeriğinden yalnızca Avrupa Kültür Derneği sorumlu olup, herhangi bir şekilde Avrupa Birliğinin görüşlerini yansıttığı şeklinde yorumlanamaz.

Proje Geliştirme Mahir Namur, Aytül Bilen
Proje Koordinatörü Aytül Bilen, Esin Ünlüat Kurdoğlu
Sergi Koordinasyon Prof. T. Melih Görgün, Elif Kuli
Proje ekibi Çağın Kaya, Cevat Akkaya,
Suzan Atasever, Emre Yalçın, Hale Oğuz, Nazlıhan Felek,
Duygu Öz, Ali Rıza Çıman

Yayımlayan Avrupa Kültür Derneği
Yayın Koordinatörü Mahir Namur
Editör Tuna Poyrazoğlu
Yayına Hazırlayan T. Melih Görgün
Çeviri Melis Bağatır, Tuna Poyrazoğlu
Son Okuma Nilüfer Sülüner, Esin Ünlüat Kurdoğlu, Mahir Namur
Tasarım Danışmanı Chameleon Tasarım ve Proje Yönetimi
Grafik Tasarım Umut Çokçağlayan
Fotoğraflar Emre Yalçın, Işın Önel, Ata Erol, Esin Ünlüat Kurdoğlu,
İstvan Szakats
Baskı Vagabond

•• İÇİNDEKİLER ••

“AÇILIŞ KONUŞMALARI Çalıştay	8
“SİNOP’UN GEÇMİŞ İ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ” SİNOP İÇİN BİR DURUM ANALİZİ Çalıştay 1.bölüm	11
“BENİM KENTİM FARKLIDIR” Sunum	19
“SİNOP’UN GEÇMİŞİ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ” SİNOP İÇİN BİR DURUM ANALİZİ ÇALIŞMASI Çalıştay 2.bölüm	22
“KENTSEL KALKINMADA YENİ YÖNELİMLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK” İyi örnekler sunumu	26
PSİKO COĞRAFYA YÜRÜYÜŞÜ Alan Çalışması	37
“TARİH VE KÜLTÜRDEN BESLENEN KENT KİMLİĞİ” Sunum	42
“TARİHTE SİNOP” Panel	43
“SİNOP, MARKAKENT?” Çalıştay	48
“KENTSEL PLANLAMA VE KÜLTÜR” Sunum	50
“KENTİN YAŞAM KÜLTÜRÜ / KAYBOLAN DEĞERLER” Sunum	53
“BİR GÜNDE MÜZEMİZİ KURUYORUZ” Atölye çalışması	55
“KENT VE SANAT, SİNOP’TAN VİYANA, VENEĞİK, AMSTERDAM VE CLUJ’A BAKIŞ” Panel	60
“SİNOP’TA SİVİL TOPLUM” Panel	68
“5 DUYU İLE SİNOP” Çalıştay	77
“SİNOP’TAKİ MİRAS YAPILARININ KÜLTÜR ALANLARINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ” Çalıştay	79
TARİHİ SİNOP CEZAEVİNİN YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ	90

ÖNSÖZ

Yıllar önce Karadeniz Bölgesi'nin kültürel ve ticari açıdan stratejik önemi en yüksek kentlerinden biri olan Sinop, bir çok medeniyete de ev sahipliği yaptı. Osmanlı döneminde ise en önemli tersanelerden birine ev sahipliği yaparak, gemi yapımı uzmanlığını edindi. Osmanlı'daki gerileme döneminin bir sonucu olarak görülebileceği gibi Sinop bu özelliklerinden uzaklaşıp bir 'Hapishane Kente ve Hapishane Kenti'ne dönüştürüldü. Jeopolitik nedenlerle dünyadan izole olmaya başladı. Soğuk Savaş döneminde ise NATO'nun SSCB'ne karşı askeri faaliyetlerini yürütebilmeye yönelik en önemli dinleme merkezi oldu. Tüm bu sebeplerle Sinop 20. Yüzyılda dünyadan uzak bir kent olarak var oldu; ekonomik durgunluk, işsizlik ve göç problemleri oluştu. NATO üssünün kapanması ile bu problemler daha da arttı.

Yıllarca içe dönük yaşayan Sinop şimdi bir değişim sürecinde. Kentin, zengin geçmişinden dolayı sahip olduğu değerlerle bugün daha çok adı duyulurken, kente oluşmaya başlayan hareketlilik doğal olarak kentlileri de heyecanlandırıyor. Ancak, Sinop'un, kısa dönem fayda ve hareket sağlayacak yatırımlar ve çalışmalar yerine uzun vadeli, kalıcı ve sürdürülebilir çalışmalara ihtiyacı olduğu ortadadır. Gerçek gelişim ve canlılık ancak böyle var olmaya başlayabilir.

Önemli olan mevcut değerlerin farkındalığını artırmak ve oluşan farkındalıkla değerleri koruma bilinci kazandırmaktır. Var olan ve yok olan değerleri ortaya koyarak onları canlandırmak en kalıcı çözüm olacaktır. Popülerleşme kısa vadede fayda sağlar ancak ardında bugün kalan kaynakların da tahrip olduğu bir kent bırakır, diğer birçok kentimizde olduğu gibi. "Geleceği Biriktirmek" Projesi, bu bilinci oluşturmaya, Sinop için geç olmadan harekete geçilmesini ve bu duruma 'Kültür ve Sanat' aracılığı ile katkı sağlamayı amaçlamıştır. Geleceği Biriktirmek projesi kentlerinin geleceğini kentlilerin ele almasını öngörmüştür. Sinop'un geleceği nasıl olmalı? Geleceği kurgularken ve inşa ederken geçmişten ve günümüzden neleri saklamaya veya kullanmaya değer? Şimdiye dek eksik olan neydi? Geleceği inşa ederken hangi geçmiş deneyimlerden, modellerden yararlanabiliriz? Bu süreçte bizlerin üzerine düşenler nelerdir? Hangi sorumlulukları üstlenebiliriz? Geleceği Biriktirmek projesi, Sinop için geçici bir "Kent Müzesi" oluştururken bu sorulara hep birlikte yanıt aramayı amaçlamıştır.

Geleceği Biriktirmek, 7-8 Eylül 2011 tarihlerinde gerçekleştirilen Kent Buluşması, Kent Akademisi ve Kent Sergisi'nden oluştu. Kent Buluşması'nda hedef, Sinop için katılımcılar ile bir vizyon çalışması yapmaktır. Ardından gerçekleştirilen Kent Akademisi kapsamında seminerler ve atölye çalışmaları ile Sinoplular yurtiçinden ve Avrupa'dan gelecek birçok uzman ile fikir alış-verişinde bulunma fırsatı buldular. Kentsel tasarım, turizm, kentteki tarihi yapılara yeni fonksiyon kazandırılması, kültürün kent ekonomisine katkısı, sivil toplumun kentsel kalkınmadaki rolü gibi konularda uzmanlar ile atölye çalışmaları gerçekleştirildi. Bu sayede, Sinop'un geleceğini şekillendirmek üzere birlikte düşünme ve planlama süreci başlatılmış olduğu gibi, katılımcı kent aktörleri arasında ortak bir dil oluştu ve öneriler geliştirildi. Etkinliklere paralel olarak yayınlanan "Sinopsis" adlı gazeteler aracılığıyla

da kentliler ve konuk uzmanlar arasında bir diyalog platformu oluşturuldu.

Tüm bu düşünce sürecinde yer alan ve Sinoplularla işbirliği yapan sanatçılar, ürettikleri eserler ile Sinop'un geleceğine dair sanatsal öneriler sundular. Bu eserler 17 Eylül-17 Kasım arasında aynı mekanda gerçekleştirilen Kent Sergisi'nde gösterime sunuldu. Sergide sunulan eserler bir katalogta belgelendi.

2010'da üçüncüsü gerçekleştirilen "Sinopale" Sinop Sanat Bienali'nin kentte daha güçlü ve kalıcı bir etki yaratabilmesi için sürecinin iki yıla yayılması ve başka etkinlikler ile desteklenmesi artık bir gereksinim haline gelmişti. Geleceği Biriktirmek bu gereksinimi yerine getiren ilk büyük çaplı etkinliğimiz oldu.

Avrupa Kültür Derneği tarafından tasarlanarak hayata geçirilen Geleceği Biriktirmek, "Kültür ve Sanat Yoluyla Kentsel Kalkınma" başlıklı proje, Avrupa Birliği ile Türkiye Arasında Sivil Toplum Diyalogunu Güçlendirme Hibe programı tarafından desteklendi. Proje ortakları olan Romanya'dan AltArt Foundation, Hollanda'dan Felix Meritis Foundation, Avusturya'dan Collabor. at, İtalya'dan Nuova Icona projenin tasarımından hayata geçirilmesi aşamasına kadar Avrupa Kültür Derneği ile yakın işbirliği yaptılar. Sinopluların yanında Amsterdam, Viyana, Cluj, Bükreş, İstanbul, Bursa, Alanya kentlerinden gelen çeşitli meslek gruplarından katılımcılar ile proje, bir diyalog ve deneyim alış-verişi platformu oluşturdu. Destekleri ve katılımlarıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sinop Valiliği, Sinop Belediyesi, SİNGIAD Sinop Genç İşadamları Derneği, Kent Konseyi Gençlik Meclisi de projede aktif yer aldı. Sinop'un farklı kesimlerinden, sivil toplum kuruluşlarından, üniversiteden yüzlerce kişi farklı şekillerde projeye katıldılar ve desteklediler. Bunların yanında Avusturya Kültür Ofisi, Romanya Kültür Merkezi ve Hollanda Büyükelçiliği de projeye maddi destekte bulundular.

Geleceği Biriktirmek böylece gelecek yıllarda Sinop'ta gerçekleştirilecek başka uluslararası, bölgesel ve yerel işbirliği projelerine de bir altyapı hazırlamış oldu.

Bu kitap, tüm bu çalışmaları özetleyen bir rapor niteliğindedir. Bu sürece katılamayan kentlilerin süreç hakkında bilgilenmeleri ve başka kentlerin de bu deneyimlerden yararlanabilmesi için bir belgeleme çalışmasıdır.

Geleceği Biriktirmek projesinin ve kitabın hayata geçirilmesinde katkısı olan herkese teşekkür ederim.

Mahir Namur, Avrupa Kültür Derneği Başkanı

KENT BULUŞMASI

07 Eylül 2011 Çarşamba

10.00 - 10.30 AÇILIŞ KONUŞMALARI

Baki Erol, Sinop Belediye Başkanı

Dr. Ahmet Cengiz, Sinop Valisi

Prof. T.Melih Görgün, Sinopale

Kurucusu, AKD Başkan Yardımcısı

10.30 - 11.15 TEMEL KAVRAMLAR GİRİŞ

Mahir Namur, Avrupa Kültür Derneği Başkanı

Yeşim Dizdaroğlu, Çekül Vakfı Eğitim Koordinatörü

Yrd. Doç. Dr. Gökçe Dervişoğlu, İstanbul Bilgi Üni.

11.15 - 13.00 ÇALIŞTAY

"SİNOPUN GEÇMİŞİ BUGÜNÜ VE GELECEĞİ"

SİNOP İÇİN DURUM ANALİZİ ÇALIŞMASI

Moderatör: Yrd. Doç. Dr. Gökçe Dervişoğlu

14.30 - 15.30 SUNUM

"BENİM KENTİM FARKLIDIR"

Yeşim Dizdaroğlu

15.30 - 17.30 ÇALIŞTAY

"SİNOPUN GEÇMİŞİ

BUGÜNÜ VE GELECEĞİ" SİNOP İÇİN

DURUM ANALİZİ ÇALIŞMASI

Moderatör: Yrd. Doç. Dr. Gökçe Dervişoğlu

08 Eylül 2011 Perşembe

10.00 - 11.00 PANEL

1.OTURUM"KENTSEL KALKINMADA YENİ YÖNELİMLER VE

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK"

Moderatör: Prof. T. Melih Görgün, AKD Başkan Yardımcısı

Yeşim Dizdaroğlu, Çekül Vakfı Eğitim Koordinatörü

Ahmet Erdönmez, Koleksiyoner, Bursa Kent Müzesi Müdürü

(Yaşam Kültürü)

Seher Türkmen, Alanya Kalesi Alan Yönetimi Başkanı

11.00 - 12.00 PANEL

2.OTURUM"KENTSEL KALKINMADA

YENİ YÖNELİMLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK"

Soru - Cevap, Tartışma

14.00 - 16.00 KENT BULUŞMASI SONUÇ DEĞERLENDİRME

Yrd. Doç. Dr. Gökçe Dervişoğlu, İstanbul Bilgi Üniversitesi

16.00 - 17.00 ALAN ÇALIŞMASI

"PSİKO COĞRAFYA YÜRÜYÜŞÜ"

Yöneten: Simone Pekelsma

... AÇILIŞ KONUŞMALARI ...

....

Dr. Ahmet Cengiz Sinop Valisi

Bülent Oktay Sinop Belediye Başkanı Yardımcısı

Prof. T. Melih Görgün Avrupa Kültür Derneği Başkan Yardımcısı

Mahir Namur Avrupa Kültür Derneği Başkanı

Dr. Ahmet Cengiz | Sinop Valisi

Kenti tanımlamak için genellikle fiziki şartları, bina sayısını ya da yaşayan sayısını baz alan değişik faktörler baz alınır, daha önemlisi o şehrin sahip olduğu kültür, yaşam biçimidir. Sürekli yaşayan nüfusu 50,000'in altında olan Sinop, sahip olduğu derin tarihi geçmişi, kültür katmanları ve yaşam stiliyle şehir kavramına tam uyan bir yaşam yeridir. Üst üste beş farklı tarih katmanını barındıran şehrimizin tarihi geçmişi tahminen 6500 yılı bulmaktadır. Bulunduğu coğrafya ilimizin en büyük avantajlarındandır. Kentimizin geçmişi bize binlerce yıla dayanan bir kültür mirası bırakmıştır. Bu mirasın unutulmaması, geleceğe aktarılması, biriktirilmesi bilim insanlarının ve kamu otoritesinin, devletin en önemli görevlerindendir. Kültür bir kentin ruhudur. Sinop'un geçmiş kültürünün geleceğe aktarılması konusunda Derneğimize, Melih ve Mahir hocalara ve katkısı olan herkese teşekkür ediyoruz. Biz de valilik olarak bu faaliyetlerin sürdürülmesine katkıda bulunacağız ve önümüzdeki yıllarda devam etmesini arzu ediyoruz. Kentimizin kültürel mirası, önümüzdeki yıllarda Sinop'un gelişmesi için kaynak teşkil edecek, içinde bulunduğumuz cezaevi kompleksi bile başlı başına içinde barındırdığı maddi ve manevi kültür unsurlarıyla ciddi bir katkı sağlayacaktır. Ayrıca tarihi kale kalıntıları, önümüzdeki süreç içerisinde bilimsel ve akademik bir yaklaşımla canlandırılacak ve dünya insanlarının istifadesine sunulacaktır. Sinop Karadeniz sahil şeridinde tarihi ve kültürel varlıkları en zengin olan ildir. Bu zenginliğimizin farkındayız, dünya insanlarının da farkında olmasını istiyoruz, bir marka şehir üretmenin çabası içinde olacağız. Sinop'un el değmemiş, bozulmamış bu varlığını geleceğe aktarmak tüm sorumluluk sahibi insanların en büyük görevidir.

Bülent Oktay | Sinop Belediye Başkan Yardımcısı

Kentler, mekanlar içinde yaşayanların kültür yansımalarıyla bir anlam kazanır. Geçmişin geleceğe doğru aktarılması da bu anlamda önem taşır. Burada kentteki alanların kullanımına yönelik kararlar ve kültür kent projeleri görüşülecektir.

T. Melih Görgün | Avrupa Kültür Derneği Başkan Yardımcısı

Şehri bilen tanıyan, geçmiş bu kentte olan, bugün de bu kentte yaşayan, geleceğe bir şeyler bırakmak isteyen bir vatandaş, birey olarak karşınızdayım. Burada sivil toplum örgütlerinden temsilciler, gençler, çocuklar ve uzman arkadaşlardan, yetkililerden oluşan, hep birlikte bu kent için bir şeyler yapma amacıyla olan bir topluluk var. Bir buçuk yıl önce başladığımız bu proje, Avrupa Birliği Bakanlığı'nın bir hibe programı dahilinde açılan yarışmada Türkiye'den başvuran 200'ü aşkın proje arasından seçildi. Geleceği Biriktirmek projesinde geçmiş değerlerimiz üzerinden bir çalışma yapmak istiyoruz, geçmişten bize bugüne kalan bir yapının içerisindeyiz. Acıklı hikayesiyle bu yapı anılarımızda yer alırken, bugün içinde yaşıyoruz. Bu yapının belleğine bilindik belleğin haricinde yeni şeyler katıyoruz. Tarihsel katmanları olan bu kent, insana güzel bir enerji veriyor ve yaratıcılığını körüklüyor. Önümüzdeki günlerde akademisyen arkadaşlarla beraber kenti deşifre edeceğiz ve gelecekte bu kentte olmasını istediğimiz, şu anda belki de "keşke bunu yapmasaydık" dediğimiz bilginin tekrar oluşmaması için hep birlikte düşüneceğiz. Eksilerimizi ve artılarımızı ortaya koyduktan sonra şu kapıdan girerken bizi sarmalayan tarih içerisinde kendi tarihimize ve buraya bırakacaklarımıza bakacağız. Bu beş günlük süre sonunda sanatsal yaratım süreci başlayacak. Geleceğe bırakacağımız şeyler birey olarak sorumluluk duymamızı gerektiriyor. Bu sorumluluğu duyarken, doğruyu bulabilmemiz için, tek kişilik bir sivil inisiyatif olarak bizi yönetenlere de bilgi aktarmamız gerekiyor. Aktif sivil katılımı, bireyleri ve yurttaşlığı desteklemek için bu toplantıları yapıyoruz. Bu tür tartışma platformları kentte yaşayan kişilerin Birbirlerini anlamaları, algılamaları açısından çok önemli. Söz olarak ortaya koyacağımız bir kitabı bu sözü iletmek istediğimiz yerlerle paylaşacağız.

Bu söz bizim sözümüz olacak; yani sizlerin, burada yaşayanların, bu kentin sözü. Viyana, Amsterdam, Venedik, Cluj gibi kentlerden sanatçı ve akademisyen konuklarımız var, benzeri çalışmaları kendi kentlerinde yapmışlar. Onların deneyimleri bize bu kent için esas, doğru, farketmediğimiz bilgiyi göstermek açısından yol gösterecek. Esas amaç bu paylaşım, sivil diyalog.

Mahir Namur | Avrupa Kültür Derneği Başkanı

Sinop'un geçmiş değerlerini, güçlü ve zayıf yönlerini ilk gün ele alacak, bir beyin fırtınası yapacağız. Önümüzdeki günlerde, burada bulunan yerel ve uluslararası kişilerin katılımıyla aynı dili konuşabilmek için bilgi alışverişi yapacağız. Sonunda ortaya koyabileceğimiz somut fikirleri, önerileri, eylemleri anlayıp birbirimize destek olacağız ve önümüzdeki yıllarda Sinop'a katkı sağlayacağız. Gelecek hafta bu sürece bizimle birlikte katılan herkes sanatsal bir üretim sürecine geçecek ve bunun sonucu da sergilenecek. Burada önemli olan sonuç ve sergi değil, süreç.

T. Melih Görgün | Avrupa Kültür Derneği Başkan yardımcısı

Proje dahilinde sizlerle daha rahat iletişime geçebilmek için şehrimize ait bir gazete çıkarıyoruz: Sinopsis. İçinde programları bulacaksınız. Projenin bir belgesi niteliğinde ve içinde hem Sinop'tan yetişen, kent için bir şeyler yapan arkadaşların hem de uzmanların yazıları yer alıyor. Sizlerden de gelebilecek yazı desteğine açığız. Sinopsis bundan sonra üç sayı daha çıkacak.

... “SİNOP’UN GEÇMİŞİ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ” SİN- ... OP İÇİN BİR DURUM ANALİZİ ÇALIŞMASI

Çalıştay 1.bölüm

....

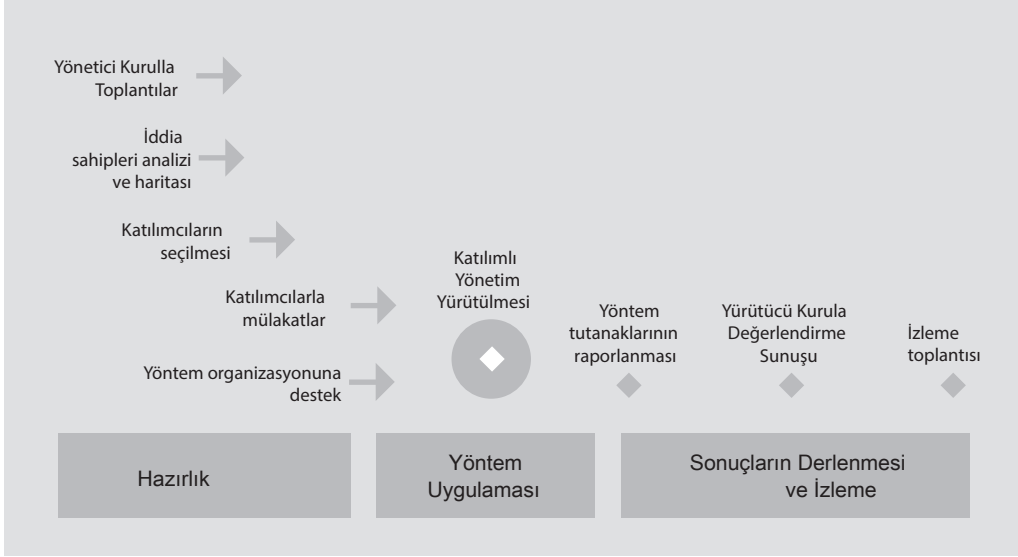
Moderatör: Yrd. Doç. Dr. Gökçe Dervişoğlu İstanbul Bilgi Üniversitesi

Sinop’un geleceğinin tasarlanması amacıyla, kentin paydaşları ve proje kapsamında Sinop ile ilgili çalışmalar yapacak kişilerin katılımıyla gerçekleştirilen bu çalıştay, katılımcıların bilgi ve tecrübelerinden yararlanarak ortak aklı çıkarmayı hedeflemektedir. Bu süreç, hazırlık, yöntem uygulanması ile sonuçların derlenmesi ve izlenmesi olmak üzere üç ana fazdan oluşur. Hazırlık aşamasında Yürütücü Kurul ile toplantılar yapılmış, iddia sahipleri analizi ve haritası çıkartılmış, katılımcılara davet ve açık çağrı yöntemiyle ulaşılmıştır.

Yöntem aşağıdaki aşamalarla uygulanmıştır:

- 1) Kent Buluşması’ndan beklentiler;
- 2) Dünyadaki ve Türkiye’deki Sinop’u etkileyebilecek akımlar;
- 3) Kent kültürü sunumu (Yeşim Dizdaroğlu) ve Sinop’un bugünkü durumu (temel yetkinlikleri ve zaafı);
- 4) Sinop’un gelecek tasarımına yönelik strateji önerileri Akımlar, Sinop’un yetkinlikleri ve zaafı, önce tüm katılımcılarla gerçekleştirilen beyin fırtınası çalışmasıyla belirlenmiş, sonra grup çalışmalarında önceliklendirilmiş, tekrar tüm katılımcılarla birlikte ortaklaştırılmış ve yorumlanmıştır. Grup çalışmalarının ortaklaştırılması daha küçük bir grupla gerçekleştirilip, tüm katılımcılarla değerlendirilip yorumlanmıştır. Kent Buluşmasında yapılan tartışmalar ve çıktılar dikkate alındığında, gelecek adımlarının aşağıdaki konular çerçevesinde yoğunlaşması önerilmektedir: Sinop’un geleceği ile ilgili projelerin/faaliyetlerin katılımlı yöntemlerle karar alma sürecine tabi tutularak önceliklendirilmesi; her bir öncelikli projenin kendi dinamikleri içinde ele alınarak, iddia sahiplerini de içerecek şekilde katılımlı yöntemlerle tasarlanması, değerlendirilmesi ve uygulanması; Sinop sivil insiyatifinin kendi kendini izleme ve değerlendirme (takip) mekanizmalarının oluşturulması.

ORTAKLAŞTIRILMIŞ AKIMLAR

Senaryolar

Olumlu Senaryolar	Olumsuz Senaryolar
- Doğal kaynaklar -Yenilenebilir enerji kaynaklarının varlığı - Organik tarımın devam etmesi - Turizm potansiyeli (su şehri olma, kültür turizmi) - Üniversite kenti	- Enerji Politikaları sonucu "Enerji Üssü" Senaryosu - Kentleşme Sorunları - Trafik Sorunu (Yarımadanın kullanılması, yaya düzenlemesi, kaldırımlar) - Altyapı Sorunları (Kanalizasyon) - Kültürel mekan altyapı sorunları, kültürel mirasta yapılan darp - Etik erozyon (ticari kaygılarla hareket, israf)
Tek Grupta Çıkanlar Sinop'dan yetişmiş kişilerin etkisi, katkısı	Tek Grupta Çıkanlar - Eğitimli kişilerin göçü - İklimin kısılığı

Temel Zaaf ve Beceriler

Temel Yetkinlikler	Temel Zaaflar
- Güvenli - Aktivist Ruh - Gençlerin özgüvenini geliştirebildiği ve kendilerini geliştirmeye zaman ayırabildiği	- Sorumluluk sahibi olmayan günü kurtarmaya yönelik tutum, bencillik - İş değil söz üretmek, eleştirel olma ancak birlikte hareket etmemek

STRATEJİK ÖNERİLER

- Yıkım çalışmalarının yapılması, imar düzenlemesi, SİT alanlarının arttırılması
- Sinop'un doğasına uygun Slow City olarak düzenlenmesi
- Şehir heykelleri çalışması
- Tarih çalışmaları- Seyyah ve seyahatname
- Turizm konusunda gelişme için Turizm Meslek Yüksek Okulu'nun açılması için desteklenmesi
- İş-Kur Girişimcilik eğitiminin iletişimin yaygınlaştırılması ve Sinop'a uygun üretimin/ürünün sağlanmasında teşvik
- "Karadeniz Kültürel İşbirliği Merkezi" ve bilgi üretiminin desteklenmesi
- Su sporlarının ve doğayı koruyan her türlü turizm türünün desteklenmesi

Beklentiler

.....Buradan ortaklaşa bir şeyler üreterek çıkmayı bekliyorum.

- Sinop'un sahip olduğu farklılığı korumak ve gelecek nesillere taşımak için önemli bir etkinlik olduğuna inandığım için.
- Sinopluluk kültürünün yeniden yaşatılması için bu etkinliğin önemli bir başlangıç olduğunu düşünüyorum.
- Gelecekte nasıl bir Sinop istiyorum sorusuna uzmanlarla birlikte enerjimizi bu yönde kullanmak için.
- Çocukların dışardaki alanlarda da olması ve beraber oynayabilmeleri için.
- Sinopluların hayal ettikleri geleceğe ulaşmaları için bir adım daha atmalarını sağlamak için.
- Geçmiş olan bir şehrin güzel geleceğini Sinoplularla birlikt ortaya çıkarmak için.
- Sinopluların hayal ettiği geleceğe yaklaşabilmesine yardımcı olabilmek için .
- Sinop'u kalkındıracak bir proje olduğu için.

- Sanatın kucakladığı bir çerçeveye insanlar buraya geldiği için.
- Kendimi Sinop'a karşı sorumlu hissettiğim için.
- Hapishane binası halkın sanatla içiçe geçebileceği ve kendini gerçekleştirebileceği bir ortam olduğu için.
- Sinoplu olarak ne katılır ne öğrenilir görebilmek için.
- Daha fazla Sinopluyla tanışabilmek için.
- Bu projeye Sinoplu olarak hep birlikte destek vermek için.
- Dernek olarak geçmiş biriktiriyoruz, buradaki geleceği biriktirmek ile ilgili ortak hedeflerimiz olduğu için.
- Su kabaklarının kullanımını teorik olarak araştırmak yerine yerinde araştırmak için.
- Sinop'ta ses toplamak gençlerle ve gönüllülerle müzik yapmak için.
- Tartışma üretmek, olumlama ve umut üretmek için. Geleceğe umut üretmek için bir şeyler yapabilmek için.
- Hapishanenin şehrin dönüşümünde rol almasını ve başarılı olmasını bekliyorum.
- Şehri daha fazla keşfetmek. Şehrinin neyi korumak ve sergilemek istediğine dair "bir günlük bir müze" oluşturmak için.
- Çocuklarla bir sanat atölyesi yapmak için. Geleceği biriktirken geçmişin bir katkısı olduğu için çocukların kendi objelerini geleceğe sanat objesi olarak taşımak için.
- Sinop'un kültürünü geleceğe taşıırken hep birlikte olmak için.
- Geçmişten gelen hikayelerimi size aktarmak için.
- Geçmişten geleceğe kitaplarımı taşımak için.
- Hikayeler ve sorularla etkileşime girmek için.
- Engelli çocuklar ile birlikte çalışmalara katılmak için.
- Alan yönetimine bu etkinliğin bir şeyler katması.

- Sinop'un bundan sonraki şehirlere örnek olması için.
 - Sinop'da müziğimi daha fazla kişiyle paylaşmak için.
 - Kültürlerarası etkileşim konferanslarının çıktılarını ile benzer çıktılar elde etmek için.
 - Daha gelişmiş bir Sinop'ta yaşamak ve herkesin bu projede katılımcı olması için.
 - Buralı insanlar ile birlikte dans dili ile neler yapılabileceğini denemek için. Hapishaneyi dans akademisi haline getirmek için.
 - Sinop'un geleceğini ve şehri keşfetmek için.
 - Şehrin geçmişini anlamak ve şehre yeni katmanlar ekleyebilmek için.
 - Kendi ülkemde hissetmediğim birlikte olmak ve kardeşlik duygusunun sizde nasıl işlediğini görmek ve bunun sonucunu kendi çalışmama yansıtmak için.
 - Sinop'un tanıtımı ve geliştirilmesi için neler yapıldığını görmek.
 - Boş vakitlerimi daha iyi değerlendirmek için.
 - Sinop'tan bir şeyler öğrenmek ve Venedik'e sürprizlerle dönmek için.
 - Buradaki insanlarla birlikte bir şeyler değiştirmek için.
 - Eski tarihi dokunun korunması ve bu dokuya gençlerin sahip çıkması için.
 - Sinop'un gizlenmiş saklanmış geçmişini bulmak, ortaya çıkarmak.
 - Sinop'un sokaklardaki hayvan ve çiçeklerin korunduğu bir yer olması için.
 - Kentin gelecekte çocuklarımın ve torunlarımın yaşamaktan mutlu olacağı bir Sinop olması için.
 - Geçmişimden biriktirdiklerimi sizlere aktarmak.
 - Kayıtsızlık etiğine karşı geri bildirimler nasıl olabilir bunu görmek için.
 - Genç Sinoplularla birlikte haritalama yapmak ve ortak bir şey üretmek için.
 - Üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmek için.
 - Sinop'un daha kötüsüne gitmesi değil bugünü kurtarmak için. Hayal kurmak için.
- Mahellemizin kurtarılması, çocukluğumun geçtiği mahalleyi kurtarmak için. Şehrimize

doğamıza sahip çıkmak için.

- Bilginin, sevginin, üretkenliğin olduğu yerlerde bulunmaktan zevk aldığım için.
- Sinop'un elindeki değerleri kurtarmak, korumak için. Sivil toplum kuruluşlarının termik ve nükleer santral ile ilgili daha duyarlı olması ve engellenmesi için.
- Bir sinerji yakalayarak Sinop'un Türkiye'ye örnek olması için. Türkiye'nin her yerinde bunun gibi katılımlı etkinlikler düzenlenmesini sağlamak ve ülkesine kentine duyarlı insanların hep birlikte çalışacakları mutlu bir Türkiye yaratmak için.
- Sinop'da müzik ve resimle ilgili etkinliklerin olması için.
- Sinop Bienali ve kent hakkında daha fazla şeyler öğrenmek için.
- Bir dansçı olarak Sinop'la ve Sinop için bir şeyler yapmak için.
- Sinop'ta bir farkındalık yaratmak için.
- Sinop'ta büyük bir potansiyel olduğunu fark etmek için.
- Sizi gelecek olarak gördüğüm ve geçmiş deneyimimi sizlerle paylaşmak için buradayım.
- Geleceği kutlamak için.

AKIMLAR BEYİN FIRTINASI

- Sinop'ta bir farkındalık yaratmak için.
- Sinop'ta büyük bir potansiyel olduğunu fark etmek için.
- Dünyada sosyal adalet bir sorun oldu.
- Türkiye ve Sinop'ta şehirleşme tersine işliyor. Çarpık bir kentleşme yaşıyoruz.
- Önümüzdeki ekonomik krizin beklediğimizden uzun sürmesi, gayrimenkule olan önemi arttırdı bu durum kültür mirasının yararına olabilecek bir durum yaratabilir.
- Sinop'da pek çok ev antika ve vakıflar tarafından el konulmuş durumda, binalara dokunamıyoruz. Anıtlar Kurulu ve vakıflar kanunu değerlendirilmeli.
- Sinop Türkiye'nin suya tutunan tek ili. Suyu önem verilmeli.
- Her ölçekteki mekansal biçimlenmenin tamamen piyasa koşullarına teslim olması.
- Dünyadaki bütün kaynaklar azalıyor. Çok uluslu şirketler etki altına aldığı ülkelerin kaynaklarına ciddi saldırı düzenliyor. Kaynakların korumasına önem vermeliyiz.
- Evrensel insan haklarının hiçe sayılması.
- Eğitim sisteminde çevreyi önceliğe almak gerekli.
- Türkiye'de öğretmen yetiştiren kurumların eksikliği nedeni ile konusunun uzmanı bireyler yetişemiyor. Örneğin düzgün mimar yetişmiyor, bu nedenle şehirler çarpıklaşıyor.
- Ülkemizde kırsal alanlar çoraklaştırılıyor. Kırsal alandaki yerleşim ve doğal tarım desteklenmeli.
- Sanata ve sanatçıya verilen değer gittikçe azalıyor.

- Teknoloji ve maddenin kullanımı yükselirken kültür ve bilime katkı azaldı.
- Gelişmiş bir kent için gelişmiş bir üniversite gereklidir.
- Nitelikli insanları bastırmaya yönelik politikalar uygulanıyor.
- 1980 sonrası gençlik apolitikleşti. Siyasette gençlerin de yer alması ve örgütlenmesi gerekmektedir.
- Kentleri arabalar işgal etti. İnsanlar yerine kentler arabalarla doldu. Daha çok yeşillik ve daha yaya öncelikli sokaklar olması gerekmektedir.
- Şehirlerde değişik din ve yaşam tarzları tercihleri ile bir şekillenme var, bu çeşitlenmeyi nasıl yöneteceğimizi bilmiyoruz.
- Kurumsallaşma dışı pek çok oluşum karşımıza çıkıyor. Kurumsallaşmanın kırılması ve sivil inisiyatiflerin ortaya çıkması.
- Kültürlerarası iletişim ve diyalogun Sinop'ta bulunanlar arasında da geliştirilmesi gerekliliği.
- Ucuz uçak biletleri ile birlikte küresel olarak hareketliliğin artması
- Sosyal medya aracılığı ile gençlerin bir araya gelebilmesi.
- Parasal değerlerin manevi değerlerin önüne geçmesi.
- Sinop'da hangi kurumlara güveniliyor?
- Şehirlerde kaldırım işgalinin fazla olması.
- Teknolojinin insanları getirdiği noktanın sorgulanması. Sosyal yalnızlaşmaya itilme.
- Gerçek demokrasi için basın ve düşünce özgürlüğü.
- Dünyada bir değer çatışması yaşanmakta. Değerler yıkılıyor ve yerine yeni değerler kuruluyor.
- Teknoloji ve sosyal ağların kullanımının artması ile yüzyüze iletişimin azalması.
- Avrupa'da olan yaya hakları burada yok. Trafik ile ilgili bir zaafımız var.
- Nükleer trendi dünyada geri giderken Türkiye de ilerliyor.
- Çocuklar küçük yaşta bilgisayar ile tanışıyor. Dışarda oyun oynamak yerine bilgisayarda şiddet içerikli oyunlar oynuyorlar. Bilgisayar kullanımı el becerisini azaltıyor, el yazısı unutuluyor.
- Şehirleşmede çocuklara yaşam alanı tanınmıyor. Çocuklar unutuluyor. Paraya yönelik halı sahalar var ama onun dışında bir alan yok.
- Küresel aktörleri biz seçmiyoruz fakat bunlar bütün dünyanın ekonomi sistemini ve bundan kaynaklı olarak da siyaseti etkiliyorlar. Bir temsil kargaşası yaşanmakta.
- Bireysel hak ve özgürlükler bize aittir fakat biz bu haklarımızı kendi isteğimizle yöneticilere devrediyoruz. Tabandan örgütlenme azaldı.
- Geçmiş kültürlerin izini yok etmemek konusunda bir gelişme var.
- Biyolojik köklerimizle bağlantılarımız azaldı. Dedesinin babasının adını bilen kaç kişi var.

- Geçmişe bakarken hatalarımıza bakmamız gerekli.
- Bir çelişki yaşıyor. Aşırı bir üretim ve tüketim varken, ekonomik açıdan dezavantajlı grupların doyurulması sorunu var.
- Gittikçe mutsuzlaşan toplumlar bulunmakta.
- Sosyal yalnızlaşma ve yabancılaşma insanları bencilleşmeye itiyor.
- Buluşma mekanlarının azlığı bireyselleşme ve yalnızlaşmayı artırıyor. Altyapı olanakları gençlerin üretimi ve yaratıcılığını teşvik edici değil.
- Genç nüfusun genç beyinlerin göç etmesi büyük bir sorun. Kendi şehirleri için üretmelerini sağlayacak doku yok.
- Hoyratça enerji kullanımı ve enerji savurganlığını gelişmişlik saymamalıyız.
- GDO yerine israfın ve fazla tüketimin önüne geçilmeli.
- Küçük şehirlerde özgüven geliştirici daha fazla şey var. Büyük şehirlerde yaşayan çocuklar kendilerini ifade etmekte daha fazla zorlanıyorlar. Gençler kendi kültürel gelişimlerini sağlayacak şeyler yapabilmeli. Gençler duyarlılık kazanmalı, kültürel girişimcilik artmalı.
- 80 sonrası Sinop insanı bireyselleştirildi.
- Bir fikir bombardımanı ve dayatması altındayız. Algı kirlenmesi var. (medya vs.)
- Dil çölleşmesi var.

... BENİM KENTİM FARKLIDIR ...

Sunum

....

Yeşim Dizdaroğlu, Çekül Vakfı Eğitim Koordinatörü

Kent Kimliği Nedir?

- Kent kimliği kentin geleceğini belirler. Kültür kenti, sanat kenti.
- Kentin geçmişi bugünü ve yarına ne kadar hazır olduğunu tanımlayan bilgiler.
- Sinop'un kent kimliği farklıdır. Sinop adını hiçbir zaman değiştirmeyen bir kenttir. Kent kimliği ve gücü kentli olmayı belirliyor.
- Kent medeniyeti tanımlamaktadır.

Kent Nedir?

- Binaları insanlar yapar.
- Kent tamamen doğal yapısı ile kent olmaya müsait. Coğrafi özellikleri ile birlikte Sinop bir kenttir.
- Yaşama elverişli alan

Kent Nedir?

- Güvenlik
- Geçim
- Barınma ihtiyaçları
- Kültür ihtiyacı

- Açık/kapalı mekan

İnsan-Mekan İlişkisinde Ben Kimim ?

- Nereli olduğum
- Mekanın orada yaşayanlar üzerinde olgusal bir etkisi var.
- Tanışık olmak, geldiği yerdeki ortak değeri ortaya çıkarmak.
- Önyargıya varmak.
- Nerden gelip, nereye gidersin?
- Mekanı anlamlandıran insanlardır.
- Mekan zamanın temsilcisidir. Mekanı kaybedersek oraya ait olma hissini de kaybederiz.

Sinop'un Kimliği

- Güne geç başlar
- Yer, İçer, Eğlenir, Gezer
- Türkiye'nin çıkmaz sokağı
- Karadeniz'in liman kenti
- Enerjik
- Rüzgarlı (iki hakim rüzgarı sürekli esen)
- İğfal edilmiş
- Vermiş ama almamış
- Aydın
- Mimari olarak bakımsız, mimari olarak önem taşımayan, güzel mimari güzel insan yaratır
- Yaşamaktan keyif alınan
- Açık bir ceza evi, tek girişi tek çıkışı olan, ulaşımı çok zor olanSUNUM Yeşim Dizdaroğlu" BENİM KENTİM FARKLIDIR"
- Modern ve lüks

- Steril, kendine ait olan şeyleri koruyor.
- Muhalif
- Özlenen
- Nankör evlatları olan bir anne, Sinop cömert
- Değerlerini kaybeden, kaybettiği değerlerin peşine çok sonra düşmeyi akıl eden
- Mekan zamanın temsilcisidir. Mekanı kaybedersek oraya ait olma hissini de kaybederiz.

Sinop'un Simgesi

.....**Cezaevi**.....

- Diyojen
- Tershane çeşmesi

Kent Kimliği

Duygu	Renk	Simge Yapı
Karmaşık	Mavi	Kartal ve yunus
Boşvermişlik	Yeşil	Rıza Nur Halk Kütüphanesi
Dinginlik	Mavi	Kale
Sıkıcı	Yeşil	Cezaevi
Muhalif	Yeşil	Kaşık
Duygusuz	Lacivert Gri	Fıçı
Güven	Mavi	Balık
Mutluluk	Beyaz	Cezaevi
Yuva, aidiyet	Yeşil	Kartal ve Yunus
Sonsuzluk	Gri	Muhacir Sokak
Hüzünlü	Turkuaz	Fener /Sinop'un
Rahat/Ferahlık	Kahverengi/kızıl	genel görüntüsü
Pişmanlık	Turkuaz	Tekne
Melankoli	Kirli sarı	
Özlem		

Kendimizi Kent Üzerinden Tanımlamamız

Sıfat	Renk	Yapı	Yaşantı
Mutlu	Mavi	Deniz Kokusu	Balık Tutmak
Sıkılmış	Siyah	İskele	Yokuşları
Hiperaktif	Kırmızı	Tershane	Tekne

... "SİNOP'UN GEÇMİŞİ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ" SİN- ... OP İÇİN BİR DURUM ANALİZİ ÇALIŞMASI

Çalıştay 2.bölüm

.....

Moderatör: Yrd. Doç. Dr. Gökçe Dervişoğlu İstanbul Bilgi Üniversitesi

İçinde bulunduğumuz ortamla ilgili olumlu ve olumsuz senaryoları oluşturmaya çalışacağız. Önemli gördüğünüz akımları seçerek 4 olumlu 4 olumsuz senaryo yaratmanızı istiyoruz. Gruplar kendini yöneten takımlar halinde çalışıyor. Takımda bir zaman tutucu, bir sunucu ve bir yazıcı olmalı. Grup içindeki dinamikte ikna konusunu özellikle vurgulamak istiyoruz.

(4 Grup çalışması yapıldı, 1 ve 3. Gruplar olumlu, 2 ve 4. Gruplar Olumsuz Senaryo çalıştı.)

OLUMLU SENARYOLAR

Fırsat ve Güçlü Yanlar

Grup 1

- Sinop Üniversitesi'nin hızla gelişmesi Sinop'un hem kültürel hem de ekonomik anlamda gelişmesini sağlayacak.
- Küçük şehirlerde insanlar kendilerini daha güvende hissediyorlar. Büyük şehirlerde daha karmaşık bir yaşam var. Sinop gibi küçük kentlerde insanların kedine ayırabileceği zaman daha fazla. Bu durum insanın kendisini geliştirmek için bir fırsat yaratıyor. Küçük şehirlerde insanların kendilerini ifade etmesi daha rahattır. Bu durum özgüveni artırıcı bir unsur.
- Sinop'ta organik tarıma hala devam ediliyor. (Fırsat)ÇALIŞTAY 2.BÖLÜM "SİNOP'UN GEÇMİŞİ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ" Gökçe

Dervişoğlu

- Tarihi yapının tamamen tahrip edilmemiş ve kurtarılabılır olması. (Fırsat)

- Havanın ve denizin temiz olması: insanların yaşadığı kentte çok kısa ulaşma mesafesinde denize girebilmeleri.
- Turizm şehri olması. (Güçlü yan)
- Aktivist ruha sahip olması. (Güçlü Yan)
- Zaman kaybının olmaması. Yaz mevsiminde trafik olduğunda bile küçük bir kent olduğu için bir noktadan diğerine ulaşmanın çok uzun zaman almaması. Kentin bir ucundan diğer ucuna bir saatte yürünebilmesi. Aynı gün içerisinde hem bürokratik işlemlerinizi halledip, hem piknik yapıp, hem de denize girilebilmeniz.

Grup 3

- Beyin göçü. Sinoplu kimselerin bilgi ve birikimlerini bir sistem dahilinde Sinop'a geri sunması.
- Temiz, tükenmez enerji kaynaklarının kullanılabilir olması.
- Geçmiş kültürümüzün izini korumaya yönelik eğilimimizin olumlu olması.
- Sinop'un turizm potansiyelinin fazla olması.
- Suya tutunan bir kent olması. Önemli bir deniz potansiyelinin olması.
- GDO'suz organik tarım

OLUMSUZ SENARYOLAR

Tehdit ve Zaaflar

Grup 2

- Nükleer santral yapımı ve tepkisiz kalınması.
- Trafik ve altyapı sorunu. Kanalizasyon sorununun bütünsel olarak halledilmesi. Yolların yetersizliği nedeni ile bazı yolların trafiğe kapatılması. Bunun sadece polisin değil sivil halkın da katılımıyla yapılması.
- İş üretmeden, bencil yaklaşım.
- Ticari kaygının diğer tüm değerlerin üstünde kalması. Sinop'un tek kaynağı balıkçılık. Kanun dışı fazla balık tutulması, boyut kuralına uyulmaması.
- Yetersiz eğitim kurumları ve göç etmek zorunda kalan gençler. Sinop'ta yalnızca bir üniversite var o da gelişmeye çalışmakta.
- Bazı alanlarda etik erozyon.

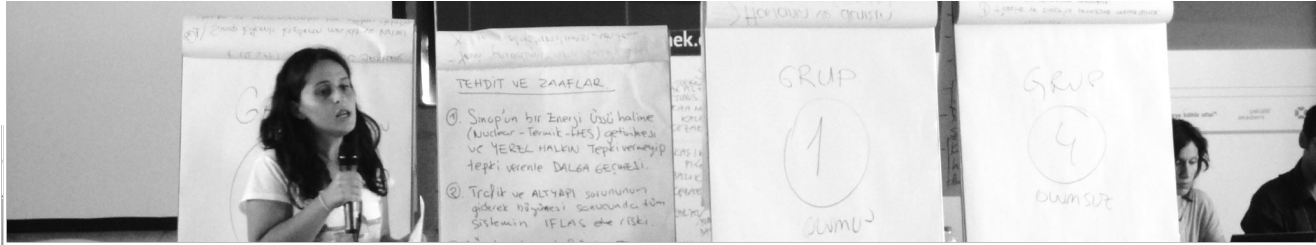

Grup 2

- Nükleer trendin dünyada geri Türkiye’de ileri gitmesi.
- Hoyeratça enerji kullanımı.
- Trafik, yeşil alan eksikliği ve çarpık kentleşme gibi problemler yaşıyoruz. Trafik problemi ile ilgili olarak, araç sahipliği ve yol kalitesi aynı oranda artmıyor. Şehirlerde kaldırım işgalinin fazla olması. Şehir içi yollarımız berbat, çok fazla araba satıyoruz. Yeni yollar açılmalı, merkezin dışına çıkılmalı. Yarımada olarak Sinop trafikten muaf olmalı.
- Ticari kaygıların etik kaygıların önüne geçmesi.
- Tersine şehirleşme. Şehrin topografyasının bozulması.
- Kentleşme kötüleştikçe insanlar kötüleşiyor şehirler kötüleştikçe insanlar kötüleşiyor
- Deniz taşımacılığı kent buna uygun olduğu halde yok. Hem yolcu hem de yük taşımacılığı için. Bu durum özel sektörün kenti tercih etmesine sebep olabilir.
- Evrensel insan haklarının hiçe sayılması. Basın özgürlüğünün olmaması

Zaaflar

- Sinop’un yarımada olması sebebiyle tek giriş ve çıkışı olması: Büyükkada gibi aracın olmadığı
- İklimin çok istikrarlı olmaması, iklim şartları. Sinop’ta aynı günde dört mevsim yaşanabilir. Rüzgar dört bir taraftan estiği için sarhoş gibi oluyoruz. Yaz sezonunun kısa olması.
- Sorumluluk bilincimizin olmaması.
- Turizmi kullanamıyoruz- turizmin çeşitlendirilmesi
- Mahalle baskısı il küçük olduğu için her yerden daha fazladır.

ORTAKLAŞTIRILMIŞ SWOT

Senaryolar

Olumlu Senaryolar

- Doğal kaynaklar -Yenilenebilir enerji kaynaklarının varlığı
- Organik tarımın devam etmesi
- Turizm potansiyeli (su şehri olma, kültür turizmi)
- Üniversite kenti

Tek Grupta Çıkanlar

- Sinop'dan yetişmiş kişilerin etkisi, katkısı

Olumsuz Senaryolar

- Enerji Politikaları sonucu "Enerji Üssü" Senaryosu
- Kentleşme Sorunları
- Trafik Sorunu (Yarımadanın kullanılması, yaya düzenlenmesi, kaldırımlar)
- Altyapı Sorunları (Kanalizasyon)
- Kültürel mekan altyapı sorunları, kültürel mirasta yapılan darp
- Etik erozyon (ticari kaygılarla hareket, israf)

Tek Grupta Çıkanlar

- Eğitimli kişilerin göçü
- İklimin kısıllığı

Temel Yetkinlikler

- Güvenli
- Aktivist Ruh
- Tarihi dokusu hâlâ bozulmamış
- Gençlerin özgüvenini geliştirebildiği ve kendilerini geliştirmeye zaman ayırabildiği

Temel Zaaflar

- Sorumluluk sahibi olmayan günü kurtarmaya yönelik tutum, bencillik
- İş değil söz üretmek, eleştirel olmak ancak birlikte hareket etmemek

“KENTSEL KALKINMADA YENİ YÖNELİMLER VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK”

Panel

Moderatör: Prof. T. Melih Görgün

Konuşmacılar: Ahmet Erdönmez Bursa Kent Müzesi Müdürü,

Seher Türkmen Alanya Kalesi Alan Yöneticisi, Yeşim Dizdaroğlu, Çekül Vakfı Eğitim Koordinatörü

T. Melih Görgün

Yerel ölçekte her iki yılda bir yaptığımız Sinopale kentsel kalkınmayı, kültür ve sanatın bir araç olarak kullanılmasını hedefleyen bir çalışma. Değerli sonuçlarından biri de Venedik'teki önemli bir sanat merkezinde açılan sergide geçen seneki Sinopale sırasında çekilen bir video yerleştirmesinin yer alması. Bu serginin iki Venedikli küratörü, eş zamanlı olarak sergi yapımcısı da şu anda aramızda bulunuyorlar. Bu sürdürülebilirlik örneklerinden biri olarak karşımızda duruyor.

Bugün yayın hayatına devam etmeyen Sinope kültür ve sanat dergisinin devam etmesi gerekir, başlamış olması bile birtakım daha özel girişimlerin olabileceğinin işaretidir. O kentteki bilgiyi alabilmemiz, devamlılığı sağlamak için müzeler de önemlidir. Devamlılık ekonomik açıdan da kalkınma sağlayacaktır. Biz bu kentteki bilgiyi, sürdürülebilirlik ve kentsel kalkınmayı sağlamak için hangi metodları kullanabiliriz?

Ahmet Erdönmez | Bursa Kent Müzesi - <http://www.bursakentmuzesi.com>

Sinop ile diğer şehirler arasında bir karşılaştırma yaptığımda iyi organize edildiği zaman farklılık yaratabilecek bir şehir olduğu kanaatindeyim. Türkiye'de de yeni bir kavram olan Kent Müzeleri bir kentin bütün özelliklerini, değerlerini tanıtan bir tanıtım merkezi. 2000 yılında Tarihi Kentler Birliği Bursa'da kuruldu ve alınan bir kararla 1926 yılında yapılan eski adliye binası, 2004 yılında Bursa

Kent Müzesi'ne dönüştürüldü. Şu ana kadar yaklaşık 800,000 kişi tarafından gezildi. Bursa Kent Müzesi'nin Bursa'ya ne kattığı konusunda yaptığımız araştırmanın sonucunda elde ettiğimiz en önemli başlık kentlilik bilincinin gelişmesine sebep olduğu çıktı.

Bursa, dünün, bugünün, yarının şehri. Bugünü oluşturan nice uygarlığa konak olmuş onların izleriyle yaşam dolmuş soylu bir geçmişin bekçisi. Benzersiz doğasıyla kucaklamış yeşiliyle sarmış onları. Yeniden var etmiş verimli toprakları. Hayatı masal, şehri kumaş etmiş. Siz de Bursa'yla yeniden tanışmak, buluşmak isterseniz Bursa Kent Müzesi'nde Bursa'yı Bursa yapan tüm değerleri bir arada sunan sergiler, canlandırmalar, interaktif sistemler rehberliğinde zenginleştirilmiş bir kent gezisine çıkabilirsiniz. Üç ayrı katta farklı temalardan oluşan galeriler bulunuyor. Giriş katın ilk galerisinde Bursa ve çevresinde oluşan ilk uygarlıkların izlerini sürüyor, ilk yerleşimleri ve kentin nasıl kurulduğunu görüyor ve gelişim sürecini Osmanlı dönemi sonuna değin yaşanan önemli başlıklarla izliyoruz. Akıllı kulaklıklar ile Türkçe ve İngilizce bulunduğunuz bölüm hakkında bilgi alabiliyorsunuz. Bu galeride ayrıca dönemleri içeren bilgi panoları eşliğinde Bursa'da hüküm sürmüş ilk altı Osmanlı sultanının seramik heykelleri bulunuyor. Giriş katının ikinci galerisinde Cumhuriyet döneminde yeniden biçimlenen kentin günümüze kadar geçirdiği evreleri izleyebilirsiniz. Müzenin üst katındaki tek galerisinde, yaşayan-yasanan Bursa'yı görüyorsunuz. Bursa'ya katkıda bulunmuş kişiler, kentin gelenek ve görenekleri, yeni yaşam adetleri, giyim kuşamları, alışkanlıkları anlatılıyor. Bir kenti kent yapan yaşamıdır. Üst katta araştırmacılar için Bursa'yla ilgili tüm mevcut belgelere ulaşabilecekleri merkez niteliği taşıyan kent belleğiyle, toplantı, sunum gibi etkinlikler için ayrılmış salon bulunuyor. Müzenin alt katı Bursa'nın üretimini, ekonomisini yansıtan dinamiklerine ayrılmış. Sanata dönüşen üretimleri kendine özgü gelenekleriyle tarihi esnaf çarşısı bu katın görsel sürprizi. Bursa'yı dünyaya tanıtan ipek ve ipeğin öyküsü ve Bursa kumaşları da bu galeride sunuluyor. Bir başka galeride ise kent müzesinin oluşum sürecine tanık oluyorsunuz. Müzenin koridorlarında her altı ayda bir değişen dönemsel sergiler yapılıyor. Giriş avlusunda dinleti ve konserler ve açık hava sergileri için bir amfi tiyatro bulunuyor. Bu müzedeki her şey unutulmaya yüz tutmuş tarihimizin unutulmamak için direnen tanıkları. Köklü kültürel geçmişimizle bugünün Bursa'sıyla yüzleştiriyor bizi, yarının Bursa'sını kurmak için.

Kent müzeleri bir şehrin bütün değerlerini anlatabilen bir bina kompleksidir. Sinop'un değerleri böyle bir binada düşünüyorum. Bursa'da bildiğimizi sandığımız birçok şeyi bilmediğimizi gördük. Bir STK ile birlikte ekip kurup bir kent belleği oluşturduk, sonrasında bu değerler ortaya çıktı.

T. Melih Görgün

Bizler şu anda varolan ve kullanılan mekanların fonksiyonlarını yanlış düşünmüş, düzenlemiş olabiliriz. Mesela bu kentte bir Etnografya müzesi mevcut. Diğer kent müzelerinden deneyimlerime baktığımda bu müzenin fonksiyonlarının yeniden ele alınıp içeriğinin düzenlenip, arşivlerinin sistemli hale getirilip bahsettiğiniz benzeri yapıya kavuşturulması mümkündür diye düşünüyorum.

Ahmet Erdönmez

Dediğiniz olabilir, fakat bürokratik sorunlar var. İşletme sorunu oluşabilir. Bununla ancak yerel yönetim, belediyeler ilgilenebilir. Yerel yönetimlerin bu işe sahip çıkması taraftarıyım. Müzeyi işletirken bu fark yaratıyor. Bursa Kent Müzesi için koleksiyon bütçesi oluşturup bu bütçeyi kullanabiliyor, istediğim personeli alabiliyorum. Bunun için yerelin, belediye ve STK desteği olmalı.

Seher Türkmen | Alanya Müzesi - www.antalyakulturturizm.gov.tr

Kültür Bakanlığı ve yerel yönetim adına çalışıyorum. Bu durum pek alışıldık değil. Hep yerel yönetim siyasi bir kurum, Kültür ve Turizm Bakanlığı devlet kurumu olarak algılanıyor. 23 senedir Alanya Müzesi'nde arkeolog olarak görev yapıyorum, yedi yıldır da müdürüm. Ben siyaset yapmaya değil, kültür varlıklarının korunması adına bu görevi yapıyorum. Aynı zamanda Alanya Kalesi Alan Yönetimi Başkanlığını yapıyorum. Türkiye gibi çok farklı uygarlıkların izinin bulunduğu, kültür varlıkları, tarihi alanlar açısından oldukça zengin bir ülkenin sadece 10 yerinin UNESCO'nun dünya mirası listesinde olması üzücü bir durum. Alanya Kalesi'nin de UNESCO Dünya Mirası listesine girme çabası var. UNESCO yönetmeliğinde değişiklik yaptı. Dünya mirası olmak isteyen her yer bir yönetim planı yapacak ve bize sunacak kuralını koydu. Alanya Kalesi de birinci derece arkeolojik, doğal, kentsel ve tarihi SİT alanı, hepsini bir arada barındırıyor dolayısıyla yerel yönetim, yönetim planını yapmak zorundaydı. Alan yönetimi sadece bir koordinasyon meselesidir. Çok farklı disiplinlerden kişilerin, kurumların bir araya getirilip alanın yönetimi (elektrik, su, ziyaretçi yönetimi, vs.) ile ilgili her türlü sorunun bir elde toplanıp ilgili kişilere dağıtılmasıdır.

Alanya turizme 1970'lerde başlamış ve hızla gelişmiş, yapılaşmayla karşı karşıya kalmış. Lüks otelleri, uzun sahil şeridi var. Toros dağlarının Akdeniz'e en çok yaklaştığı noktada. Antik dönemde Pamfilya ile Kilikya arasında yer alan arazi yapısı çok dağlık bir kent. Günümüzde kente yaklaşık 20,000 yabancı yerleşmiş durumda. Belediye içerisinde yabancılar meclisi var, dernekleri var. Alanya'ya farklı uygulamalar getiriyor, bizlerle iletişim kuruyor, kenti zorlayan bazı konuları dile getiriyorlar. Alanya kışları ılıman iklime sahip. Alanya Kalesi şehrin her noktasından görülüyor. Denizden 250 m. yükseklikte. Kesintisiz devam eden 6 km. uzunluğunda surları var. 50'lerde onarım görmüş ve bu nedenlere bugünlere gelebilmiş. Kent Piri Reis haritasında görülüyor. Bilinen tarihe göre MÖ. 4.yüzyıldan itibaren iskan görmeye başlamış. Bugünkü görünümüyle ülkemizde en iyi korunmuş ortaçağ kalelerinden biri. Günümüzdeki dönemde 10 tane kalmış olan eski sedir ağaçlarının kesilerek gemi halinde Mısır'a Kleopatra'ya hediye olarak gönderildiği araştırmalar sonucu ortaya çıkmış. 1221 yılında Alaattin Keykubat Anadolu Selçukluları Akdeniz ve Karadeniz arasındaki ticareti sağlamak ve Cenevizliler ile Venediklilerle de ticareti geliştirmek üzere Akdeniz'i fethediyor. Coğrafi özellikleri ve ılıman iklimi nedeniyle Kalanoros(Alanya) Anadolu Selçuklularının kışlık başkenti oluyor. Önemli yapılar inşa ediliyor, büyük bir imar faaliyeti başlıyor. Keykubat iki denizin sultanı ünvanını alıyor. Selçuklulardan sonra Memlukların, sonra Karanluların eline geçiyor. 13. Yüzyıldan

18. yüzyıla kadar kent Mısır ve Suriye ile deniz ticareti yapan önemli bir liman kenti durumunda. Özellikle kereste ticareti yapılıyor. Bu kent için özel bir meyve ölçü birimi bile oluşturuluyor bir tüccar tarafından. Yaklaşık 150 tescilli sivil mimarlık örneği, kiliseleri var. Alanya Kalesi şu anda içinde iki mahalle olan 500 kişinin yaşadığı surlarla çevrilmiş küçük bir yerleşim. Alanya Kalesi günümüzde farklı dokuları içinde barındırıyor. Bunlar farklı medeniyetlerle zaman içinde değişime uğramış iç içe geçmiş zengin bir mekan kültürü oluşmuş. Ücretle gezilebilen yerler arasında ilk 10 içinde yer almaktadır. 2010 yılında sadece iç kalenin ziyaretçi sayısı 350.000 civarındadır ve her sene artmaktadır.

Alanın nüfusu sürekli değişime uğramaktadır. Ruhun korunması için de yerleşik halkın yaşamına devam etmesi gerekiyor. Butik oteller yaşam tarzını nasıl etkileyecek, bu kararı kim verecek? Tüm bunların yönetim planlamasında ayrıntılı olarak konuşulması gerekiyor. Yerin ruhunun korunması açısından neyi saklayacağımıza, hangi hikayeyi yazacağımıza iyi karar vermemiz gerekiyor.

Alanya Kalesi'nin korunmasıyla ilgili ilk adımlar 1970'lerde atılmış. Zamanla farklı kararlarla en son 89'da başlayıp 10 yıl süren bir koruma amaçlı imar planı süreci yürütüldü. Mevcudu ortaya koyma bakımından, mülkiyetlerin bilinmesi açısından bu faydalı oldu. Ancak bu çerçevede yapılan uygulamalar sadece talepler doğrultusunda ve ödenekler oranında yapılıyor ve zaman takvimi olmadığından çalışmalar bütünlükten yoksun oluyor. 2004 yılındaki yönetim planlamasıyla beraber biz bu çalışmalara başladık. Koruma uygulama denetim bürosunu (KUDEP) kurduk. Belediye içinde çeşitli disiplinlerden elemanlar istihdam ettik. Bu büro kendi raporlarını yazıyor, birikimli elemanları içinde yetiştirdi. Bu müzecileri çok rahatlatmış, yükümüzü almış.

T. Melih Görgün

Mekan elimizdeyken daha fazla gelir getirmesi amacıyla farklı bir fonksiyon yüklüyoruz ve yıpratıyoruz, otantik özelliklerini kaybediyor. Sürdürülebilirlik bağlamında, Kopenhag'da Christiania mekanı iyi bir örnek. Bir kültür merkezine, steril bir yere yerleştirilmeyi reddederek oradaki bir askeri üssü işgal etmişler ve yaşamlarını sürdürüyorlar. Bu herhangi bir tehlike yaratmamış, kent şu anda onun üzerinden bir turizm geliri elde ediyor. Alanya kalesinde bir tehlike geçerli mi?

Seher Türkmen

Karar orada yaşayan tüm paydaşların olacak. Yönetim planı durağan değildir, bütüncül ama ucu açık, güne göre değişebilen bir plandır. Herkesin kültür varlıklarını koruma konusundaki duyarlılığının gelişmesiyle birlikte yönetim planı da ona göre şekillenecektir.

T. Melih Görgün

Sivil toplumun gerçek ihtiyaçları tanımlayıp otoriteye bilgi aktarması ardından bir konsensus sağlanıp doğru kararın verilmesi gerekiyor. Kültür varlıkları evrensel değerlerdir, tüm insanların mal varlığıdır. Korumak istiyorsak hep birlikte koruyacağız.

Yeşim Dizdaroğlu Çekül Akademi

Çekül Vakfı 1990 yılında Prof. Dr. Metin Sözen ve arkadaşları tarafından kurulan sivil bir inisiyatif. Duyarlı akademisyenler, sanatçılar bir araya geliyor doğanın katledilmemesi, kentin yaşamasına bir fırsat verilmesi için bir şeyler yapmak üzere bir vakıf kuruyorlar. Ağaçlandırma çalışmaları yapıyor. Günümüze kadar üç milyondan fazla fidan dikimini sağlayan bilinçlendirmeyi yapıyor. Bir araştırma-ya göre bir kişi yılda yedi ağaç tüketiyor. Önemli günlerde hediye olarak vakfı arayıp ağaç bağışında bulunabiliyorsunuz, karşılığında bir sertifika alıyorsunuz, dikiliş törenine de katılabiliyorsunuz.

Onun dışında ÇEKÜL'ün çalışma alanı kültürel miras. Kültürel miras gelecek nesillere yaşam biçimimizi aktarabilmek için bizi biz yaptığımızı düşündüğümüz değerleri saklamak. Karşılıksız bize kalan mirasın değerini bilmeyiz. Yaşanmışlık ve emekle miras oluşur.

Kültürel miras

Babadan kalanlar

Yüzük

Broş

Folklorik olarak tüm bize bırakılanlar, coğrafi bahçeler, lehçeler

Yaşam alanımıza giren herşey

Kültürel mirasın korunması için neler yapılıyor, neden?

Değer verilmeli

Biz olabilmek için

Bize bıraktıkları kültürel miraslar bizden sonraki kuşakların bilgi sahibi olmasını sağlıyor

Kim olduğumuz bilmek ve daha iyi kararlar alabilmek için

Bizliğimizi korumamız gerek

Emek verirsən, sever ve değer verirsən, ancak o zaman korursun

Ortak miras

Çevre

Mahalle

Sokak

Okulumuz

Portakal ağacı

Toprakların altındaki tüm geçmiş

Toplum olarak ortak bir amaca gitmemizi engelleyen kendimizi geri çekme yöntemimiz. Bizden ne bekleniyorsa onu söylemeye çalışma, kendimizi çok fazla deşifre etmeme çabası. Kültürel mirasın en temelinde insan olmak var. Değerler insan olmayı hatırlatıyor. İnsan olmak bölüşmekten geçer. Çekül de bir anlamda kültürel miras. Kapitalist sistemin var olduğu bir ülkede acımasızca her kent, her insan birbirine benzetilirken. Önce ailede başlayan eğitim sonra da okuldaki öğretim eğer geleceğe miras bırakmak istiyorsak bu duruma çare olacaktır.

Kültürel mirasın yerelde korunmasının önemi, farklılığı, özgünlüğü korumak. Özgün olan şey insan olduğunuza dair bilgiyi de saklıyor. O bilgi bizi geleceğe taşıyacak bilgi.

SORU-CEVAP

Bir izleyici!

Şu anda içinde bulunduğumuz yapı kompleksi Kültür Bakanlığı tarafından Avrupa Miras Fonundan alınan hibeyle restorasyon ve fonksiyonlandırma çalışmasına tabi tutulacak. Bunun için bir alan yönetimi modeli oluşturuluyor. Şehrimiz içindeki böyle bir yapının gelecekte nasıl kullanılacağı bilgisini tartışarak geliştirmeye çalışıyoruz. Belediyemiz tarafından da şehir içindeki birkaç alanda dönüştürme yapılacak. Bursa kent müzesi oluşturulurken bu fikir nasıl geliştirildi?

Ahmet Erdönmez

Bir gün içinde Bursa'da nereler gezilir diye kendimize sorduğumuzda şehrimizdeki bu değerler o kadar çoktu ki hepsini bir arada görme imkanı yoktu. Bunun dışında sokakta oynanan oyunlar, yemek düğün kültürleri gibi somut olmayan kültürel miras da vardı. Bunların hepsinin bir arada olması için STK'lar bir müze fikrine vardılar. Yapılan işlerin halka duyurulması lazım. Şehirde bu konu yavaş yavaş konuşulmaya başlandı. STK'lar siyasilere etki yapmaya başladı. Bursa'nın şansı Tarihi Kentler Birliği'nin 2000'de kurulması oldu. O zaman kent müzesi ana fikri çıktı. Bunun sahibine karar vermek için tartışıldı. Yerel yönetimlerin işin sahibi olduğunda işlerin daha kolay yürüdüğünü gördük. Büyükşehir Belediyesi

bir ekip kurdu, STK'ların, bilimsellik açısından üniversitenin, şehrin üst düzey yöneticilerinin desteği alındı. Yürütmek için para lazım olduğundan yerel yönetimler ticaret ve sanayi odalarını devreye soktu. Halkın desteği devamlılık için şarttır.

Bir izleyici!

Sokaktaki adamı nasıl dahil ederiz?

Ahmet Erdönmez

Sözlü tarih çalışmasında mutlaka bir iletişim gereklidir Muhtarlar bulundukları mahallenin cumhurbaşkanıdır. En sıkı iletişim muhtarlarla olur. Bütün muhtarlar bir araya toplanıp onlardan bilgi ve koleksiyon talebiniz olursa daha kolay. Arşivler taranarak kent belleği toplanır, çalışma hemen başlatılmalıdır.

Bir izleyici!

Alan yönetimi burada uygulanırken nelere dikkat etmemiz gerekiyor?

Seher Türkmen

Yönetim planı yapılırken paydaşlarının kimler olacağı da ortaya konuyor. Sınırlar belirlendikten sonra kimler faydalıyor ona bakıyorsunuz. Yönetim planı tamamen yerel yönetim tarafından yapılıyor. Yönetim planında paydaşlarla birlikte katılımcı ve sürdürülebilir şekilde çalışılmalı. Sonra güçlü ve zayıf yönler belirlenir. Herkesin ortak kararda birleşmesi gerekiyor. Bu yolda eylem planıyla ilerlenir. Büyük alanlarda bütüncül bir plan üzerinden yıllık hedef planlarla etap etap gitmek zorundasınız. Yollar onarıldı, altyapı kanalları temizlendi, çeşme tamir edildi. Sözlü tarih çalışmaları yapıldı. Bu bir pilot uygulamaydı. Alana yayma üzerinde çalışıyoruz. Öğrenciler kazı alanlarına getirildi. Tüm yapılar bakanlıklar tarafından belediyeye proje kapsamında devredildi, böylece işler daha çabuk yürüyor. Kültür sanat festivallerinde de kale teması işleniyor mutlaka artık.

Belli bir kaynak olmadığında nereye kadar yürütebilirsiniz? Tarihi kentler birliğinden, Kültür Turizm Bakanlığı bütçelerinden valilikten katkı paylarından ödenekler alabildik. Mutlaka bir işletme modeli oluşturmak gerekiyor. Bu bir sorun. Alan yönetimi oluşturmuş alanların emlak vergilerinden biriktirenlerden mutlaka pay alması gerekiyor, çünkü o sürekli bir gelir. Onun dışında vakıfların bütçelerinden kullanılabilir. Araştırmak gerekiyor.

Sponsorlar ancak adımlar atılıp sonuçlar görüldükten sonra geliyor. Her şeyin ucundan kendinizin de tutması gerekiyor.

Kendi gerçeğimize uygun bir işletme ve kaynak yaratma modelleri oluşturmamız gerekiyor. İleriye yönelik kaynak yaratma işini şimdiden yapmamız gerekiyor. Birileri gelsin bir şey yapsın değil kendimizin yapması gerekiyor. Gerekirse çöp toplamamız gerekiyor. Hazır bir şeyi beklemek kolayımıza gidiyor ama birşey beklemek değil kişisel olarak yapmak gerekiyor.

Ahmet Erdönmez

İşletme planlamasına dikkat etmek gerekiyor. Biz Bursa müzesinde inşaatlarla birlikte kadro kurmaya da başladık, bu sayede inşaattan itibaren içinde olan bir ekiple birlikte müzeyi işletebilir hale geldik. Güçlü bir kadro oluşturabildik. İli yöneten yerel ve merkezi yönetimler var. Her şey onların desteğiyle olur. Şemaya göre ticaret ve sanayi odalarıyla birlikte. Önce örgütü kurun, sonrası gelir.

Her durum kendi özel modelini geliştirmelidir. Hiçbir yönetim planı bir diğerine örnek olamaz.

STRATEJİK ÖNERİLER

- Sinop'un yıkılarak yapılacak bir kent olduğunu düşünüyorum. Sinop'un mekansal çözümlere, ulaşım ve altyapının sağlıklı ve çağdaş normlara göre götürülebileceği ama bunları yaparken doğal ve kültürel varlıklara saygı gösterilecek bütüncül planlama anlayışına ihtiyacı var. Hangi ekonomik kaynak kullanılacak? Mevcut kazanımlar ne olacak? İnsanlar nasıl mağdur edilmeyecek? Bunlar sorulması, tartışılması ve yanıt alınması gereken sorulardır. Bu konuların üzerinde çalışacak aktörlerin bunu kabul etmediğini, içselleştirmedini düşünüyorum. Diyaloğun gerçekleşmesi için diğer tarafların da bu işe inanması, inandırılması gerekir.

- Sinop yavaş şehir olmalı mıdır? Yavaş şehir bir şehrin yavaş akmasından değil şehre özellikle yavaş ritüeller getirilmesinden kaynaklanıyor. Doğasıyla birlikte değerlendirdiğinizde Sinop için bu uygun bir tanım mıdır?
- Kamu otoritesi belediye, kapital sahibi, işadamları, sanayi ve ticaret odası, bilgi sahibi kurumlar yani üniversite, sivil toplumu temsil eden kurumlar, otoriter, kapital, mali güçler birleşirse halkın önünde iyi örnek olarak ortaya çıkarlar, katılımcı bir süreç olur. Bazılarının elinde otorite, bazılarının elinde iş gücü olabilir.
- Boyabat'da bir onarım var. Bunun örnek gösterilmesi gerekir. Sinop belediyesi de bir sivil mimari örneği bulmalı ve onarmalı. Böylece halkın önüne somut örnekler çıkar ve bu örneklerin maddi getirileri olduğunu gören bazı girişimciler belki inanmasalar bile bu konuya el atabilirler.
- Yıkılacak durumda olan yasadışı pek çok yapı var. Kalenin çevresi vs. gibi. Anıtsal yapılar korunmalı.
- Sinop'ta yeni yapılanmaya izin verilmemesi. Bütünüyle bir SİT alanı haline gelmesi. Tersane ve balıkçı barınaklarının tekrar yapılandırılması. Çıkar gruplarının elinden alınarak birçok noktası SİT alanı haline getirebilir.
- Sinop'un turizmine katkıda bulunacak bir doku oluşturulmasına yardımcı olacak Sinop'a ve denize ait anlamlı temalar içeren heykelli elektrik direkleri yapılabilir.
- Rektör Sinop'u turizm ve eğitim şehri haline getirmek istiyor. Yeni açılacak bölümler sayesinde üniversite daha da aktif hale gelebilir. Turizm yüksek okulu açıldı, fakat hizmete giremiyor, bunu nedeni de kadro eksikliği. İlanlara cevap vermiyorlar.
- Sinop'ta seyyahlar ve seyahatnameler üzerinden çalışma yapılabilir. Bölgede yaşamış azınlık nüfusun nüfus hareketleri üzerine çalışmalar yapılabilir. Tarih yoklaması, nüfus yapısı ve ekonomik yapı üzerine yapılabilir.
- Bölgede yaşamış Rum Ermeni gayrimüslim azınlık tebanın nüfussal hareketleri incelenebilir. Cumhuriyet döneminde buradan yetişmiş mebuslar veya değerli kişilerin biyografileri hazırlanabilir.
- Kültür Bakanlığı'ndan Osmanlı ve Cumhuriyet dönemine ait bütün bilgileri toplayıp Sinop'a getiriyoruz.
- STK temsilcileri üniversiteye gelip proje yazılması için talepte bulunmalılar. Bu sayede bütçe bulmalarına yardım etmiş oluruz. Hem de akademi ve STK buluşması sağlanmış olur. Sinop Üniversitesi Avrupa Birliği ve Uluslararası İlişkiler bölümüne Sinoplu STK temsilcileri başvursun ve projelerini getirsinler. Turizm alanında çalışan akademisyenlere Sinop'a gelme çağırısı yapıyoruz.
- Üniversite girişimcilik için pek çok kurs açıyor. (İş-Kur) Halk bu kurslara gitmiyor ve yeterli

kadar destek vermiyor. Yeni fikirlerle gidenlere projelendirme ve hibe desteği veriliyor. Gelen kişiler bu destekten yararlanmayı bilmiyorlar. Üretime dayalı ve işçi istihdamı sağlayabilecek işler kurulması gerekiyor.

- Geçtiğimiz aylarda üniversite ile KOSGEB arasında Arge ve inovasyon işbirliği protokolü yapıldı. Fikirlerin gerçeğe dönüştürülmesi için hibe ve kredi olarak katkı sağlamak amacıyla birçok yere başvurduk. Kalkınma ve projelendirmeye destek verebiliriz.
- Sinop ne üretmeli? Öncelikli bilgi bence. Buradaki insan potansiyelinin aktive edilmesi gerek. Bunun en güzel yolu da dışarıdan bir aktivasyon enerjisinin girmesi. Örneğin bienal girişimi gibi. Sinop'ta bir değişim var, kentinize geri gelin ve katkıda bulunun diye bu durum anons edilmeli.
- Bilgi önemli. 2008 yılında Karadeniz kültürel işbirliği merkezi adı altında bir yapının kurulabileceğinden bahsetmiştik. Bu tür merkezler kalifiye elemanın tersine göçünü sağlayabilir.
- Dışardaki beyinleri geri getirebilmek için önce buradaki beyinleri değiştirebilmemiz gerekir. Önce burayı yöneten kişilerin zihniyetini değiştirmeliyiz. Tersine göç için bir neden gerekir. Önce bizi yönetenlerin doğru düşünen kişiler olması gerekir.
- Kurumlar ve halk arası düzgün bir iletişim sağlanmalı.
- Turizmin çeşitlenmesi gerekiyor. Buranın iki ay süren bir yaz sezonu var. Kaliteli turist buraya çekilmesi lazım. Bunun için düzgün bir festival organize edilebilir. Üniversite öğrenci kulüpleri kullanılabilir. Sinop'ta kaçak avcılık had safhada. Var olan bir şeyi tüketmek üzerine bir turizm kurmayalım. Burası bir kuş cenneti, doğayla insanın iç içe yaşayabileceği ortamın yaratılması lazım. Örneğin av yerine kuş gözlemi yapılabilir.
- Sinop'taki üniversite ile kent hiçbir zaman entegre olmadı. Öğrenciler her gün önünden geçtikleri kumsalda kum zambaklarının çevresindeki çöprü günü birlik bir etkinlikte toplayabilir.
- Evinizin bir odasını pansiyona verin, insanlarla kaynaşırsınız.
- Sinop'un üç tarafı denizle çevrili neden su sporları yapılmıyor. Örneğin dalgıcılık, yelkencilik gibi.
- Sinop'ta defalarca başvurulduğu halde bir havuz yok. Herkes yüzme biliyor ama hiçbir profesyonel değil.
- Belediye Sinop'un revize imar planı için İller Bankasına yetkiyi verdi, analitik çalışmasına devam ediyor, 160 gün içinde teslim edecek. Son yedi yıldır belediye kat arttırımı ve kapasite arttırımına yönelik hiçbir işlem yapmamıştır.
- Kentlinin doğayla iç içe yaşayabildiği bir yaşam tarzı olmalı.

... PSİKO COĞRAFYA YÜRÜYÜŞÜ ...

Alan Çalışması

.....

Simone Pekelsma Şehir Sosyoloğu

Psikoloji le coğrafyayı birleştiriyoruz. 3-4 kişilik küçük gruplara ayrılacak ve Sinop'u dolaşacağız. Her grubun eline ne şekilde yürümeleri gerektiğini belirten bir kağıt verilecek. Belirtilen yolu takip ederken duygularınızla ilgili notlar alacaksınız. Bu da işin psikoloji kısmı olacak. Bir saat sonra protesto için meydana buluşacağız, ben de notları toplayıp özetleyecek ve yarın sizlere sunacağım.

Uzun süredir ordan geç-
mediğimi hissettim.

Sinop'ta yaşarken hiç
gitmediğim sokak...

Sokağa girdiğimizde
geçmiş sizi karşılıyor.

İzlendiğimi
hissediyorum!

Kendi çocukluğumu
hatırladım. Yüzümde bir
gülümseme ile devam ettim.

Sinop halkının tarihi
eserlere ne kadar önem
verdiğini gördük.

Komşuluk ruhunu hissettik.

Tersanede bu sıcakta genç yaşlı demeden çalışan işçileri görünce içimiz cız etti.

Yeni binalar çok çirkin. Fotoğraf çekerken kadrada olmaları beni delirtiyor.

Sinop sürprizlerle dolu!

Yolumuzun kenarında olan midyeci yüksek sesle İsmail YK çalışıyordu. O an utandık. Ordabir Mozart, Beethoven çalsa böylemi olurdu?

Hiç çiçek yok. Yeşillik yok. Kendimi susuz kalmış hissediyorum.

İncir ağaçlarının arasından geçerken aklımıza 'İncirreçeli' filmi geldi. Çok hüznümlendik.

Original Film Müzikleri
İncir Reçeli

*"Saklandıkları yerlerden
aşk için çıktılar"*

Pencereden bakan kadınlar kimi bekler, neyi hayal eder?

KENT AKADEMİSİ

09 Eylül 2011 Cuma

10.00 - 11.00 TARİH VE KÜLTÜRDEN
BESLENEN KENT KİMLİĞİ
Yöneten: Yonca Morali

11.15 - 13.00 TARİHTE SİNOP
Yöneten: Prof. T. Melih Görgün
Şükrü Aydın, Araştırmacı Yazar
Burhanettin Tunç, Araştırmacı,
Müzik Öğretmeni
Orhan Görgün, Araştırmacı, Yazar
Hikmet Tosun, İl Kültür Müdürü

14.30 - 16.00 SUNUM
"KENTSEL PLANLAMA VE KÜLTÜR"
Yöneten: Alp Arısoy, Çekül Akademisi

16.00 - 16.15 ARA

16.15 - 17.30 ÇALIŞTAY "KENTSEL
PLANLAMA VE KÜLTÜR"
Yöneten: Eugen Panescu

18.00 GELENEKSEL YEMEK ATÖLYESİ

10 Eylül 2011 Cumartesi

10.00 - 11.00 KENTİN YAŞAM KÜLTÜRÜ /
KAYBOLAN DEĞERLER
Yöneten: Yeşim Dizdaroğlu

11.00 - 11.15 ARA

11.15 - 12.45 ATÖLYE
"BİR GÜNDE MÜZEMİZİ KURUYORUZ"
Yöneten: Isabel Termini, Viyana Kent
Müzesi Koordinatörü
Johanna Reiner, Sanatçı

12.45 - 15.00 ÖĞLE ARASI

13.15 - 14.45 ATÖLYE
"BİR GÜNDE MÜZEMİZİ KURUYORUZ"
DEVAMI
Yöneten: Isabel Termini, Viyana Kent
Müzesi Koordinatörü
Johanna Reiner, Sanatçı

14.45 - 15.00 ARA

15.00 - 17.30 KENT VE SANAT:
"SİNOPTAN VİYANA, VEN-
EDİK,
AMSTERDAM, CLUJ'A
BAKIŞ"
Michiel van Iersel
Shams Asadi

20.00 - 22.00 SOHBET:
"TÜRİZME ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR"
Yöneten: Çiğdem Calap, Turizm Rehberi
Ali Yılmaz, Koleksiyoner, Turizmci
Cemalettin Kaya, Turizmci
Hale Oğuz, Çevreci, Müzeci

11 Eylül 2011 Pazar

10.00 - 12.00 SİNOP'TA SİVİL TOPLUM
Yöneten: Yeşim Dizdaroğlu, Çekül Akademisi
Hale Oğuz, Çevreci, Müzeci
Oğuz Özcü, Sinop Karadeniz Yelken ihtisas
Kulübü
Fahri Bostan, Sinop Kültür ve Turizm Derneği
Aykut Yılmaz, Sinop Genç İşadamları
Derneği
Berrin Gürleyen, Spastik Çocuklar Derneği
Prof. T. Melih Görgün, Sinopale
İsmet Aydın, Sinop Mimarlar Odası

12.00 - 12.30 SORU CEVAP

14.00 - 16.00 "5 DUYU İLE SİNOP"
Yrd. Doç. Dr. Kevser Üstündağ ve Us
Fikir Atölyesi

16.15 - 18.00 ÇALIŞTAY:
"SİNOP'TAKİ MİRAS YAPILARININ KÜLTÜR
ALANLARINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ"
Yöneten: Prof. T. Melih Görgün, Sanaçı,
Küratör, Eğitimci
Michiel van Iersel, Küratör, Amsterdam
Shams Asadi Samavati, Kent Plancısı, Viyana
Belediyesi
Eugen Panescu, Kent Sosyoloğu, Cluj
Ragazzi&Urbano, Sanatçı, Küratör, Venedik
Istvan Szakats, Sanatçı, Kültür Merkezi
Yöneticisi, Cluj
Mahir Namur, Avrupa Kültür Derneği Başkanı
Hakan Tanrıöver, Kültür ve Turizm Bakanlığı,
Kültürel İrtibat Noktası, Türkiye
Fuat Dereli, Arkeoloji Müzesi Müdürü
Yeşim Dizdaroğlu, Sanatçı, Kültür Mirası
Yönetimi, Çekül Akademisi
Isabel Termini, Müzeci, Küratör, Viyana
Johanna Reiner, Sanatçı, Viyana
Hale Oğuz, Müzeci

16.15 - 18.00 ÇALIŞTAY: EYLEM PLANI, SONUÇ
DEKLARASYONLARI
Mahir Namur, Yeşim Dizdaroğlu
T. Melih Görgün, Kevser Üstündağ ve
Raportörler

... “TARİH VE KÜLTÜRDEN BESLENEN KENT KİMLİĞİ” ...

Sunum

•••••

Sunan: Yonca Moralı, Çekül Akademi

Kentlerde üretilen ürünler, o kentin coğrafi konumunda hayatta kalan insanların beslenmek, barınmak, kendilerini korumak için ürettikleri ürünlerden ortaya çıkan zanaatler, bugün o kentin kültürünü oluşturuyor. İnsanlar somut ve soyut değerlerin alış verişini yapıyorlar. Kültür, insanoğlunun doğanın sunduklarıyla ürettiği somut ya da somut olmayan her şeydir. Kentler insanların toplu halde hayatta kalmak için iş bölümü temeli doğrultusunda ürettikleri mekanlar. Kültür kentte üretiliyor. Kent ve kültür bir bütündür. Her kentin kimliğinde o kentte süreklilik kazanmış olan ayırt edici özellikleri mevcut bu da kentleri birbirinden farklı, eşsiz kılıyor. Kimlik öğeleri özellikle kentlerin mimarlık miraslarında ve yaşama kültürlerinde daha güçlü algılanabilir oluyor. Kültürel miras coğrafyadan ve insanının ürettiklerinden bugüne süzülen değerlerdir. Geçmişten devralıp koruyarak geleceğe aktarmamız gereken somut ve soyut değerler. Kültürel miras kent kimliğinin yapı taşıdır. Kent kimliğinin var olması için kültürel mirasın korunması, coğrafya ile ilişkisinin belirgin olması gerekiyor. Tarihi kent dokusunun korunması ve yaşatılması, yaşanmışlıkları yansıtan yaşama alanlarının geleceğe aktarılması lazım. Geleneksel alışveriş kültürü çarşı ve pazarlar yaşatılmalı. Kentsel kamusal rekreasyon alanları korunmalı. Sokak ve mahalle değerleri yaşatılmalı. Türkiye'nin 350 belediyesinin üye olduğu Tarihi Kentler Birliği'nin amacı kentlerin kimliğini korumak. Örnek çalışmalardan bazıları; Bursa Büyükşehir Kültür Yolu Projesi, Bursa Kent Müzesi, Gaziantep, Kayseri Arnas. Doğal ve kültürel varlıklarımızın önce envanter yapılması, anlaşılması için çalışmalar yapılması, korunması, bunları temel alan özgün bir gelişme modelinin kurulması gerekiyor.

Envanteri çıkarmak için öncelikli olarak hangi araçları kullanmalıyız? İlk adım envanterin yerelde nasıl yapılabileceğini düşünmeye başlamak. Kültür bakanlığını beklemek ağır bir süreç. Yerel yönetimlerin desteği ve halkın da katılımıyla üretilmeli. Gönüllü kuruluşlarla da sözlü tarih çalışması yapılabilirse somut ve somut olmayan bütün değerler kayıt altına alınabilir.

•• TARİHTE SİNOP ••

Panel

•••••

Yöneten: Prof. T. Melih Görgün

Konuşmacılar: Şükrü Aydın Araştırmacı-Yazar,

Burhanettin Tunç Araştırmacı- Müzik Öğretmeni, Orhan Görgün Araştırmacı -Yazar,

Hikmet Tosun İl Kültür Turizm Müdürü

T. Melih Görgün

.....

Bu oturumda Sinop'ta varolan ve kaybolan değerler üzerinde duracağız. Panelistlerin kendi alanlarında Sinop üzerine yaptıkları araştırmalar hakkında bilgi vereceğiz ve sizlerin de katkısını bekliyoruz.

Orhan Görgün

Konumuz sivil toplum diyalogu olduğu için, öncelikle “güven” üzerinde durmak istiyorum. Sinop’ta ev kapısı kapandıktan sonra anahtar kapının üstüne bırakılırdı, komşu geldiğinde girsin diye. Karşılıklı güven ortamı 75'lere kadar devam etti.

T. Melih Görgün

İnternet ortamında Facebook’ta Sinop’la ilgili bazı bilgileri paylaşan bir grup var. Ahşaptan yapılmış belki de türünün ilk atıklarınca örneğini gösteren çok eski bir fotoğraf konmuş örneğin oraya. Geleceği biriktirmek kapsamında geçici bir kent müzesi kurmak üzere bir biriktirme odası oluşturduk. Bir Karasu (Erfelek) sandalyesi koyduk oraya göreceksiniz. Buranın halkın sürekli kullanımına açık bir fonksiyon kazanması gibi bunlar da envantere girebilecek kaybolan değerlere ilişkin örnekler. Kentin geleceğini nasıl şekillendireceğimizi ortaya çıkarmaya çalışıyoruz.

Şükrü Aydın

Atatürk’ün kıyafet devriminden sonra Sinop’ta çarşıftan çıkma töreni yapılıyor. Sinop’ta Latin alfabesiyle ilk nikah defterini dedemle anneannem imzalamışlar. Öğretmenevinde Atatürk’ün Latin alfabesini halka ilk kez orada tanıttığı yazıyor. Kentte akademik bir çalışma yapıldığına dair bilgi, belge yok.

T. Melih Görgün

Arşiv, bellek açısından büyük eksiklik. Üniversitenin bu rolü üstlenmesinde sivil toplum olarak ne yapmamız gerekir?

Orhan Görgün

Zeytinlik aynı zamanda Sinop’taki tarihin de bir simgesi. Zeytin aslında Akdeniz iklimine uygun bir bitki. Nitelikli kent örgüsüne ilişkin bulgular oluyor. Ada bölgesinde zeytin ağacı yetişiyor. Apartmanlarla zeytinlik ortadan kaldırılmış. Kentin tarihi ile ilgili bir bilgi de böylelikle farkında olmadan yok edilmiş. Zeytinlik bu bakımdan önem taşıyor.

Şükrü Aydın

Yarımadanın doğuya uzanması ve bir tarafının güneye bakması Akdeniz bitkilerine imkan sağlıyor. Hepimizin çocukluğunda portakal, mandalina da vardı. Ada yolu ağaçlandırılmalı. Ahmet Muhip Dranas Sinop’tan yetişen önemli bir değerdir. Onun evi açılmalı. Burada oyunları da sergilenebilir. Sinop’ta yaşayan topluluklarda büyük bir sirkülasyon var. Diyojen birikimini, eğitimi Sinop’ta almıştır.

Hikmet Tosun

Aslında Sinop diğer Karadeniz kentlerinden hatta Ege'dekilerden çok farklı bir duruma sahip. İki tip iklimi var. Her iki kültürü de yaşıyor. Önümüzdeki günlerde iç limanın yeniden incelenmesi ve bu bölgede zeytinciliğe ağırlık verilmesi teşebbüsüne girdik. Ilıman Akdeniz iklimi özelliği taşıyan Karadeniz'deki tek iliz. Şehrin en doğusunda kalan tepedeki bir bölge olan Çukurbaşı'da incir ve üzüm bağları vardı. Güneye bakan tek limandır. Eski kaptanlar Karadeniz'de üç liman vardır Temmuz, Ağustos, Sinop derler, yani Sinop 12 ay limandır.

Burhanettin Tunç

Türkülerle ilgili bir araştırma yapıyorum. Sinop'un TRT repertuarında 21 türküsü var. Türkü sesle söylenen bestelenmiş halk şiiridir. Türküleri halk yaratır. Bir olay karşısında etkilenip sesle ifade eder. Türküler ağızdan ağza yayılır ortak mal olur. Konusu o bölgede yaşayanları ilgilendirir. 7500 yıllık bir ilde daha fazla türkü olması lazım acaba neden eksik? Bunu araştırmaya çalıştım. Yeterli kaynak yok bu konuda. Dolaylı kaynaklardan toplamaya çalışıyorum. Plevne kahramanı gazi Osman Paşa'yı bugüne getiren şey türküsüdür. Yaşanan olumsuzluklar karşısında türküler yapılır. Sinope bir görüşe göre bir amazondur, bir görüşe göre su perisidir. Hangisi doğruysa Sinop'a bir hanım eli değmiş, tarihine bu özelliği sinmiş.

Orhan Görgün

Yunanlılar, Miletliler koloniler kuruyorlar. İki liman ve Akliman'ı kuruyorlar. Kent Karadeniz'de ticaretiyle ünleniyor. MÖ 1560'larda Sinoplu işadamları yüksek bir hayat standardına sahipti. Kimmerler akınlarında Sinop'a dokunmuyor. Lidyalılar, Persler geliyor. Sinop özerklik kazanıyor. Helenistik dönemde Sinop bayındırlaştırılıyor. Pontus döneminde başkent oluyor, kültür ve sanat merkezi durumuna geliyor. Romalılar döneminde yıkılıp tekrar yapılıyor, süsleniyor. Ekonomik açıdan önemli bir liman olarak kullanılıyor. Bizans dönemi, Anadolu Selçuklu dönemi oluyor. 1085 ile 1600 yılları arası savaşlı dönemler geçiyor. Ancak hiç birinde şehir yıkılarak, insanlar öldürülerek alınmıyor. Baskıcı rejimlerde türküler çıkar. Sinop'ta bununla ilgili hiçbir şey yok. 1600'lerde eşkıyalar tarafından rahatsız ediliyor. Fatih Sultan Mehmet halkını kaleyi korumaları karşılığında vergiden muaf tutuyor, diğer sultanlar da bunu onaylıyor. Bu durumda hızla gelişmeye başlıyor. 19. Yüzyılın ikinci yarısından sonra Trabzon ve Samsun limanları önem kazanınca Sinop önemini kaybediyor. 1853'te Rus baskınına uğruyor. Pontus başkenti olduğunda Kral Mitridates'e baktığımızda o da eğitimini buradan almış. Sinop bir askeri üs şehridir aynı zamanda, çok göç vermiştir, sanayi gelişmemiştir.

Hikmet Tosun

Kent kendisini yeniden tanımlıyor, kalkınma stratejisini belirliyor. Tarihi Araştırmalar Derneği, bir Diyojen kongresi düzenlemek istiyor. Bir Mitridat kongresi planlıyoruz. Sinop halkı bu

değerini benimserse heykelini yaptıracacağız. Çalışmalarımızla kent kimliğini ortaya koyarak kenti kalkınma stratejileriyle turizm ve kültür kenti yaparak yeniden tanımlamak istiyoruz. Mitridat Sinop doğumludur, Pers kökenlidir, MÖ 90'da Anadolu birliğini kurmuş Roma'ya 43 yıl kafa tutmuştur. Mezarının ve sarayının Sinop'ta olduğu biliniyor. Bulunmak üzere kazılar yapılıyor. Ulaşılsa Sinop turizmde bir marka değeri kazanır. Balatlar kilisesi eskiden metruk bir mekandı, şimdi kazı çalışmaları yapılıyor. Bilgi işin içine girince o yer anlamını buluyor. İsim nakşedilmiş kafatasları bulundu, bu dünyada az rastlanan bir durum. Antropologlar bu konuyu araştırıyor. Kent tarihinin aydınlatılmasıyla ilgili önemli sonuçlar bekleniyor. Kazılarda öğrenciler çalıştırılıyor.

Burhanettin Tunç

Sinop'un doğu ve batının birleştiği yerde bulunması halkını kozmopolit ve farklı bir halk

yapmıştır. Birbirine uymayan birçok kültür yıllarca bir arada olmuştur. Bu bir kültür karmaşası ve zenginliği yaratıyor. Türkü üretmek için yeteri kadar yerleşik halk olmamış. Uzun hava Türkmenlere özgü bir anlatım şekli olabilir. O halde Sinoplu Türkmenlerin de türkü üretmiş olması lazım ama elimizde yok. Türküler yayılmazsa ömürleri kısa olur, sonraki nesillerin de aynı duyguyu yaşaması veya araştırması lazım. 80'lerin sonunda bir halk müziği korusu kurduk, çok yetenekli gençler geldi. İki sene sonra yarışmaya girdik, ödüllere döndük, ilgilenilmedi. Sinop elindeki cevherin farkında değil. Sinop sanat konusunda yetenekli sadece bu konuda yatırım yapılması lazım.

Müride Sun Aksan

1969'da babam Muammer Sun Türkiye'de Milli Eğitime bağlı müzik öğretmenlerini bir merkezde toplayıp zamanın önemli müzik insanlarıyla bir araya getirip bir eğitim süreci planladı. Konaklama imkanı bulunan en büyük öğretmen okulu burada olduğu için burası seçildi. Bir ay süreyle şeflik ve solfej eğitimi aldılar ve sonra Türkiye'ye yayıldılar. Türkü yapmak bir eylem değil ihtiyaçtır. Deşarj olmak için yapılır. Bir türkü 20 yılda oluşur, tam oturur yerine. Kültür varlıklarının yaşatılması, korunması ve kullanılması konusunda sıkıntı yaşıyoruz. Özellikle özel mülkiyet altında olanları. Devlet tümünü kamu-laştırmıyor. Bu konuda yeni yasal düzenlemelere gidilmesi konusunda bir çalışma projesi yapılmasını talep ediyorum.

•• “SİNOP, MARKAKENT?” ••

Çalıştay

•••••

Yöneten: Alp Arısoy, Çekül Akademi

Kültür Bakanlığı önümüzdeki on yıl içinde Türkiye’de marka kentler yaratma hedefini koydu. Marka kent bir şehrin belli yönlerini ortaya çıkartarak onu herkesin tanıdığı bilinen bir yer haline getirmektir. Bir pazarlama stratejisidir.

Kent markası oluşturulurken kenti oluşturan birçok değer’in içinden bir seçim yapılıyor. Kültürel planlamada öne çıkan şeyler oluyor. Kentle alakalı düşündüğünüz bir paket ortaya çıkarılıyor ve bunun sonucunda ürünler yaratılıyor. Örneğin Amélie filmi filmlerdeki Paris’e güzel bir örnektir. Algıladığımız Paris’ten çok bize sunulmuş Paris’i hatırlarız. Kimliksiz markalaşmanın sonuçları farklı olacaktır. Kenti markalaştırmak o kentin imajlarına ilk yardım yapmaya benziyor. Kimlik ve markayı birbirine bağlayan şey kentin içindeki irili ufaklı imajlar, sembollerdir.

Sinop’un sembolleri

- Deniz, cezaevi, kale, balıkçılık, tersane, tekne modelleri, emekli kenti.
- Mavisi ve yeşili, paşa tabyaları, Balatlar kilisesi, Hamsoros koyu.
- Sarıkum lagün gölüdür, göl-çöl-orman ve kuş cenneti, Akkum, Karakum, rüzgar.
- Sabahattin Ali’nin buraya sürgün gelmesi. Burhan Felek. İşkence. Kaliteli halılar. Göynek yakalari, Karasu sandalyeleri, amforalar.
- Sinope, Diyojen, kızıl toprak, Serapis, Mitridates. Burhan Felek
- Ev hanımlarının cevizli mantısı-hamuru, nokul, balık.
- Seyit Bilal, Tarzan Kemal, amazonlar, adadaki tümölüsler.
- Sürgün nedeni-sonucu muhalif duruş. Bilgili insanlar, deliler, kinizm. ÇALIŞTAY “SİNOP, MARKAKENT?” Alp

Arısoy |

- At yarışlarının yapıldığı Sülük gölü.
- Hatkevi; Sinop'un tarihi; adası; özel coğrafyası. Kuzeyde olup güneye bakan tek yerleşim yeri. Türkiye'nin en kuzey ucu. Kuzeyde olup zeytin yetişen bir yer. Gemilerin sığınak limanı.
- Nesli tükenmekte olan ayı balıkları.
- Aşıklar caddesi, Dr. Rıza Nur, Yalı kahvesi, üniversitesi.
- Yeni dünya düzeni; düzenlerin kurulacağı zamanlarda bir çatışma merkezi olmuş. NATO üssü.
- Hoşgörü.
- NATO da zıtlıkların bir parçası, kuzey güney, Karadeniz ve zeytin gibi.
- Bienal. Engelsiz yaşam merkezi sivil toplum hareketi.
- Batıklar, su altı arkeolojisi potansiyeli.
- Katılımcı toplum, muhalif kimlikle alakalı, sabırlı insanlar.
- Yelken sporu.
- Sinyalizasyon olmayan tek kent, hoşgörüyle alakalı. Yaptırım olmadan kurallara uyuluyor olması.
- Amerikalılar kentin görsel hafızasına katkıda bulunmuştur fotoğraf ve sinemayla. Bu materyaller toplanarak kent belleğine eklenmelidir (Tuslog).
- Sinop'tan yetişen edebiyatçılar ve edebiyatta Sinop (gezginlerin yazdıkları).
- Sinop'un çalışmayan çeşmeleri. Sığınak-seyyahlık-sürgün örtüşmesi.
- Jules Verne'in İnatçı Keraban kitabında Sinop geçiyor.
- Zeki Demirkubuz'un Kader filmindeki Sinop sahnesi.
- Nükleer ve termik santral.
- Sığınak, zıtlıklar(soğuk-sıcak), sorgulama, hoşgörü, değişikliğe açıklık.
- Karadenizlilikten farklılık, delilik.
- Umursamazlık , çöpe duyarsız bir halk, kirlilik.
- Duyarsızlık, atalet, yavaşlık, rahatlık.
- Şovenizm yok, sosyal yaşam çok rahat, farklı etnik grupların birbiriyle anlaşması.
- Kurulan ağın içinde bağlantıları kuran odak noktaları oluşuyor. Muhalefet, ada, sürgün, demokrasi, bilgi birçok şeyle bağlantılı.
- Ağın içine oturmayan kişisel şeyler var. Tıpkı benim kişisel tecrübem Kader filmi gibi. Nükleer ve termik santral kimliğin içine oturmuyor.
- Cezaevi tek başına hiçbir şey ifade etmiyor, bütünün bir parçası. Sürgün ve edebiyatla anlam kazanıyor. Ağın içinde kimliğin parçası olan unsurlar bir anlam ifade ediyor. Cezaevine bir restorasyon yapılsa bağlamından koparılmış olur. Diyojen heykeli nasıl ki muhalefete, halk evine, sivil toplum örgütlerine bağlıysa, markayı bağlamından koparıp boş, kitsch bir hale getirmemeliyiz.

... “KENTSEL PLANLAMA VE KÜLTÜR” ...

Sunum

•••••

Yöneten: Eugen Panescu Kent Plancısı

Ben Romanyalı bir mimar ve şehir planlamacıyım. Davet edildiğimde kent ve burada olup biten hakkında pek bir şey bilmiyordum. Kentlerde yaşam kalitesini artırmaya yönelik bir analiz yöntemine ve projelerine ilişkin örnekler getirdim. Romanya'nın Transilvanya bölgesinde yer alan pek çok şehir için projeler geliştirdik. Bunların amacı; nerede ve ne zaman harekete geçmenin daha iyi olacağını, kentlerin hangi niteliğini görebilmek için hangi projenin yapılması gerektiğini ortaya koymaktı. Kent planlaması; tuhaf haritaları olan, herkesin de tam anlayamadığı, insanlara yabancı bir konuydu. Birçok sergi yaptık, model geliştirdik, hatta çocukların katıldığı halka açık tartışmalar gerçekleştirdik. Kentin mevcutlarını analiz etmek üzere kullanılabilecek bir sisteme sahiptik, sonra bir vizyonumuz, bazı hedeflerimiz oldu, bunlara kentin sakinleri ve kurumlarıyla beraber ulaşmaya çalıştık. Bütçe, kentin ekonomik ortamı ve insanların istekliliği gibi koşullar elverdiğinde bazı proje fikirlerini hayata geçirebildik. Kent planlamasının ifade edilmesini ve insanların bunu kavrayıp, isteyip istemediklerine karar vermelerini teminen görsel, grafiksel araçlar kullandık. Daha sonra kavramı ve vizyonu oluşturduk. Sadece kelimelerden oluşan değil, aynı zamanda da kentin üstüne oturtulan bir vizyon. Kentin hangi alanında bir projeye karar verilmesi gerektiğini biliyor

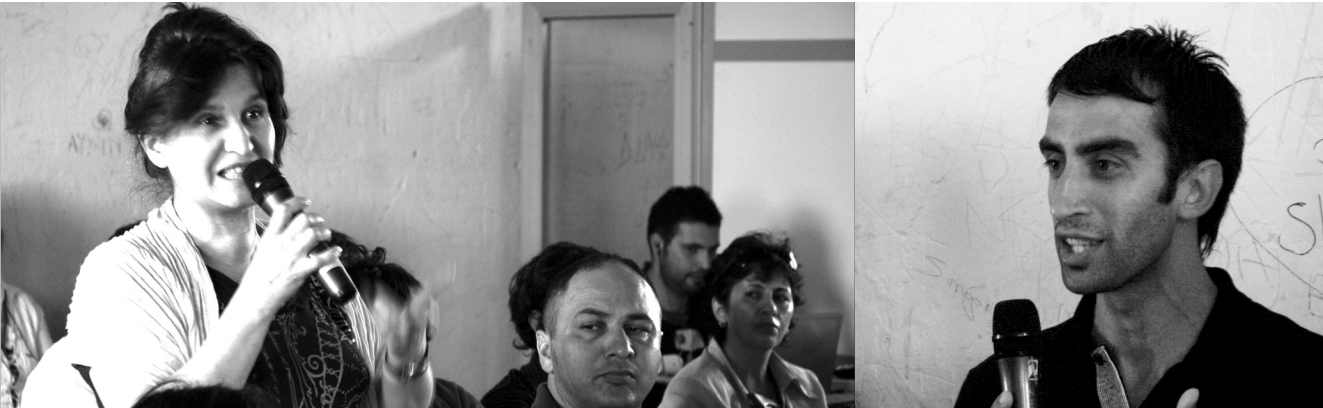
oluyorsunuz. Elinizde tüm bunlar olduğunda, kent planlaması projelerini ve stratejilerini uygulamak çok daha kolay hale geliyor. Profesyonel planlamacılar da bunun kentin isteği olduğunu biliyorlar. Sokaklar, yeşil alanlar, göller, okullar hepsinin yeri belirleniyor. Genel bir kavramınız olduktan sonra, elinizdeki ilk parayı hangi alanlara harcayacağınızı gayet iyi biliyorsunuz. Sonrasında bir yönetim planınız oluyor. Bir kentin gerçek anlamda ihtiyacı olan tüm belgeler elinizde oluyor. Yönetim ve politikacılar tarafından verilmiş bir sözün doğrulanması çok kolay hale geliyor. Herkes plana bakıp bunun neden henüz gerçekleşmediğini sorabiliyor. Açık alanlar, kültürler için çok önemlidir, kentlerdeki yaşam kalitesi üzerinde ciddi bir etkileri vardır ve kentin ziyaretçileri açısından da iyi bir cazibe merkezi oluştururlar. Bazen çocukluğumuzdan itibaren bazı yerlerden geçeriz ve farkına varmayız. Bu tür yerlerin daha sevimli hale gelmesi ve kullanımının kolaylaştırılması için çok kolay bazı tedbirlerin alınması yeterlidir. Küçük bir onarım, bir bank, araç parkına izin verilmemesi gibi. Proje yok olur ama kamusal alanın niteliği devam eder ve küçük küçük projelerin toplamı tüm kentin kalitesine katkıda bulunur.

Sinop deniz kenarında, çok cazip bir konumu olan, hoş bir kent. Sahip olduğunuz eski evleri, kentin bir değeri olarak düşünmelisiniz. Şayet onları kaybederseniz, kentiniz eskisi kadar zengin olmaz. Kent, kenti de bir değer olan ticaretiyle birlikte çok canlı. Gösteri hepimiz için bir sürpriz oldu. Bu tür bir konu karşısında bir kent bu kadar gayret sarf edebiliyorsa, mirası ve geleceği için de biraz daha azını sarf edebilir demektir. Pek iyi durumda olmayan eski evler için bir tedbir alınması gerekiyor.

İşsizlik veya yaşlanan bir şehir, yeteri kadar gencin olmaması gibi sosyal unsurlarla uğraşmak söz konusu. Bunlarla ilgilenmeniz gerekiyor. Bir de gelirlerden oluşan kent bütçesi konusu var. Bu gelir nereden gelecek; balıkçılıktan mı, tarımdan mı yoksa turizmden mi? Kentin de para harcaması lazım. Enerjiye, kentin işlemesine, altyapısına ve umuyorum ki mirasına. Bunu mirasın kültürel muhafazası izleyecektir. Bunda neler referans alınmalı? Miras bir müze değildir, etkili ve canlı olması gerekir. Sadece bilet satabilirsiniz ancak bu yeterli olmayacaktır. Belki bu organizasyon ve bienal gibi daha fazla kültürel faaliyetlere gereksiniminiz var. Belki de Sinop'u özel kılacak özel bir temaya gereksinim duyuyorsunuz.

Kentinizde ulusal SİT alanları var ve bir o kadar da güzel ormanlar, plajlar gibi korunmamış alanlarınız var. Kamuya ait altyapı, kamusal alanlar, yollar, halka açık dinlenme yerleri. Bunların da fikirlere ve yatırıma ihtiyacı var. Yarımadanın nasıl değerlendirileceğine, genel kavramına halkla beraber karar verilmiş bir master planıyla cevap verilebilir. Eğitim bu kentin geleceğinin anahtarıdır. Kentte hangi etkinliğin daha iyi geliştirilebileceğini görmelisiniz. Belki geliştirmek için üniversite ile araştırma konusunda bağlantı kurmalısınız. Kent küçük olsa da imkanları büyük. Bir havaalanı, 12 ay kullanımda olan bir limanı var, bir nükleer ve termik santral planlanıyor, ki bunlar da büyük yatırımlar. Rüzgar, güneş ve deniz gibi başka enerji kaynaklarını kullanmayı düşünebilirsiniz. Özel yapılarınız ve alanlarınız var. Kale, cezaevi, liman, NATO üssü. Yarımada çok özel bir duruma sahip. Bunların tümü kentin değerleri. Kentsel planlama, kentin yönetimi ve kültürel idaresiyle ilgilenmesi gereken bir yerel yönetiminiz var. Organize olmamış, resmen kayıtlı olmayan, STK olmayan, şirketleşmemiş, kurumlaşmamış halk grupları. Ortak çıkarları ve endişeleri olan, ortak bir fikir geliştirmek isteyen kişiler. Bu gruplar Sinop gibi bir şehirde büyük önem taşıyorlar çünkü bu sayede ortak fayda veya protestolar için sesinizi doğrudan duyurabilir

hale getirebilirsiniz. Tabii bir de STK'ların rolü var. İyi bir kentsel kalkınma için bütün bu konuların dikkate alınması gerekir. Aksi halde tartışılan her şey muhteşem geçmişle sınırlı kalacak, geleceği görmek, genç insanları geri cezbetmek için yeterli malzemeyi bir araya toplayamama riski taşıyacaktır. Sinop nesiyle tanınmalı? Kültür ve dinlencesiyle mi, sanat ve eğitimiyle mi, kültürel liman, denizin ortasında bir şehir, en büyük küçük kent olmasıyla mı? Özgürlük ve çeşitliliğin limanı olmasıyla mı, hamsisiyle mi, ülkenin giriş kapısı olmasıyla mı, akıllıca bağlantılarıyla mı? Karadeniz'i gezen bir kişinin durak noktası olarak mı? Kent gelişime ne kadar hazır? Kentin değişmesini kimler istiyor ve ne şekilde? Kimleri buraya çekmek istiyorsunuz? Bölgeden insanları mı, uluslararası mecradan kişileri mi? Kentin hızla büyümesini mi istiyorsunuz yoksa aynı ölçekte kalmasını ama daha iyi olmasını mı istiyorsunuz? Burada neleri görmek istemezsiniz? Nükleer santrali veya başka bir şeyi mi? Sinop yeniden bir bölgenin başkenti durumuna gelebilir mi? Bunu öncelikli olarak hangi kuruma giderek tartışmanız gerekiyor? Ulusal kurumlara mı yoksa yerel kurumlara mı? Tersine göç. Belki daha fazla kişi kent için bir şeyler yapmak istiyor. Kent hangi yöne doğru açılıyor? Denizin bir ucundan bir ucuna mı, deniz kıyısı boyunca mı yoksa iç kısımlara doğru mu? Kente ulaşım pek kolay değil. Kente daha kolay ve çabuk ulaşımı sağlamak için neler yapabilirsiniz, bu bir öncelik olabilir. Kent kendi enerjisiyle daha bağımsız hale gelebilir mi? Çünkü o durumda dışarıya bağımlılığınız azalacaktır. Küçük esnafa bir şekilde yardım edilmeli. Aksi takdirde bu gayretlerin bir kısmı boşa gider. NATO kentin en büyük işverenydi. Kentte ne büyüklükte bir işveren görmek istersiniz? Kent ne üretiyor? Neyi daha iyi üretilen kentinizin bununla tanınmasını sağlayabilirsiniz? Modelleriniz, örnekleriniz var mı? Yaşayan bir mirasınız olmalı. Modern Sinop'a ve modern sivil topluma uyarlanmış bir mirasınız olmalı. Sinop gençlere diğer kentlerden farklı olarak neler sunabilir? Burada yaşayan genç insanlar bazı avantajlara sahip olmalı, aksi halde burayı terk ederler.

•• KENTİN YAŞAM KÜLTÜRÜ / KAYBOLAN DEĞERLER ••

Sunum

•••••

Yeşim Dizdaroğlu, Çekül Akademi

Yapıları korumak lazım, meydanlar olması, kamu alanı, yeşil alanların olması, sembolleri olması lazım, insanların öncelikli olduğu bir yer olmalı kent kimliğinin oluşturulabilmesi için. Bir de içini dolduran bir ruh, kişilik olmalı. Değer yargıları olmalı çünkü insanlar hafızalarını kaybettiklerinde kendilerine ait bilgileri de kaybederler. Kent kimliğinin somut öğeleri nelerdir? Sokaklar, mahalleler. Somut olmayan kültürel mirasa kısaca SOKÜM deniyor. Tanımlamada SOKÜM bireylerin kültürel mirasın bir parçası olarak tanımladığı anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araç ve gereçler ve kültürel mekanlardır.

Kent kimliğinin değişmez öğeleri kent simgeleri, coğrafi konumu, doğal özellikleri, dokusu, morfolojik mimari özellikleri, kamusal alanları. Bir de tarihsel, kültürel ve sosyal özellikleri ve yaşam kültürü ile insan ilişkileri. Kentin yaşam kültürü dediğimizde sorgulamadan yaptığımız gündelik yaşantımız, kendimizi iyi hissettiren rutinimiz. Geleneksel kültür, ortak bellek, anılarımız, paylaşılan deneyim ve süreklilik. Kentin somut olmayan değerlerinden aidiyet, kimlik duygusunu oluşturur, toplumsal yaşamda birlikteliği pekiştirir, dayanışmayı yaşatır, halkın kentine yabancılaşmasını önler.

Hepimiz bir şey üretebilecek kapasitedeyiz ve üretmek istiyoruz. Gelişim bizi ustalaşma yönüne doğru götürüyor. Yaptığınızda daha iyisini yapmak istersiniz. Birlikte bir gelecek kurmak da böyle bir şey. Herkes kendi içindeki dinamizmi yakaladığında ortak bir şey de yakalıyor. İyi bir şey kurgulamak istiyor bunun için kendinizi yetiştirmeniz gerekiyor. Her konuda daha çok bilgi. Gelişimle korumak aslında birbirleriyle çelişmiyor. Politika, insan egoları işin içine girdiğinde işler değişiyor. Neyi neden yaptığımız karmaşası yaşadığımız için bu soruları sormuyoruz. Neyi ne için yapıyoruz? Neden gelişmeyi düşünmeyi, birbirimizle konuşmayı bıraktık ve sürekli savunmadayız? Bu koruma değil, saklanma, korkma, geri çekilme. Bu gelişmeyi engelliyor.

Toplum olarak, kent olarak gelişmek için kendimizle yüzleşmemiz gerekiyor. SOKÜM insanın çevreye, doğayla, geçmişle etkileşimli bir ürünü, kuşaktan kuşağa aktarıyor. Dünyayı ve hayatı anlamlandırmaya yarıyor.

Yaşam kültürümüze sözlü gelenek ve anlatımlar giriyor. Dil, lehçeler, gösteri sanatları, toplumsal uygulamalar, ritüeller, şöenler, dilek ağacı, efsaneler, destanlar, menkıbe, ninni, ağıt, şiir, türkü, deyim, tekerleme.

Geleneksel bilgi ve doğa pratikleri. Şifalı otlar var mı? Isırgan otu kullanılıyor. Defne, salep, rezene, kuşburnu, Fırıncık armudu pekmezi. Armudun iyisi Sinop'ta yetişir.

El sanatları. Semerci, mısır talaşından sepetçilik, gayrimüslim vatandaşlarımızın sepetleri, elekleri, kalburları. Bunları yeniden yapmak istemez miyiz?

Karasu sandalyesi son derece fonksiyonel, yer kaplamayan bir model. Unutulmuş bir şeydi ama sipariş üzerine yapıldı. Doğru bilgi verildiğinde bir üretim formu haline gelebilir. Yaratıcı endüstriler kapsamında değerlendirilebilir.

Giysiler, takılar, süslemeler. Hapishane mahkumlarının ürettiği bir takı formu var başka yerde görülmeyen. Antik döneme ait takılara bakılabilir.

Kültürel miras somut ve somut olmayan boyutlarıyla bir bütündür. Tarihi yapıları onarmak yetmiyor onların içinde insanların olması ve onların kültürünün olması gerekiyor.

Kadın meclisi kadınlara meslek kazandırma projesi hazırlayıp AB'ye sundu. Hepsi farklı formda olmak şartıyla standlarda işlerini sergileyecekler.

Kızıl toprak seramikleri, heykeller üretilebilir.

Yerel yönetimlerin gençliğe yönelik eğitici, duyarlılığı artırıcı ve bilgilendirici programlar yapması gerekiyor ama biz inisiyatif alıp başlatabiliriz.

Çocuklar için alternatifler olmalı. Etüd çalışmalarının yapıldığı eğitim merkezleri var. Bilim Sanat merkezi var. Tasarım ve benzeri özendirici çalışmaları orada çocuklar gerçekleştiriyor. Orada kültürel miras atölye çalışmaları yapılabilir.

Yaşatmamız gereken değerler, ustalar. Ustalarımızdan sabrı, ulaştıkları son noktayı bize de aktarmalarını sağlamamız gerekiyor.

Envanterlerin çıkarılması gerek. Kent müzesi, kent atölyeleri mutlaka olmalı. Tanıtım turizm öncelikli olmamalı, kendimizi tanıtmak öncelikli olmalı.

Ellialtıoğlu aralığının içinde bir Selçuklu hanı var, Kervansaray ahır. Orası onarılabilir ve sanat merkezi veya Kapalıçarşı yapılabilir. Lala köyünde Gerze yolu üzerinde ağaçların içinde bir taş han var. Restore edilip kazandırılabilir. Kendi varlıklarımızı bilmiyoruz, korumuyoruz.

Envanter yapılması için yerel yönetimlere baskı yapılabilir, onlara yardımcı olabilirsiniz. Sözlü tarih çalışmaları kente katkıdır.

Kentsel tasarım ve restorasyon çalışmaları mekana yeniden hayat getirsin, kişiyi geçmişe götürsün.

Kentin kimliğinin değişmeyen öğeleri coğrafi konum, tarihsel birikim, kültür mirası ve görgüsü. O kente gittiğinizde yaşadığınız deneyim her zaman benzerdir kültürel anlamda çok kayıp olmadıysa. Değişen öğeler de var diğer taraftan. Korunması ve gelişmesi gereken bölüm bir arada olabiliyor. Kentin işlevi, rolü, gelir kaynakları, kent planı, mimari özellikleri, nüfus yapısı değişebiliyor.

... BİR GÜNDE MÜZEMİZİ KURUYORUZ ...

Atölye Çalışması

•••••

Yöneten: Johanna Reiner Sanatçı ve “Geleceği Biriktirmek” Projesi Ortağı (collabor.at)

Isabel Termini Viyana Kent Müzesi Koleksiyon Sorumlusu

Johanna Reiner

Sanatçayım. Viyana Güzel Sanatlar Akademisi Heykel Bölümü’nde okudum ve Viyana’da yaşıyorum. Kamusal alanlarda yerleştirmeler yapıyorum ve 10 yıl önce başka sanatçılarla beraber kurduğumuz bir sanatçı grubuyla birlikte çalışıyorum. Projelerimize mümkün kadar çok kişiyi dahil etmeye çalışıyoruz. Projelerimizin en temel meselelerinden biri, sıklıkla katılım meselesi oluyor. Sinopale 2008 için daha önce de burada bulunmuştum. Bir meslektaşımınla birlikte limanda bir tekne inşa etmiştik. İki yıldan bu yana, Isabel’le birlikte müzeyi bir yöntem olarak kullandığımız projelerde çalışıyoruz. Bir tür bilimsel sanatsal işbirliği içindeyiz.

Isabel Termini

Viyana Kent Müzesi’nde çalışıyorum. Sanat Tarihi okudum, uzmanlığım müzecilik ve kültür teorisi üzerine. 90’lardan beri kültürel alanda çalışıyorum. Viyana Kent Müzesi, Avrupa’nın birçok yerinde olduğu gibi 1888’de kuruldu. Varlıklı bir toplumun burjuvazisini temsilen kuruldu. Zengin bir koleksiyonumuz var. Envanterimizde yaklaşık bir milyon kalem mevcut. Sanat koleksiyonumuzun yanı sıra biyografik, topografik, kentsel gelişim, moda ve gelenek, arkeolojik koleksiyonlarımız da var. Web sayfamıza baktığınız takdirde, misyonumuz olan; “toplumsal sosyal, kültürel ve kentsel değişimi genel bir tema olarak araştıran çok amaçlı bir metropoliten müzesi olmak” tanımını görebilirsiniz. Müze, aynı zamanda güncel meseleleri de dikkate alıyor. Nesne koleksiyonları ve sergiler; günümüzün yaşam biçimleri, farklı kökenlerden gelen insanların ilgi alanları da göz önünde bulundurularak sunuluyor ve yönetiliyor. Yarattığımız slogan: “Herkes için Kent Müzesi”. Herkesi kapsayan bir yer olmak istiyoruz, herkese açığız, daha az eğitilmiş kişilere de. Öğrenme gücüğü çekenleri, yeni

gelenleri, turistleri, öğrencileri, yaşlıları da davet etmek istiyoruz. Halka sunduğumuz formatlardan biri anımsatıcı atölyeler, ki bunu özellikle yaşlılarla gerçekleştiriyoruz. Anımsatıcı tartışmalar tarihimize yer alan ortak biyografi odaklı bir yöntem. Bunlar birçok müzede yaşam boyu öğrenmenin başlıca bir parçası olarak uygulanıyor. Tüm oturumları kayıt ediliyor ve çözüm metinleri de koleksiyonlarımızın bir parçası haline geliyor. Bu atölyeler vasıtasıyla güncel kenti, bugünün insanların hikayelerini toplamaya çalışıyoruz. Bu nesneleri de geçici sergilerimize entegre etmeye çalışıyoruz. Viyana'daki çok önemli hedef kitlelerinden biri göçmenler. Kentin 2009 yılı itibarıyla 1,7 milyonluk bir nüfusu var. Viyanalıların % 44'ünün aktif veya pasif göçmenlik geçmişi var. Pasif derken; burada doğmuş olan ancak başka yerde doğmuş akrabaları bulunan kişiler, aktif derken de; başka bir yerde doğmuş olan kişiler kastediliyor. Her Avrupa kentinde benzer veriler bulabilirsiniz. Göç olmasa büyük şehirler de olmazdı. 2009 yılında birlikte çalışmaya başladığımızdaki projemizin adı "Erik ekşidir" idi. Göçmen geçmişi olan kişileri danışmanlarımız yapmaya karar verdik. Bir grup öğrenci ile çalışmaya başladık. Eriğin ne olduğunu bilmiyorduk, orada ilk kez tadına baktık. Viyana'daki sosyal konutların avlularında bunun yetişebileceğinden haberdar değildik. Roller değişti, yani bizim yerimize öğrencilerimizin bilgiye haiz olduğu bir durumdaydık. Onlar bize yaşam tarzlarını gösterdiler. Beraberce haritalandırma yaptık. Biz onlara müzede nasıl çalıştığımızı gösterdik, bilgimizi paylaştık. Topladığımız her şeyi kapsayan bir arşiv oluşturduk ve bunu onların sınıfına koyduk. Daha sonra da müzede bir sergi düzenledik. Bir başka projede, öğrencilerle birlikte derin bir araştırma yaptık. Eleştirel sorular sormayı öğrendiler ve bunları filmleri için yaptıkları röportajlarda kullandılar. Araç olarak videoyu kullanmaya karar verdik. Bizimle beraber videolar çektiler. Konulardan biri "Bu alan video kamera kontrolü altındadır" iken bir diğeri de, "Kentte grafiti" idi. Sonra bir sergi düzenlendi. Yaşadıkları evlerin küçük ölçekli modellerini yaptılar. Öğrenciler tarafından üretilen tüm filmler, şimdi koleksiyonun bir parçası. Adeta Viyana'nın o özel bölgesindeki öğrencilerin o zaman diliminde nasıl yaşadığını gösteren bir zaman kapsülü gibi. Bu deneyimlerden sonra, "Bir günlük müze"yi kurmaya karar verdik ve ilk kez 2011 yılında Linz'de misafir edildik. Kültür insanların ayağına gittiğinde her zaman bilgi birikimi oluşturur. Bir günlük bir müzede, nesnelerin yanı sıra tüm bu bilgi birikimini de toplama fikrimiz vardı. Müzenin ana fikri insanların katkısıyla büyüyen bir mekan olmasıydı. Bunun gibi bir projenin birden fazla işlevi oluyor. Bunlardan biri; müzeyi insanların teklifsizce karşılaşıp bir araya gelebileceği, elzem meseleler üzerine konuşup tartışabilecekleri sosyal bir mekan haline getirmek. Bir diğer yönü ise; müzeyi bir yöntem olarak kullanmak. Muhafaza ederek, bilimsel araştırmaları toplayarak, sonra da sergileyerek bu yöntemi kent üzerinde uygulamış oluyorsunuz. Dört tema hazırladık: cezaevi (yerin analiz edilmesi, bunun üzerine sizin yorumunuz, etrafta dolaşıp sorular sorun, zira siz müzenin araştırmacılarısınız), ekonomi (kent sakinlerinin gelirleri, iş, şirketler), göç (kim nereye gitti, neler yapıyor, kim nereye döndü). Önce beyin fırtınası yapın, sonra da sokağa çıkıp gerçek bilgi kaynaklarını bulun.

Cezaevi grubu

Bu nesneyi cezaevinin girişinde bulduk, idari odalardan birinin 50'lerden kalma bir mobilya parçası. Bu cezaevinde kalmış ünlü kişilerle ilgili bilgimiz yok, arşivler mevcut değil. Tek bilgi kaynağımız onların yazmış olduğu kitaplar veya günlükler. Bu bilgi noksanlığı dikkate değer bir durum. Bilgi panosu ise yanlış yönlendiriyor. Mahkumların geçmişine veya günümüzdeki ziyaretçilere (ki bu da onların ziyaretleri sırasındaki hislerini algılamak bakımından çok önemli) ait çizimlerin veya yazıların, grafitilerin fotoğrafını da çekmeyi planladık. Sinop mahkumları ile ilgili olarak arşivleri veya gazeteleri araştırıp bunlardan makaleler, fotoğraflar alıntılanmak istiyoruz.

Kendisini bulabilirsek "Parmaklıklar Ardında" TV dizisinin senaristiyle röportaj yapıp dizinin Sinop'ta geçmesi fikrine nasıl karar verdiğini öğrenmek istiyoruz. Bu dizide rol almış olan tanıdıklarımız vardı. Onlardan da bu tarihi ortamda bu tarz bir çalışma içinde bulunmaktan dolayı ne gibi duygular yaşadıklarını öğrenmeye çalışacağız. Hapisten kaçmayı başaran ve Sinop'taki bir aile tarafından saklanan ünlü mahkum Arap Kadri diye biri var. Bu aileyi tanıyor olabilecek ve tarihi anlamda olan biten hakkında bir fikirleri olabilecek kişiler var.

Sabahattin Ali'nin burada Aldırma Gönül'ü yazdığı ve bunun artık şarkı şeklinde günümüze kadar geldiğini belirtmek istiyoruz.

Sinop, cezaevi söz konusu olduğunda Türkiye'nin çok önemli politik tarihinin de bir mekanıdır. Son dönemlerde ülkemizde diziler aracılığıyla tarihte yumuşatma, dönüştürme projesi gerçekleşiyor. Diziden çok belgesel ve gerçeklikler üzerinden gidilebilir. Karşılaştırma söz konusu olmalı.

T. Melih Görgün

Sinopale'lerde bu mekanı kullandığımız için belleğin tamamen ortadan kaldırıldığını biliyoruz. Hapishaneyle ilgili bellek sadece dizideki karakterlerin buraya bırakmış olduğu anılarla ilgili. Belleği yok etmede birebir araç oldu, Sinop'un sadece yüzeysel tanıtımına katkıda bulunduğuna inanıyorum.

Bu TV dizisi de artık bu mekanın bir parçası. Biz sadece burada etrafta olanları topluyoruz dolayısıyla bunu dışlayamayız. Bunun da korunması gerekiyor. Biz cezaeviyle ilgili olarak akla gelen her şeyle ilgileniyoruz. Pek çok farklı katman var.

Televizyon dizileri halihazırda imgeyi şekillendiriyor, Sinop imgesini yaratıyor. İsimiz imgeyi yumuşatmakla değil onunla başa çıkabilmekle ilgili.

Popüler kültür ve dizi nedeniyle son beş senedir her şey domine oldu, insanlar burayı dizi sayesinde öğrendiler, gezerken onu referans alıyorlar. Aslında 1870 yılında batıya uygun normlarda yapılmış bir cezaevi burası. Bu son 150 yılı. Oysa burası 2000 yıllık bir mekan. Hep cezaevi diye konuşuyoruz aslında burası antik Sinop'u koruyan surlar içinde kalan 1215'te Selçuklular tarafından bir iç kaleyle kuvvetlendirilen antik bir tersane. Bunu göz ardı ediyoruz. Sözlü tarih kısmını kentin sokaklarında dolaşarak ve yaşlı kişilere cezaevinin kullanımda olduğu yıllarla ilgili sorular sorarak eklemeyi düşünüyoruz.

NATO üssü grubu

Nesne olarak bir CD bulduk. 1969-70 yılında Kaptan Edward Ozelsky tarafından bana hatıra verilmiş askeri bir malzeme, palaskaya takılır türden bir pusula. Tankçıların veya topçuların harita üzerinde kullandıkları cinsten. Sinop'taki evlerin % 50'sinde NATO üssüyle ilgili bir nesne bulmak mümkündür ama bunun için zaman gerekir. Şapka, sertifika, mont, Converse ayakkabı, kahve kupası, boya fırçası, kazma kürek vs.

O zaman burada yaşamış Amerikalıların çektikleri ve bunun için oluşturdukları internet sitelerinde sergiledikleri fotoğraflar.

Amerikalılar Sinop'ta çok şey yaptılar, 40 sene kaldılar. Yelkenciliğin diğer Karadeniz illerine göre ileri olmasının sebebi de onlardır. Kayıkçı Derviş ustaya 25 kayıktan bozma yelkenli yaptırıyorlar. Türkiye'nin çok yerinde böyle bir şey yoktu. Yaptığı son yelkenli kayak Sinop'un Amerika'ya ilk ihraç ürünüdür.

Bir zamanlar bu kadar görünür olan bir şeyin kentte hala bu kadar görünür olması dikkat çekici bir durum. Kelimenin gerçek anlamıyla Amerikalıların burada bir zamanki mevcudiyetine dair cebinizde taşıdıklarınız ve muhteşem hikayeleriniz haricinde kentte hiçbir şey, hiçbir fiziksel hatıra kalmamış olmasına rağmen yine de her yerde izi var. Amerikalılar Sinop'un içme suyunu getirdiler onun hatırasına da bir çeşme yapıldı. Sonra taşındı, ismi değiştirildi.

Amerikalılardan kalan en son şey karakol yolu üzerindeki su deposudur. Deniz suyunu artırarak kullanım suyu haline getiriyorlardı.

Göç grubu

Göç problemini ikiye ayırarak inceledik: Sinop'a yapılan göçler, Sinop'tan yapılan göçler. Amerikan radar üssü kapandığında iki de fabrika kapanıyor (1990-94) ciddi bir göç oluyor. Bundan önce de mübadele sırasında zorunlu göçler gerçekleşiyor. Çalışma amaçlı göçler oluyor, özellikle eğitim amaçlı. Çalışma amacıyla 60'lardan itibaren Almanya, Fransa, Hollanda, Avusturya'ya yoğunluklu göç ediliyor. Emeklilerin göçü de oluyor. Grupta göç etmiş ve göçle gelmiş aileleri tanıyanlar var. TBMM'nin açılışını yapan Şerif bey milletvekili olarak göç ediyor ona ait bir çorba tası var 1923'ten kalma. 1880'lü yıllarda Rusya'dan göç eden Gürcülerin Anadolu'ya yerleşen bir grubu Cellatoğulları'nın getirdikleri bir yün kilim ve yastıklarının içindeki kuş tüyleri var. Sultan Aziz'in eşinin pudra kutusu var. 1870'lerde Kırım'dan gelen Kazan Türklerinden Hacıkaptanlar'a ait bir duvar saati, Kırım'dan göç ederek gelen Totay ninenin yatak örtüsü, 1884 tarihli el işlemeli bir altın saat, Totay hanımın yüz görümlüğü ve o döneme ait fotoğraflar, ekonomik şartlar nedeniyle göç eden bir ailenin hareket eden ve şarkı söyleyen balık oyuncağı getirebileceğimiz nesneler. Belediyenin göçle ilgili herhangi bir istatistiği yok. İşkur bunu bize temin edecek. 15 yıllık akademik bir araştırmamanın ürünü olan Birinci Memleketim kitabı müzeye konacak.

Ekonomi grubu

Tersanedeki arkadaşlarla görüştük. Hurdaya çıkmış bir teknenin parçasını müzeye getirebileceklerini söylediler. Derviş ustanın yaptığı kotralar var. Medreseye gittik, oyalar getirdik. Yaban mersini suyu getirdik. Cezaevinde yapılan kolyelerden getirdim müze için.

T. Melih Görgün

Sinop'ta devam ettirilen ritüellerde kullanılan bir ses dizisi, helesa formu var, bunu da kullanabilirsiniz. Sinop'un geçmişinde şarapçılık ve zeytinciliğe dair bir bilgi var, bu araştırılabilir. Ekonomi demişken, müzenizin bu bölümünü mevsimsel şekilde yapılandırmak ilginç olurdu, böylelikle ekonominin buranın daha eski kısımlarında nasıl geliştiğini görsel olarak canlandırabilirsiniz.

Nesneler, fotoğraflar, videolar veya sesler oluşturabiliriz. Müzede sesleri çalabiliriz.

Amie Dicke

Her içeni Sinoplu yapacağı söylenen çeşmeden su getirdim. Hepimiz tadına bakabiliriz. Anıtsal olmasına rağmen hala dokunmanıza izin verilen o kadar çok şey var ki burada. Bu nedenle su getirmeye karar verdim, zira saklamaya kalkışırsanız buharlaşacaktır. Eğer herhangi birinizin çok kıymetli bir şeyi varsa, lütfen getirin ki bir fotoğrafını çekebilelim.

... “KENT VE SANAT, SİNOP’TAN VİYANA, VEN- ... EDİK, AMSTERDAM VE CLUJ’A BAKIŞ”

Panel

•••••

Konuşmacılar:: Michiel van Iersel Amsterdam, Istvan Szakats Altart Vakfı Başkanı (Cluj)
Shams Asadi Viyana Belediyesi (Viyana), Francesco Ragazzi &
Francesco Urbano (Associazione E)

Istvan Szakats

Cluj’dan geliyorum ve 10 yıldır mevcut olan AltArt Vakfı için çalışıyorum. Kentin kültür politikasını kaleme aldık ve şimdi de kentin Kültür Başkenti adaylığı üzerine çalışıyoruz. Cluj’un ilk kamu sanat komisyonunu gerçekleştirdik, şimdi de ikincisini yapıyoruz. Sanat küratörlüğü yapıyor, sanat yapıtları üretiyoruz. Geçen sene İstanbul Avrupa Kültür Başkenti kapsamında bir gösteri gerçekleştirdik.

Yerel ölçekte büyük bir gurur ve genel olumlu bir tavır gördüm. Ancak, bu gururunuzla karşıt yine de şu soru cevapsız kalıyor: “Nasıl oluyor da Sinop şu anda görüldüğü gibi görünüyor?” Kültürün üç türü vardır: nesneler, çömlek gibi insan eliyle yapılmış şeyler tarafından temsil edilen materyal kültür, genellikle sanat ve bilimden oluşan -örneğin edebiyat gibi- kavramsal kültür ve son olarak da normatif(kuralsal) kültür ki bu da iş ahlakı, misafirperverlik, vb. gibi prensiplerden oluşan bir dizi normdur.

Sinop’u gözlemlediğimde gördüğüm en iyi şey, trafik ışıklarıyla ilgili geleneğiniz. Bu, toplumdaki saygının trafik yasalarından daha güçlü olduğunu gösteren bir işaret. Kültür yasadaki daha ağır basıyor. Yani kültürel kodlama daha önemli. Bir diğer örnek ise, bir arabada seyahat eden altı-yedi kişi. Sosyal aile modelinin arabada daha fazla kişilik yere ihtiyacı var. Bu aynı zamanda toplumun kodlanma biçiminin daha önemli olduğunu ve yasadaki daha ağır bastığını kanıtıyor. Normatif kültür aracılığıyla sosyal süreçleri optimize edebiliriz. Normatif kültür, diğer kültür türlerinden farklıdır, sosyal değişimi getirebilir.

Bir kentte oynayabileceğiniz oyunlara örnekler vardır. Örneğin sokağa çıkıp orada yaşayan insanları bir hafta içinde nereye bir ağaç, bir lamba, heykel, vs. koyacakları konusunda karar vermeye ikna edebilirsiniz. Bir sokak günü belirleyebilir ve yılda bir düzenlenecek bir

eğlence planlayabilirsiniz. Belki yerel bir bütçeye veya sokağa verilecek yeni bir isme karar verebilirsiniz. Bu adeta yeni bir ülke kurmaya benzer. Mikro ölçekte bir işlemdir ama durumu meydana getiren bir söylem üretir. Bu kıvam kazanma sırasında genellikle bir toplumda üç oyuncu olduğunu görürsünüz; insanlar, devlet ve sermaye. Bu oyunda ortaya çıkan insanlar ile devlet arasındaki çelişkidir. Kültür aracılığıyla bir ahlak rejimi ortaya koyan sivil toplum. Kültür işlerin yapılış biçimidir. Ahlaki sistemin bazı kısımları genellikle devlet tarafından konan bazı yasalardan daha güçlüdür. Buna mukabil devletin de bir yasa rejimi ortaya koyduğunu görebilirsiniz. Hayatlarımıza hükmettiğini düşündüğümüz ama aslında hükmetmeyen yasalar. Devlet bunu bürokrasi aracılığıyla ortaya koyar. Kültür sivil toplumun bürokrasisidir. Her şey yasalardan ibaret değildir. Kendi hayatlarınızdan da bilirsiniz ki, bir yerde gidip bir yasayı uyguladığınız nadirdir, sorunlarınızın çoğunu ahlaki bazda çözersiniz, yasal bazda değil. Ahlak kuralları yasadan çok daha işlevseldir. Bunun dışında, bir de insanlara karşı sermaye çelişkisi vardır. Sermaye pazar aracılığıyla ekonomi rejimini ortaya koyar. Küçük topluluklarda alışveriş parasız daha iyi yürür. Bu tür işlemler için mutlaka pazara ihtiyaç duymazsınız. Sivil toplum pazar dışı ekonomiler üretebilir. Son çelişki de insanlara karşı insanlardır. Sivil toplum kendi kültürü aracılığıyla yeniden evrilir. Daha yüksek ses, daha büyük karar verme kudreti elde eden insanlardan kaynaklanan iktidar süreçleri vardır. Bu da yine normatif kültür marifetiyle gerçekleşir. Bununla elde edebileceğiniz şey, sivil güçlenmedir. İnsanlar kendi yaşamlarının sorumluluğunu alırlar, sosyal bütünlüğe ve hareketliliğe kavuşurlar.

Sinop mikro ölçekte cennetler yaratacak tabandan yukarı doğru sosyal bir süreç kurabilir mi? Sinop bu odada söz alan herkesin toplamı, bir söylemler karışımı. Siz Sinop'u temsil ediyorsunuz ama Sinop aynı zamanda burada bulunmayan 20.000 kişiden de müteşekkil. Onların sosyal süreçleri ne olacak, diğer sesleri, siyasi söylemleri, istekleri temsil etmek üzere onlardan da bir oda dolusu insanı işe katabilir misiniz? Benim naçizane görüşüme göre Türk tarihi bağlamında genel olarak büyük bir otokrazi geleneği süregelmiş. Bu işleri biraz zorlaştıracaktır, zira vatandaş olarak aktif olmak eğitim ve gelenek gerektirir. "Benim sokağım" gibi çalışmalardan elde edebileceğiniz şey; -ille de demokratik olmayan- yerel işlevsel toplumsal bir sistemdir. Demokrasinin evrende insanlar tarafından icat edilebilecek en iyi şey olup olmadığından pek emin değilim. Otokrasiden demokrasiye uzanan bir karışımınız da olabilir. Bunu bu tür küçük oyunlarla yaparsanız, devleti mikro düzeyde yönetimlerle, sermayeyi de pazar dışı mikro ekonomiler yaratarak üzerindeki baskıdan arındırabilirsiniz. Toplum tarafından gelen ahlaka dayalı daha büyük bir söz, sadece yasanın dediğini tekrarlayan otoriteden iyidir. Bu uzlaşma, insanların ahlakı ile devletin yasaları arasındaki dengeyi sağlama meselesidir.

Michiel van Iersel

Amsterdam'ın 750.000'lik bir nüfusu var. Müzeler meydanında (kent merkezinde) kültürel yenilikler üzerine çalışan bir ofisim var. Sergiden, tartışmaya, sempozyuma kadar uzanan kültürel faaliyetler düzenliyorum. Amsterdam 700 yıllık bir kent. 50'nin üstünde müzemiz ve 800'den fazla listelenmiş ulusal anıt gibi yapılarımız var. Bunların 6.000'i aynı zamanda UNESCO'nun Dünya

Mirası listesine dahil. Yaklaşık 10.000 sanatçı ve tasarımcımız var ve kentin yıllık ziyaretçi sayısı 5 milyon. Mirasa daha fazla önem verdiğiniz takdirde, aynı zamanda buranın bir açık hava müzesine dönüşmesi, orijinal sakinlerinin merkezden dışarı atılması ve her tarafın butik oteller, küçük dükkanlar ve galerilerin işgaline uğraması gibi bir riskle karşı karşıya kalmıyor musunuz?

Kent sakinleri bir vakıf kurarak bir girişimde bulundular. Daha çok bir kamu-özel sektör ortaklığı olan bu girişimin adı Kent Onarımı idi, bu kapsamda kentteki binaları satın alıp yenilemeye başladılar. Şimdi hisselerin bir kısmına bankalar ve kentin kendisi sahip. Bu başta toplum tarafından işler hale getirilen bir şeydi. Sanatçı Thomas Hirsch, radikal düşüncelerini izleyenin de bağlantı kurabileceği bir nesneye aktarmak fikrinden hareketle ünlü filozofumuz Spinoza'nın geçici bir anıtını yaptı. Anıta filozofun eserlerinden sayfalar ve kitapları iştirilmiş durumdaydı. Böylelikle herhangi biri bunları alıp filozofun söylediklerini okuyabiliyordu.

Her gün bu işin önemi üzerine sil baştan uzlaşmanız gerekiyordu çünkü her an temizlikçiler tarafından süpürülüp atılma tehlikesi altındaydı ve bunu önlemek, yapıtı korumak görevi topluma kalıyordu. Bu da mirasınızı ele almanın bir başka yolu. Bir diğer projede, insanlar binalardaki delikleri lego parçalarıyla kapattılar. Bu da mirasınızı nasıl tekrar kendinize mal edeceğinize ilişkin oyunbaz bir yaklaşımdı. Aslında ona dokunmanız, onunla oynamanız gerekir. Yılda bir gece gerçekleşen Müze Gecesi, kentteki tüm kültür kurumlarının kapılarını açıp herkesi içeri davet ettiği gecedir. Ben bunu Sinop için de öneriyorum. Bu ortak bir çaba olmalıdır. Bu çaba genç izleyiciye uzanır. Aynı şekilde bir de açık anıt günü vardır. Rehberliği kentte en sevdikleri yapıyı seçen çocuklar yapar. Bütün hikaye, kente küçük geçici şeyler eklemekle ve büyük bir fark yaratmakla çok ama çok ilgilidir.

Amsterdam'da da aynı şekilde doğal engeller vardır. Kenti çevreleyen su nedeniyle yüksek yoğunluklu binalar inşa etmek zorunda kalıyoruz. Hollanda'da mevcut anıt binaların üzerine inşa edilmiş olup altın- da kalan binanın devamını sağlayacak yeterlikte parayı kazandıran yeni yapılara örnek çoktur.

İkinci Dünya Savaşı sırasında vuku bulan trajik bir olay da projeye dönüştürülen konular arasındaydı. Tüm Yahudilerin yaşadığı yerleri gösteren bir harita hazırlandı. Yahudi Tarih Müzesi, Yahudi Anıtı adını verdiği bir web sitesi geliştirdi. Temel bilgi alıp ekleyebileceğiniz herkese açık bir kaynak, bu topluluğa ilişkin sürekli büyüyen bir arşiv. Bir anma olarak bu proje, insanların yaşamını kaybedenlere bir saygı göstergesi olarak camlarına astıkları posterlerle büyümeye devam etti. Medyadan da büyük ilgi gördü. Bazı insanlar bundan o kadar esinlendi ki, bunu devamlı bir sunum haline getirdiler.

Sinop'ta kaç müze, anıt, sanatçı var? Yıllık ziyaretçi sayısı biliniyor mu? Kentte birçok şey var ve hepsi değerli ama bunları bundan 100 sene sonra hala burada olacak şekilde nasıl organize edebilirsiniz? Binaların çoğu yakından baktığınızda, kelimenin tam anlamıyla ufalanıyor. Kentinizin kamusal alanlarına baktığınızda, bu da geliştirilebilecek durumda. Çarpık kentleşme, binalar her yerde, hızla büyüyen bir hastalık gibi, üstelik de yanlış yönde. Yukarıda o güzel tepeniz var ama bundan beş yıl sonra birbirinin aynı binalarla kaplanmış olacak ve orada yaşayanlar da siz olmayacaksınız. Kentte birçok boş yer veya minik yapı var, neden bunları daha iyi bir şekilde kullanmayasınız ki?

Peki, bu kötü koşullar altındaki evler ne olacak? Onlar için bir stratejiniz var mı? Bu yerin sahibi olan insanlar arasında dahi bir organizasyon, iletişim noksanlığı var gibi görünüyor. İleriki nesiller için buraları saklamak istiyorsanız oturup bu meseleyi tartışmanız gerekir, çünkü bu önemli.

Shams Asadi

Soho mahalledeki sanatçıların bir girişimi olarak başladı. Viyana'nın Ottakring bölgesinde göçmen oranı yüksektir. Burası geleneksel olarak işçilere uygun bir yerdi, fabrikalar vardı. Bir süre sonra bu fabrikalar kapanmaya başladı. Bunlar kapanınca genç sanatçılar bu bölgeye gelmeye, galeriler kurmaya başladılar ve bir festival düzenlemek üzere bir araya geldiler. İlk festival 1999'da yapıldı. Bu bölgenin geleceğine ilişkin sosyal ve ekonomik bazı odak noktaları vardı çünkü burayı değiştirmek istiyorlardı. Ekonomi bu bölgede çok etkin bir unsurdur. Katılım çok önemliydi çünkü sanatsal faaliyetleri başlattığınızda orada yaşayan kişileri sizinle çalışma konusunda motive edemediğiniz takdirde yapacaklarınız geçici olur ve bu durumda bütüncül etki de sıfır olur.

Başlangıçta projenin işleyip işlemeyeceğine dair herkesin kendine ait şüpheleri vardı. Ben şehir planlaması eğitimi aldım. Projeleri kentsel gelişim bakış açısından değerlendirmek üzere davet edildim. Sıklıkla jürielerde bulundum. İki yıldır da kurulmuş olan derneğin Yönetim Kurulu'ndayım. Her şey hakkında karar vermek üzere buluşuyoruz çünkü bir süre sonra kamuya açık fonları elde etmek için profesyonelleşmeniz gerekiyor.

Viyana'nın Almanya veya Hollanda'daki durumlardan farklı olarak bir bölgeyi yıkıp yeniden inşa edecek kadar parası yoktu. Çok küçük miktarda bir parayla idare etmesini bildi, bunu da bölgenin yenilenmesine yöneltti. Ottakring kentsel yenilenmedeki odak bölgelerden biriydi. Kültürel faaliyetler etkili olabilir ama bir kenti değiştiremez. Birçok kriteri bir araya toplamanız gerekir.

Bölgedeki politikacılar da bir şey yapmak istiyorlardı ama ne yapacakları konusunda bir fikirleri yoktu. Kamu idaresinin yukarıdan aşağı bazı fikirleri vardı. Liderler çok destekleyiciydi, hala da destek veriyorlar ve bununla da gurur duyuyorlar. Medyanın da yanınızda olması çok önemli. Viyana'da 1,8 milyonluk bir nüfusumuz var ve bunun % 44'ünün benim gibi göçmen bir geçmişi var. Kentin 16 bölgesi de aşağı yukarı aynı nüfus dağılımına sahip.

12 yıl sonra Kurul'da aynı festivali yapmaya devam edip etmemeyi tartıştık. Bölgede birçok değişiklik olduğunun farkına vardık. Boş dükkanlar dolmuş, galeriler merkezden buraya gelmişti. Çeşitli bol bir kültür oluşmuştu, çok doğal, canlı. Soho değişmişti. Aldığımız karara göre festivaller yine gerçekleşecek ama artık iki yıllık aralarla. Yeni konular üzerine tartıştık. Toplamların değişimi, mali kriz, kısılmış bütçeler. Okullara yatırım yapmak bir önceliğimiz. Elimizdeki farklı sosyal konuları yansıtabilmek üzere festivalin içeriğini değiştirdik. Farklı bir şekilde iyi bir yolun başındayız.

Daha önceleri Avusturyalılar Türklerin nasıl yaşadığını hiç bilmiyorlardı. İnsanlar evlerini, kültürlerini açtılar. Komşular birbirleriyle konuşmaya başladılar. Orada yaşayan insanlar içlerinden gelerek bir şeyler yaptılar. Orayla, oranın insanı olmakla özdeşleştiler. Yaşlılar öldükçe daha güçlü,

zengin, açık fikirli insanlar oraya yerleşmeye başladılar. Mutenalaştırma olmasından korktuk ancak Avusturya'daki kiracı hakkı kuralları nedeniyle oradaki doku değişmedi. Geçici olarak açılan yerler bile kaldı. İnsanlar için bu bölgeye gelmek alışkanlık oldu.

T. Melih Görgün

Yaşam düzeyi ve kaliteyi yükseltmenin somut bir örneği Soho. Temel ekonomik meselelerini halletmiş iki şehir Viyana ve Amsterdam'dan söz ettiniz. Yerel ve merkezi yönetimlerin bu konudaki istekliliğinden bahsettiniz. Bizde temel iki sorun var. Hem yerel hem merkezi yönetimlerimiz zaman zaman bu tür faaliyetler için gerekçeler sunabiliyorlar. Sinop'ta çok temel ihtiyaçlarımızı bile karşılayamazken bu tür faaliyetlere yönelmek, sanatçıları bulabilmek onlara zemin hazırlamak biraz ütöpik geliyor.

Sosyal ve ekonomik konulara yoğunlaştığınızı söylediniz. Sorunlar o kadar küresel ki, santraller, iklim sorunları, sosyal tansiyon. Kasabalar düzeyinde festivallerden çok kasabaları ortaklaşa bir araya getiren festivaller düşünemez miyiz? Küresel bir dünyada aramızda büyük farklılık yok. Ortaklaşa ne yapabiliriz, katılımı sağlayabilir miyiz?

Ottakring'deki Soho, sadece sanatçıların değil, mahallelerinde bir şeyleri değiştirmek isteyen insanların da -destek almaksızın ve gerekli paraya sahip olmaksızın- ne yapabileceklerini düşünerek hareket etmiş olduğu tabandan yukarı gerçekleşmiş projelere çok güzel bir örnek. Siz de bir şeyler yapmaya başlayabilirsiniz. Belli bir aşamada Belediye de buna dahil olacaktır.

Mahir Namur

Aslında en kuvvetli geleneklerimizden biri imecedir. Bu hayatımızdan çıktı. Soho in Ottakring bir imece projesi. Sinopale de öyledir. Onuncu senesine geldiğinde onun da etkisi artacak. Değerlerimizi fark eder, birlik olup korusak, uğraşırsak para ikinci planda. Biz inandığımız zaman destek geliyor.

Szakats, neo liberalizm politikalarını dengelemek gerekir dedi. Bireyi dışlayan, insanı tamamen ticarileşmiş hizmetlere hapseden o yapıyı sorgulamazsanız, imece kültürünü koruyamazsınız. 80'li yıllarda bizim bunu kaybetmemizin nedeni o politikalar. O zaman bütçe kısıtlarının hiçbir önemi kalmayabilir.

Eugen Panescu

Sizlere Romanya'da komünizmden bugüne geçirdiğimiz değişimden 20 yıl sonra kent planlamasının geldiği konumu anlatmaya çalışacağım. Toplumsal ve siyasi düzeyde bir diyalog kent planlaması aracılığıyla gerçekleşmez. Kent planlaması bundan kaçınır, öte yandan sosyal diyalog da bunun bir sonucu olarak kent planlamasından kaçınır. Siyasi diyalog zaten kent planlamasından kaçınır çünkü başka fıkirlere kucak açıp karmaşıklıkla alışkanlığına sahip değildir. Dolayısıyla planlama, artık toplumsal kabulde yıkımın eşiğine dayanmıştır. İnsanlar artık kent planlamasını benimsemiyorlar çünkü

kendilerini temsil edilmiş hissetmiyorlar, bunun etkilerini fazla gizemli, uzun vadeli buluyorlar ve gündelik yaşamları üzerinde hemen ertesi gün başlayacak bir etkiye sahip olduğuna inanmıyorlar. Bu nedenle de, birçok kamu projesi veya özel proje, süreç boyunca ele alınıp tartışılmak yerine tam tersi yönde işliyor ve bundan dolayı da son çare noktasına geliniyor; derhal bir dava açılıyor. Bükreş'te ve başka kentlerde, büyük projeler bile bu çelişki düzeyinde tartışılıyor. Planlamada sosyal sorumluluk unsurundan vazgeçilmiş durumda, dolayısıyla menfaatler ve yaşam kalitesi sadece sivil toplumun konusu haline geldi. Kentsel planlamanın bu bakış açısına dayanarak, bir bakıma yaşanan krizin bir avantaj olduğunu söyleyebiliriz, zira spekülasyonların çoğuna ve çarpık kentleşmenin gelişimine (görüyorum ki burada sizin de böyle bir durumunuz var) son verdi. Kentler para için çoktan birbirleriyle bir mücadele, yarışma içine girdiler bile. Son beş yılda ise, Avrupa fonlarından bazı finansman kaynakları ortaya çıktı. Böylelikle bir şeyler yapılması gerektiğinin farkına varıldı. Kent planlaması tekrar talep edilmeye başlandı ama yüzeysel bir tavırla. Şu anda tabandan gelecek girişimler için en uygun zamandayız. Toplumun dışında oluşmuş inisiyatifler, ortak çıkarları temel alan kurumsal olmayan sosyal gruplar. Kentsel planlama kamu yararını temel alır. Bunun üstüne bir de toplumsal odaklı bir planlamaya sahip olmak ise, çok nadiren gerçekleşen bir durumdur. Sürekli itirazı bertaraf etmek için kent sakinlerini planlamaya dahil etmek, işlevsel bir sistem olacaktır. Aynı zamanda aslında bir gereklilik olan ancak çok az proje tarafından uygulanan disiplinler arası işbirliğine de ihtiyaç vardır.

Romanya'da tarihi kent merkezleri, şimdilerde bir çürüme sürecine girdi, sadece fiziksel anlamda değil aynı zamanda ekonomik ve sosyal olarak da. Alışveriş merkezleri geldiğinde birçok kent bunu sevinçle karşıladı. Ancak bu geliş, kent merkezlerinin ekonomik kuvvetini boşalttı. Küçük işletmeler ya yok oldu ya da alışveriş merkezlerinin içine taşındı. Fiyatlar yükseldi, dükkan sahipleri taşınmak zorunda kaldı. Diğer bir sorun da kamusal politikalara olan ihtiyaç ve bunların noksanlığı. Devlet ve kent ne istediğini bilmiyor. Daha iyi bir yaşam, yeşil alanlar, trafik, vs. için bir politikamız olduğunu söyleyemeyiz. Her şey siyaseten karar veriliyor ve planlama aracılığıyla doğrudan uygulanıyor, kararlar prensiplerle temellendirilmiyor. Kentler yüzeylerinin geri dönüşümünü sağlamıyor artık, sadece genişliyorlar. Dolayısıyla kentte yaşamının maliyeti de yükseliyor. Sadece kamu bütçesinin maliyeti değil, aynı zamanda vergisini ödeyen her kent sakininin maliyeti de artıyor. Bunun dışında, kamusal alan kalitesi bir ihtiyaç, kullanımı da çok önemli bir mesele. Geçici kullanımlara da gereksinim var. Bu konu devlet ile kültür arasındaki bir konu. Tüm bu ihtiyaçları nasıl yönetmeli? Çocukların eğitilmesi bunun için iyi bir başlangıç. Çocukların temel bilgi birikimleri; kentsellik, kentsel kültür ve bunun gibi birçok eskiden bize yabancı olan konuyu içermeli. Toplumlar kendi yararlarına olan konularda bilinçlenmek üzere cesaretlendirilmeli. Spekülatif gelişmeleri dengelemeleri sağlanmalı. Planlamanın artık sosyal bir atılım yapması, yönünü zaman zaman yıkıcı olabilen ve dikkatlice analiz edilmesi gereken ekonomik gelişimden sosyal gelişime çevirmesi gerekiyor. Kentin bir vizyonu olmalı. Erişmesi zor da olsa herkes tarafından kabul görmüş ve bilinen bir vizyonu olması gerekir. Değişim uzun zaman alır.

Francesco Ragazzi & Francesco Urbano

Mevcut mekanımızı hem Sinopale hem de Geleceği biriktirmek projelerinin ortağı olan Nuova Icona ile paylaşıyoruz. Bu mekan Venedik'teki 1000 kiliseden biri. Nuova Icona'nın Başkanı Vittorio onu keşfedene kadar, bu kilise kapalıydı. Şimdi sergiler ve konserler için kullanılan kamusal bir alan haline geldi. Şansımıza kentin politikacıları ve dindar kişileri tarafından göz ardı ediliyoruz ve bu nedenle biraz özel destek ve kendi büyük gayretimizle istediklerimizi gerçekleştirebiliyoruz.

Bildiğiniz üzere, Venedik'in çok kuvvetli bir mirası var ve bunu korumaya yönelik çok büyük çaba sarf ediliyor. Venedik'in adasında yeni bir şey yapmanın neredeyse imkanı yok. İnsanlar gerçekten kitlesel turizmden korkuyorlar ve bu nedenle de Venedik'te misafirperverlik pek söz konusu değil. Sinop'ta ise durum bunun tam tersi. Belki de misafirperverlik Sinop'un gizli kalmış mirası.

Bir projemizden bahsetmek istiyoruz: Frigo. Venedik ile Sinop arasındaki önemli bir benzerlik, ikisinde de bizim "düşük çözünürlüklü" olarak adlandırdığımız alanlar olması. Medya ve video dilinde olduğu gibi, düşük çözünürlüğün yüksek çözünürlüğün tersine belirgin sınırları ve tanımlı işlevleri yoktur. Düşük çözünürlüklü mekanların yıllar içinde kaybolmuş bir işlevi vardır. Burası, Venedik'e yakın bir ada olan Giudecca'da yer alan düşük çözünürlüklü bir mekan. Bu bölge genelde Venedikliler tarafından merkezden uzak ve ilgi çekici olmayan bir yer olarak algılanır. Biz bu kültür merkezinde bir koridor keşfettik ve onu halka açık bir kütüphaneye, günün 24 saati açık serbest bir alana dönüştürdük. Bir dış hekimininki gibi içinde okunacak dergiler bulunan bir bekleme odası inşa ettik. Venedik'te bedava misafirperverlik bulabileceğiniz bir mekan yarattık. Bu kentte sunulan türüne az rastlanır türden bir şey, zira Venedik'te her şeyin bir fiyatı vardır. Birçok sanat öğrencisi ve hatta başka disiplinlerden öğrenciler de birlikte bir proje yapmak talebiyle bize geldiler. Böylelikle beş kez sergi ve konserler düzenledik. Belki bu türden bir şey Sinop'ta da gerçekleştirilebilir. Şimdi bir de İtalya'nın güneyinde gerçekleşen bir projeden bahsetmek istiyoruz. Ekonomik, coğrafi ve toplumsal bakımlardan bu proje bağlam olarak Sinop'a daha yakın. Messina yakınlarında Piraino diye bir köyümüz var. Orada 19. yüzyılda inşa edilmiş, 1960'lara kadar da toplumsal bir alışveriş noktası olmuş, sonrasında ise işlevini tamamıyla yitirmiş askeri bir platform vardı. Massimo Ricardo isimli bir sanatçı, iki mimar ve Piraino nüfusuyla birlikte bu platformla ilgili olarak bir atölye çalışması gerçekleştirmeye karar verdi. Kent yönetiminden sokakların genişletilmemesini ve söz konusu platforma insanların getirilmemesini, mekana saygılı olunmasını talep ettiler. Bu yaklaşım, yerin özelliğini korumasına yaradı. Yani farklı bir şekilde davranmaya çalıştılar. İlkinci kararları ise platformun üzerine bir gölge düşürmek oldu. Modüler bir yapı vasıtasıyla platformu kullanmanın dört özel yolu üzerine halkla birlikte tartıştılar. Platform düşük çözünürlüklü bir yer olarak kaldı ama birçok farklı kullanım biçimine sahip olmuş oldu. Biz Sinop'un içindeki bir mekanı da yarın veya gelecekte bu şekilde tanımlamayı umuyoruz.

Son örneğimiz yine İtalya'nın güneyinde gerçekleşmiş oldukça ütöpik bir proje. Biz ütöpyaların fikirleri harekete geçirebileceğini düşünüyoruz. Bu proje, Sicilya'nın Palermo ile Catania kentleri arasında

Michiel Van Iersel, Istvan Szakats,
PANEL KENT VE SANAT, SINDIRITAN VİYANA, VENEDİK, AMSTERDAM VE CLUJ'A BAKIŞ

Shams Asadi,

kalan belli bir bölgesinde yolsuzluk sonucu inşa edilmiş tüm binaları içeren bir doğal park yaratmaya karar veren bir grup sanatçı tarafından gerçekleştirilen bir proje. Bu sanatçılar, söz konusu binaların resimlerini toplayarak insanlara bunları yıkmanın da bir maliyeti olduğunu ve belki de başka bir çözüm bulmanın daha iyi olacağını anlatmaya çalıştılar. Projenin ismi: "Tamamlanmamış Olanın Müzesi". Yolsuzluğun Sicilya'da yaygın bir davranış olduğu düşüncesinden hareketle, bunu Sicilya'nın mirasının içine yerleştirerek, alanın yeniden kullanımını sahneye koymuş oldular, yani bir çelişki aracılığıyla bu binalara yeni bir işlev kazandırdılar.

Istvan Szakats

İki yıl önce şu anda da çalışmakta olduğumuz mekan olan Fabrica de Pensule'yi açtık. Bunu bir fabrikayı dönüştürerek yaptık. Bu özelliğimizle şu ana kadar Romanya'da türümüzün tek örneği. Genel anlamda kültürün toplumu ayırdığına inanıyor ve merkezde olmayan sanat üretmeye çalışıyoruz. Örneğin, bir işçi sınıfı mahallesinde bir gösteri gerçekleştirdik. Seyirci gerçekten katılımcıydı. Amacımız, bu sanatsal etkinliği satın alan/etkinliğe ücret ödeyen insanların sosyal alanlarının daha iyi bir kulhanımına sahip olmasını sağlamaktı. Geçen yıl İstanbul'da da benzeri bir gösteri gerçekleştirdik. Parkta bir kulübenin etrafında projeksiyonlar ve danslar düzenledik. Dansçılar dans ediyor, sonunda kulübeye giriyor ve dışarıya düdüklü fırlatıyorlardı. Buradaki fikir, insanların parkın hakimiyetini devralmasıydı. Alanın yeniden kullanımı. Kontrolü elinde tutan düdüklü tek bir kişi yerine herkesin bir düdüğü vardı ve dolayısıyla herkes kontrolü elinde tutuyordu. Etkinlikten iki gün sonra bile parkta herkes düdüklü çalmaya devam etmişti.

... "SİNOP'TA SİVİL TOPLUM" ...

Panel

....

Moderatör: Yeşim Dizdaroğlu Çekül Akademi

Konuşmacılar: Hale Oğuz Çevre Dostları Derneği, Fahri Bostan Sinop Kültür ve Turizm Derneği, Aykut Yılmaz
Sinop genç İşadamları Derneği, T. Melih Görgün Sinopale, İsmet Aydın Sinop Mimarlar ve Mühendisler Odası, Berrin
Gürleyen Spastik Çocuklar Derneği Başkanı, Yaşar Sarıkaya Bilim Kültür Eğitim Derneği

Sivil toplum örgütü hükümet dışı örgüt deyimiyle 1945'te Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kuruluş bildirgesinde dile getirilmiş bir tanım. Daha sonra bağımsız sektör, sivil toplum, yerel örgütlenmeler, sınırlar ötesi toplumsal hareketler, özel gönüllü kuruluş, yardım kuruluşu gibi tanımlar almış. Oldukça çeşitlilik gösteriyor. Kalkınma öncelikli proje yapanlar ve uygulayanlar, bir davanın savunuculuğunu yapanlar, proje yönetimine göre çalışan STK'lardan farklı olarak lobicilik, basınla ilişkiler ve eylemler aracılığıyla farkındalık artırma, sahiplendirme ve bilgilendirme yapanlar. Yardım amaçlı hizmet sunan, dini ya da laik, kamu ya da özel sektör odaklı, yerel, ulusal ve uluslararası STK'lar var. Son dönemlerde alanında uzmanlığı olan insanlarla çalışılıyor. İki yönetim sistemine rastlanıyor. Farklılık yönetimi ve katılımcı yönetim. Farklılık yönetimi farklı kültürlerle ilgileniyor, geri kalmış ülkelerde kalkınma projeleri yürüten gelişmiş ülke STK'ları gibi. Gittikleri ülkelerde yerele adapte olamadıkları için sorun yaşıyorlar. Katılımcı yönetim STK'larında kurumdaki tüm insanlar bilgi, beceri ve yeteneklerine göre kaynak olarak görülüyor. Kurumu geliştirmek için bireyler bütün karar verme süreçlerine katılıyor ve sürekli kendilerini geliştiriyorlar. Hepimizin arzu ettiği STK tanımına en uygun model sanırım. Katılımcı yönetimde çalışanların zihinsel, siyasal, sosyal,

ekonomik güçlerini ve kendi kapasitelerine olan güvenlerini artırmaya yönelik bir yönetim tarzı benim-seniyor. Kurumsal karar verme mekanizmalarını artırmak esas oluyor.

Hale Oğuz | Çevre Dostları Derneği Başkanı

Sinop'un sorunlarına sahip çıkan bir kuruluş olması gerektiğini düşündüm. Çalıştım bir tüzük hazırladım, arkadaşlarımla görüşüp dernek kurdum 18 yıl önce. Sahipsiz hayvanların itlafının önlenmesinden, kültür varlıklarının korunmasına, doğal yaşam alanlarının korunmasına geniş bir tüzük hazırladım. Temizlik kampanyalarıyla herkesin dikkatini çekerek başladık. Toplumsal yaşamı ya da kötü giden şeyleri değiştirmek için güç olmak, örgütlenmek lazım ama birinci şart kişisel duyarlılık. Başta örgütlenerek kampanyalar yaptık, hayvan sevgisi, kağıt tüketimi, temizlik gibi sevimli işlerle uğraşıyorduk. Greenpeace TEK'in önünde Ankara'da kendini zincirlemesiyle Sinop'un nükleer santral projesi içinde olduğunu öğrendik dehşete kapıldık. 1986'da Çernobil nükleer felaketi yaşandı. Radyasyon bulutlarının dağılma yolu halkımızdan gizlendi. Sonraki yıllarda sonuçlar ortaya çıktı. Kanser dışı ölüm çok az. Basit önlemlerle bundan korunabilirdik. Halktan gizlenerek felaket iki katına çıkarıldı. Her zaman sorgucu olmak ve bağımsız kaynaklara bakmak zorundayız. Nükleer kurulacağını öğrendiğimizden itibaren tüm toplantı ve mitinglere katıldım. Bunu kamusal bir tepki olarak ortaya dökmek için mitingler yapmaya başladık ve 26 Nisan felaket tarihini miting tarihi yaptık ve Nükleersiz Yaşam Şenliği adıyla mitinglere başladık. 93'ten beri sürekli çalışıyoruz. 150 üyemiz var. Karşılaştığımız sorunlarla o anda mücadele etmeye çalışıyoruz. Daha sistemli çalışmıyoruz her an yeni bir sorun doğuyor.

Berrin Gürleyen | Spastik Çocuklar Derneği Başkanı

Ayrıca Sosyal Hizmetler'e bağlı Sinop Engelsiz Yaşam Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezi'nin de müdürlüğünü yapıyorum. 87'de çalışmaya başladım. İstanbul'daki özel eğitim, fizyoterapi imkanları burada yok düşüncesi vardı. Sinop gazetesine ilan verip engelli ailelerini toplantıya çağırdım. Aileler bir araya geldik. Türk Spastik Çocuklar Derneği genel başkanının yanına gitme kararı aldık. Gittim, Şubelik teklif etti. Dernek kuruldu. Evinde engelli bulunanlar bile bu durumu kabullenememişlerdi, sokağa çıkarılmıyorlardı. Özel eğitim ve rehabilitasyon çalışmaları Spastik çocuklar rehabilitasyon merkezi müdürlüğü 96'da açıldı. Hem dernek başkanlığını hem de kurum müdürlüğünü yürüttüm. Sinop'ta engellilerin tespiti destekleme projesini yaptık. 3000'i aşkın kayıt sistemimiz var. Geleneksel engelliler yaz kampımız var. Bir gün eski bir müdürüm Türkiye'ye sekiz engelsiz yaşam merkezi yapılacağını bana söyledi. Bakanla görüştüm, onay aldım. Dört yaşamevi projesiyle engelliler bakım elemanlı evlerde yaşama imkanı buldular. Sinop engelliler spor il temsilcisiyim. Özel olimpiyatlar bölge temsilcisiyim. Engellilerde sporu geliştirmeye çalışıyoruz. Beş spor kulübü kurduk. Türkiye Özel Sporcular Spor Federasyonu'nun yaptığı spor müsabakalarına ferdî ya da takım olarak katılıyoruz. Özel olimpiyatların bölge ve Türkiye şampiyonalarına katılıyoruz. Çocuklarımız dünya çapında ödüller alıyorlar. Engellilerin toplumun her kesiminde olması, onları mutlu etmek çok güzel. Geleneksel engelliler yaz kampını uluslararası boyuta bile taşıdık.

Aykut Yılmaz

Sinop Genç İşadamları Derneği

Derneğimizi 2003'te 30 kişiyle kurduk. 2004'te Türkiye'de altı bölgedeki federasyonlarla 10,000 üyeye Türkiye genç işadamları konfederasyonunu kurduk. Sinop'taki işadamlarımızı farklı noktalara, platformlara taşımayı amaçladık. Birçok işadamlarımızı yurt içi ve dışında temsiliyet noktasına getirdik. İş bağlantıları kurduk. İstihdamın sağlanması için konusal anlamda bir araya getirdik. Görevlerimiz sadece iş hayatıyla ilgili değil. Bulunduğumuz illerde sosyoekonomik anlamda ilin her türlü organizasyon şemasında görev alarak o ili kendi nüfuzumuzu kullanarak farklı noktalara taşımalıyız. Sinopale'ye birinci gününden itibaren destek verdim, sponsor oldum, çalıştım. Sinop'ta basın bizim faaliyetlerimize ilgi göstermiyor, katılıyorum. Sinop'un sorunlarını Sinoplu olarak çözmek, dışarıdan da bu konuyla ilgili uzman destek almak gerekiyor. Sinoplu bir araya gelince problem çözmektense problem çözmeye çalışanları eleştirmeyi tercih ediyor. Sinop'ta bir kültür başkenti projesi var inşallah hep birlikte bunu gerçekleştirelim.

Eskiye yönelik araştırmalar yaptığımda birçok yapıyı kaybettiğimizi görüyorum, Amerikan radarı gitmiş, fabrikalar kapanmış. Organizasyonda yer almaya başladığımızda neler kaybedildiğini, neden sahip çıkamadığımızı düşünmeye başladık. Çevre illere gittim. Burada kazanıp Samsun'da harcayanları araştırdım, fabrikalarda çalışan kişilerle görüştüm. Keşke daha düzgün davranılsaydı da fabrikalar kapanmasaydı dediler. Daha fazla istihdam sağlamak isteriz ama Sinop kör noktada, geçerken uğranacak bir yer değil, özellikle gelinmesi gereken bir yer.

Ülkemizde hiçbir şey bağıra çağıra olmuyor, önemli olan bir araya gelip bir fikirde toplanmak. Bizden sonraki gençleri de düşünmek lazım. Geriye ne bırakacağımız önemli olan. Şu anda 60 üyemiz var. Spor kulüplerine, Sinop organizasyonlarına destek veriyor, birebir içinde yer alıyoruz, ulaşamadığımız noktalara bir şekilde ulaşıyoruz.

İsmet Aydın

Sinop Mimarlar Odası ve Çekül Temsilcisi

Sinop Mimarlar Odası temsilciliği 1996 yılında resmi olarak kuruldu. Amasya ve Tokat temsilcilikleri gibi Samsun şubesine bağlıyız. Türkiye Mimarlar Odası 24 şubeye sahiptir. Seçimle gelen kurumsal bir yapıımız bulunuyor. Özgür hareket ediyoruz ancak ekonomik olarak ve bütçe konularında Samsun şubesine bağlıyız. Mimarlar Odası genel anlamda kendini çok iyi tanıtmıyor, etkinliğini koyamıyor Sinop'ta. Mimarlık fakültesinden mezun olduktan sonra bizler üçe ayrılıyoruz. Serbest mimar olarak çalışanlar mimarlık mesleğini tam olarak icra edebilmek için, kamu kuruluşlarına girip çalışanlar mimarlıktan çok başka konularda çalışırlar, kuyumculuk, beyaz eşya dükkanı açan neden mimarlık okuduklarını bilemediklerim. Sinop'ta inşaat mühendisleri mimari projelere imza atıyorlardı. Mimarlıkla mühendislik arasındaki fark çok anlaşılmıyordu.

Büyükşehirlerdeki Mimarlık Odaları önce kendi mimarını korumak zorunda. Mimarlık güzel sanatların bir dalıdır. Sanatçı özgür olmalıdır. Türkiye'de mimarlar hiçbir zaman özgür olmadı. Mimarlar Odası mimarların özgürlüğünü de korusun, büyük şehirlerdeki rantlaşmanın da önüne geçsin. Mimarlık

PANEL | "SİNOP'TA SİVİL TOPLUM" | Yeşim Dizdaroğlu, Hale Oğuz, Yaşar Sarıkaya, Fahri Bostan, Aykut Yılmaz, T. Melih Görgün, İsmet Aydın, Berrin Gürleyen

kurumunun Sinop'ta etkili olması için mimarın ne olduğunun kabul edilmesi gerekiyordu, bu da 99'da depremde insanlar hayatını kaybedince ancak anlaşıldı. Yönetmelikler değişti, mimarlar mesleklerini yapabilir hale geldiler. Mimarlar Odasına bağlı mimarlar şu anda bir yapının işvereni durumunda. Sinop'ta 24 mimar var. Kamu kurumlarında çalışan mimarlarımızın maalesef katkısı olmuyor sadece üye olarak destek veriyor. Mimarların ileriye dönük olarak amacı bitmez. En büyük sorun Sinop'ta yıllardır devam eden rant sorunudur. Koruma imar planında yerel yönetimlerle beraber çalışmak için belediye-lerden haberdar olmamız gerekir. Biz STK değil kamu kuruluşuyuz. Valilik İl Koordinasyon kurullarına katılıyor, ihtiyaç ve sıkıntılarımızı paylaşıyoruz. Fakat belediyelerimizden çağrı alamıyoruz. En azından Belediye meclis toplantılarının gündemini göndermelerini istiyoruz. Belediye Meclisi imar komi-syonlarında yer vermelerini istiyoruz. Gözlemci olarak yer almamızı istemiyorlar. Mimarlar Odasının desteklenmesi gerekiyor.

Son yıllarda kültür varlıklarını, sivil mimariyi korumaya yönelik büyük bir çalışma içine girdik. 2010'da Mimarlar Odası genel merkezi Türkiye'de kuzey-güney, doğu-batı kent kültür ve demokrasi formatı altında Sinop, Hatay, Van, İstanbul forumları düzenlendi. İlki Sinop'ta düzenlenen foruma 300'e yakın mimar, akademisyen, bilim adamı katıldı. Boyabat'taki tarihi dokuyu korumak adına çok çalışmalarımız var. İki yılda bir çocuklara resim yarışması yapıyoruz. Mimarlık mesleği daha çok müteahhitler tarafından yapılıp bize imzalatılıyor. Mimar da geçinmek için ses çıkaramıyor. İnşallah yakın zamanda bu düzen olumlu yönde değişir.

Fahri Bostan | Sinop Kültür ve Turizm Derneği Başkanı

1993 yılında kurulduk, 107 üyemiz var, tamamına yakını turizm işletmecisi. Ben başkan olmadan önceki en büyük etkinlik "Buradaydılar" kapsamında Sabahattin Ali'nin kızı Filiz Ali'nin Sinop'a davet edilmesi olmuş.

Kamu kurumlarıyla işletmeler arasında bir iletişimsizlik vardı, sorunlar anlatılamayıp çözüleliyordu. Katıldığım valilikteki bütün toplantılarda bunu dile getirmeye çalıştım. Sinop'ta yamaç paraşütünü gerçekleştirdik. Önemli olan istemek, yapmak. "Termik santrale hayır" organizasyonu yaptık. Termikle ilgili olarak zamanında bizler duruma el koyamadık, bunun üzüntüsünü yaşıyoruz. Kömürün olduğu yerde ne turizmden, ne kültür mirasından ne de yaşamdan bahsedebilirsiniz. STK'lardan özellikle iktidar ve muhalefet partisi temsilcileri, yerel yönetimin başı ve Sinop'un yetiştirdiği değerli insanlardan bir komite oluşturulup Başbakan'a çıkıp neden bunun Sinop'ta olmayacağını çok iyi en kısa zamanda anlatmamız gerekiyor.

Yaşar Sarıkaya

Bilim Kültür Eğitim Derneği Başkanıyım, kurucusuyum. 2008'de kuruldu. "Birinci Memleketim" kitabının yazarıyım, başından sonuna kadar halk bilimi içeriyor. Halk bilimi; arkeoloji, tarih, sosyoloji, psikoloji gibi bütün bilimlerle iç içe, onların hepsini kapsayan bir bilim dalı. Yaptığım söyleşiler yardımcı olduğum tezler beni çok bilinçlendirdi ve birikimimi kitaba dönüştürdüm.

Hedefim halk kültürümüzü korumak ve yaşatmaktır. Meclise temsilcisini gönderirken Sinop nüfusunun çoğunu köy nüfusu oluşturuyor. Nerede dağ varsa geri kalmışlık vardır. Öğrencilerle geziler yaptık, makaleler yazdım, bilmediklerimizi anlattım. Sinop potansiyelindeki işe yarayan verileri ticari anlamda Sinop'a yarar hale getirmek üzere bir dosya hazırladım. Makale yazdığım sektörel derginin çevirisi Amerika'ya gitmiş. Peşkirleri Makrome desenini tasarımla dönüştürdüm, pano yaptık, oradan 1000 tane sipariş aldık. Çok sevindim valiye gittim, herkesle görüştüm. Sinop'tan insanlar çalışacak ve para kazanacak diye çok seviniştim. Ama sonuca ulaştıramadık. Bunlar bende bilimsel çalışmalar yapılması gerektiği inancını doğurdu. Gruplar oluşmadan, bağırarak çağırarak, duvarları boyayarak, çalarak söyleyerek harekete geçemiyorsunuz. Artık fotoğraf çekmek ya da istatistiki anlamda sonuç belirlemek yerine üretime dönük çalışmalar yapma gereğini duydum. Bilinçli çalışma diye yola çıktım. Bilim Kültür Eğitim derneği adını ilhamla koydum. Bilimsel olmalı, çalışma yapacak çok veri var, kültürel olmalı kültürümüz yok oluyor, eğitim alanında ise çok şey yapmamız lazım. İnsan ögesinin bilinçlenmesi. Halk kültürlerinin korunması, kadın istihdamının sağlanması, öğrencilerimizin eğitim düzeyinin yükseltilmesi, bilimsel potansiyelin artırılması amaçlarımızdı. İlk hedefimiz Durağan'daki yangın için yardım toplamak oldu. Kök boya yarışması düzenledik. Şehnaz Sam ekibiyle eğitime destek konseri verdi. Gelirleri ile yatılı bölge okulu mezunu kızlarımızı okutmaya bağışladık. 10 öğrenci bir öğrenciye burs verme projesini uyguladım. Her yıl ikişer kez velilerle etkinlik hazırladık. Öğrenciler enstrümanları, tiyatro, dans ve animasyonlarla gösteri yaptılar. Çekimlerini yaptık, Facebook'a koyduk.

Derlediğim türkülerin altyapısını bilgisayar ortamında hazırladık, Sinop'un duymadığınız türkülerini var. Sinop'un zenginliğini koruyamamasının nedeninin göçlere bağlı olduğunu biliyorum. Bu da bir yaradır. 1600'lü yıllarda Sinop'a gelen Anadolu göçmenleri kaçarak geldikleri, güvensiz oldukları için Karadeniz'deki sanat potansiyeli örtülü kalmıştır. Ayancık yaka nakışında kişiler elbisenin arkasına çizmeden hafızalarındakileri tersten işlemişler. Bu güzellikler tespit edildikten sonra ticari anlamda yurt dışına duyurulması, bu potansiyelin insanlara geri dönüşünün sağlanması gerekiyor, derneğim bunu da amaçlıyor. Şu anda bir projemiz İçişleri bakanlığından cevap bekliyor. Sinop'ta bilindiği sanılan "tirit", çabuk hazırlanabilen bir şey. Yufkanın mercimek suyunda ıslanmasından yapılıyor.

T. Melih Görgün

Sinopale 2005 yılından beri burada Sinop'un yerel kalkınmasında kültür ve sanatı bir araç olarak kullanarak gerçekleştirmeye çalıştığımız iki yılda bir yapılan uluslararası bir kültür ve sanat etkinliğinin adı. Sinop ve bienal kelimelerini birleştirerek literatüre Sinopale olarak geçtik. Çalışmaların sonrasında yayınlarını da çıkartıyoruz. Uluslararası sanatçıları ve kültür aktörlerini kentimize belirli bir başlık altında çalışmak üzere davet ediyoruz. Üretilen sanat yapıtları Sinop'un ürünü olsun diye düşündük. Sanatçı konaklama programı benzeri bir çalışmayı bienal sırasında yapıyoruz. Farklı ülkelerden gelen ortalama 20-25 sanatçı oluyor, bu da diyalogu teşvik ediyor. Buranın geleneksel değerleri üzerine ev sahibi misafir

PANEL | "SİNOP'TASİVİL TOPLUM" | Yeşim Dizdaroğlu, Hale Oğuz, Yaşar Sarıkaya, Fahri Bostan, Aykut Yılmaz, T. Melih Görgün, İsmet Aydın, Berrin Gürleyen

ilişkisi kuruluyor. Değer verdiğimiz Sinop'tan ve dışından hocalarımızla bu konuya liderlik yapabileceğini düşündüğümüz yeni modelleri eğitim formunda kullanan kişileri davet edip yaklaşık 100 çocuğumuza bir atölye ortamı sunuyoruz. Çocuklarımız, gençlerimiz, kadınlarımız ve farklı meslek gruplarından ve yaş gruplarından kişilerin katılımıyla bir imece başarıyoruz. Sonra da bunun açılışını yapıp şehrin içerisindeki değişik mekanları da kullanarak üretimlerimizi sergiliyoruz.

Aynı zamanda benzeri etkinliklerde yer almamış olan ya da unutulmuş olan yapıların da görünürlüğünü artırıyoruz. Böylece çok katmanlı bir çalışmaya zemin hazırlıyoruz. Yerel kalkınma üzerinden gittiğimiz, bunun kültür ve sanat ve kentlinin katılımı ile olabileceğini düşündüğümüz için ana çalışmayı bu şekilde tanımladık ve Sinopale'yi özgün bir model olarak oluşturduk. Bu kendi içinde başarılı bir model olarak yerini alırken uluslararası alanda da duyuruluyor, görünürlüğü oluyor, uluslararası davetler alıyoruz.

Projeye mutlaka sivil toplum örgütlerini ve sivil katılımı sokmaya çalışıyoruz, işbirliği gerçekleştiriyoruz. Bütçe her yıl o yılki etkinliğe göre değişebiliyor. Yerel katkılarının yanı sıra sivil toplum örgütü benzeri işlevi olan uluslararası örgütlerden de destek alıyoruz.

Bir yandan da bilgi üretiyoruz. Kent içerisindeki bazı yapıların tekrar kullanımında neler olabilir, gelecekte bu kentte neler olabilir, ihtiyaçlar nelerdir ortaya çıkartıyoruz. 2008'de hazırladığımız broşürde Sinoplu fotoğraf sanatçımız Cem Gülenç'in fotoğraflarını kullanmış ve Karadeniz uluslararası kültürel işbirliği merkezi önerisinde bulunmuşuz. İnşallah gelecek yıllarda hayata geçer bölgede kültür ve sanat alanında etkin bir güç olma konusunda bir yapıyı geleceğe bırakmış oluruz. Sinop'ta Avrupa Kültür Derneği Sinop temsilciliği olarak da varız aynı zamanda sürdürülebilirliği kesintiye uğratmamak açısından. İstanbul merkezli olduğu için derneğimiz İstanbul'da da bu konuya ilişkin uluslararası çalışmalar yapıyoruz. Gençleri bilgilendirmek, genç kültür yöneticilerini sorunlar üzerinde düşündürmek, uzmanlaşmalarını sağlamak, işadamlarını ya da yerel yöneticileri devlet otoritesiyle bir araya getirecek platformlar oluşturmak, sanat üzerine eğitim gören öğrencilerin görünürlüklerini sağlayacak uluslararası projelere imza atmak çalışmalarımız arasında. Bu grupların kültür aktörleri ve sanatla ilgili olan kişilerle bir arada olmasını sağlayacak internet platformuyla bilgi akışını sağlıyoruz. www.sinopale.org adlı sitemiz var, bu da benzeri bir çalışma, tüm

bilgileri buradan alabiliyorsunuz.

Dikkat ettiğimiz şey insan kaynağının ağırlıklı olarak Sinop üzerinden gelmesi, gençlerin de çalışmalara katılarak kendi uzmanlık alanlarında öne çıkmalarını sağlamak. Başından itibaren gönüllü olarak çalışanlar ve sanat üreten arkadaşlarımız deneyim sahibi oldular. Bir kısmı şu anda bizden bağımsız başka mekanlarda uzmanlık alanlarını sürdürebilir hale geldiler. Yaptığımız etkinliklerin kalıcı olmasını sağlayacak, uluslararası ortamda da görünürlüğüne sağlayacak yayınlar çıkartmaya çalışıyoruz. Bütün Sinopaleleri uluslararası nitelikte Türkçeleştirilip yayımlar haline getirip ilgili yurt içi-yurt dışı kültür kurumlarına gönderiyoruz. Onların kaynak olarak kullandıklarını da biliyoruz. Gazeteler çıkartıyoruz. Örneğin Sinopsis.

Mahir Namur

Bizim için önemli olan ortaya konan üründen ziyade Sinopale süreci ve nasıl geliştiği. Bütün bu süreçten elde edilecek değişim, kentin dönüşümü önemli olan. Görülüyor ki, Sinop birçok aktivisti, sosyal sorumluluk hissi mevcut olan bir kent. Farklı amaçlar ve misyonlar edinmiş farklı tarafların bir arada çalışıp kenti bir bütün olarak ele almalarını sağlamak önemli. Günlük yaşamı kültürün bir parçası olarak ele alıp bunun üzerine düşünmeyi ve böylece dönüşümü sağlamak. Bütün bunların sürdürülebilirliği de çok önemli. Devam nasıl sağlanabilir, bunun için sivil toplum kuruluşlarının işbirliğine girmesi lazım. Elimizde bulunan gerek Kültür Bakanlığının gerek belediyenin gelecekte de sunmayı planladığı bu mekanlar bizim için Sinop'u dönüştürecek kültür fabrikaları haline gelebilir.

T. Melih Görgün

Herkes kendine ait güzel düşünceleriyle örgütünü kurmuş, çok başarılı bir durum. Çoğunu da değerli kadınlarımız ortaya çıkarmış ve sürdürüyorlar. Bu kadar küçük bir kentte bu kadar farklı grup olması aslında o kentte çok iyi şeylerin olabileceğini gösteriyor. Kent içindeki tüm bu örgütlerin bir arada olabileceği bir platform geliştirmek gerekiyor. Bahsetmiş olduğum diyalog merkezi başlangıçta bir internet platformu gibi olabilir bunun üzerinden de herkes kendi bilgisini paylaşabilir, birbirlerinden haberdar olabilirler.

Yaptığımız etkinlikler gönüllü olduğu için karşılık beklemeden yapıyoruz. Sonuca yönelik bir beklentimiz yok. Çalışmamız bugünden yarına sonuç verecek bir şey değil. Uzun beklemek gerekiyor. Bizim için sürecin ve mekanizmaların doğru işlemesi çok önemli.

İlgisizliğin de biraz önce bahsettiğimiz sorundan kaynaklandığını düşünüyorum. Günlük hayatımıza nasıl ve ne şekilde yararlı olacaklarını bilmiyoruz. Aynı platformlarda birbirimizi tanıyarak, önyargılarımızı kıracağız bu da bilgi eksikliğini giderecektir. Nitelikli uzmanları yararlanmak için getirmek gerekiyor, iyi örneklerini alıp kendimizinkilerle buluşturup doğruyu söyleyebilmek için.

Bir sivil toplum örgütünde yönetici pozisyonunda kaç kişi vardır? Şu anda burada yedi örgüt var. Bu örgütler bu arkadaşların üzerinde mi? Kurumsal bir sorun var. Bu kişiler hastalanırsa ne olacak? Örgütümüzün üyelerini taşıyamazsak buraya Sinop halkını nasıl taşıyacağız? Toplum olarak zaten

PANEL | "SİNOP'TA SİVİL TOPLUM" | Yeşim Dizdaroğlu, Hale Oğuz, Yaşar Sarıkaya, Fahri Bostan, Aykut Yılmaz, T. Melih Görgün, İsmet Aydın, Berrin Gürleyen

örgütlülük düzeyi düşük. Bilimsel araştırma yapan kurumlar politik otoriteye bağlandı. Özerklik böyle alanlarda lazım olan bir şeydir.

Berrin Gürleyen

Karikatürcüler Derneği ile engelliler konulu bir yarışma yaptık, 365 karikatür katılmıştı. 20'ye yakın AB projeleri yapıyoruz, ortak da oluyoruz. Yurt dışına engellilerimizi, meslek elemanlarımızı, bizi daha iyi anlamasını istediğimiz kurumların yönetici ya da personellerini götürüyoruz.

Serebral palsi çocuklar ve yetişkinler federasyonunda yönetim kurulu üyeliği yapıyorum önümüzdeki dönemde yine konfederasyonda hizmet vereceğiz. Sosyal etkinlik olarak okuma yazma ve birçok başka kurs açıyoruz. Farmajimnastik yapıyoruz engelli ve engelli olmayan çocuklar birlikte çalışıyor. Bu yıl üçüncü kez Uluslararası Dans ve Jimnastik festivaline davetli tek engelli grubuz. Seramik, el sanatları, futbol, tiyatro, spor dallarında faaliyetlerimiz var. Çocuklarımız için tatiller organize ediyoruz. Aileleriyle beraber ücretsiz gezilerimiz oluyor. Sinop'ta 311 STK var, 133'ü merkezde. Bir tane daha eklenmesi hayalim. İnsan olgusu çok önemli, birçok eksiğimiz var. İletişim sorunlarımız var, savunma mekanizmaları kullanıyoruz. Kaliteli insan demek sahip olduklarımız değil daha iyi vasıfları kendinde bulundurmak, içindeki iyilikleri çoğaltmak. Sinop'ta böyle bir yer kursak, sorunlarımızı, baş edemediğimiz şeyleri belirlesek, konferanslar düzenlesek, önce kendimizi irdelesek, bunun oluşmasını arzu ediyorum.

Engelsiz yaşam merkezinin içinde bir istasyon ev var, bir nevi kadın sığınma merkezi. Hem gündüzlü, hem yatılı bakım merkezi, hem de istasyon ev. İhtiyacı olan çocuk ve kadınlar için.

Yeşim Dizdaroğlu

STK olarak örgütlüyüz Sinop'ta ama sürdürülebilirlik modellerinin de olması gerekiyor. Yaşayabilmeleri, gelecek kuşaklara aktarılabilmesi için karar verme merkezlerine aktarım yapılması, katılım olması lazım. Üst yöneticiler karar verme erkini elinde bulunduruyorsa da katılımcı ilkeler hayata geçtiğinde bireyler arasında fikirlerini dile getirme artıyor savunmacılık azalıyor, eleştirilmekten çekinme yok oluyor.

STK'lar bu demokrasi sürecinde yerel yönetimlerle birlikte çalışmazsa ve sokaktaki insan sorumluluk verilerek işin içine çekilmezse, demokratikleşme sürecinde parçalı görünümde kentler olarak kalmanız gerekir.

Sinop'taki STK'lar ve halk olarak birlikte ortak bir amaç için neler yapabiliriz? İletişim ağı kurmalıyız. Kent konseyi işin içinde olmalı. Belediye meclis üyelerinden temsilciler olmalı. Toplantılar yapıp gündem belirlenebilir.

İnsanlar, küreselleşen dünya, güç dengeleri üzerine kurulmuş. Güçlenmeden insanları bir amaç etrafında nasıl toplayabilirsiniz? O ideali benimsemeleri gerekir. Birlikten güç doğmalı, konuşma doğuyorsa kayıptır. Sinop için bir şeyler yapabiliyorsak toplanırız. STK'lar birbirini dinlemeli, tanımalı.

Tecrübemize göre 10 yıllık çalışma yeterli değil, önemli olan siyasi faaliyet, kültür ve sanat gibi hoş şeyler yapmaya çalışmanız yetmiyor. Kent gelişimi stratejileri, vs. üzerine yapılan tartışmalarda gerçek anlamda varlık göstermeye başladığımız nokta, oylar anlamına gelen siyasi bir gücü temsil etmeye başladığımızda gerçekleşti. Ancak politikacılar faaliyetlerinizle oylarını etkileyebileceğinizi düşündüklerinde oyunun parçası haline gelebiliyorsunuz. Eğer turizm kenti olacaksa Sinop'un çöp sorununa el atılması lazım, çıkıp toplansak da bir türlü çözüm getiremiyoruz.

Tabyaların restorasyona ihtiyacı var. Restorasyonu yapılmayan kültür varlıklarının tanıtılması zor. Plansız ve stratejisiz olduğunuz zaman ister STK, belediye veya valilik olun hiçbir şey yapamazsınız. Bu plan için de kamu, yerel, sivil, özel birlikteliği olmalı. Kanal Sinop hayal değil. Hamsi yolundan Karadeniz ve iç limanı birleştirip bir köprü yaparsanız Sinop'u önce Türkiye'nin en büyük adası yaparsınız, sonra vilayet tüm kamu kuruluşlarını iç bölgeye taşırsınız ticaret merkezi de dışa taşınmış olur. Kentsel dönüşüm projeleriyle yerleşim de dışa akar ve işte o zaman Sinop adası kültür ve turizm cenneti olur. Çok büyük bütçe ister ama siyasi iradeyle başarılabilir.

Politik mücadele verebilmek için siyasi organların Sinop'a dönük niyetlerini bilmeniz lazım. KUZKA diye bir örgüt var, önümüzdeki günlerde Sinop'un kalkınma planını hazırlayacak. Oradaki politik niyetleri bilmeden neye karşı mücadele vereceksiniz?

Yayın kurulu olan, kendini duyurabilen, tüm STK'ların faaliyetlerini anlatan, tüm ilgili mercileri sorgulayabilen STK'ların birliği gibi daha üst bir örgüt oluşturulursa sanırım iletişim sorunu halledilecektir.

Sinop çevre platformu var. Ortak kararlar alıp ortak hareket ediyoruz. Ancak mekan ve bütçe sorunlarımız var. Bilgilerin paylaşılması ve doğru yerde toplanabilmesi için bir mekana ihtiyaç var. Tüm STK'lar hepimizi ilgilendiren konuları takip etmelidir. Kurulacak bir kültür merkezinin içinde mutlaka STK'ların platformuna yer ayrılması gerek.

... “5 DUYU İLE SİNOP” US ATÖLYESİ ...

Çalıştay

•••••

Meltem Parlak Şehir plancısı, Erman Topgül Sosyolog, Yrd.
Doç. Dr. Kevser Üstündağ Şehir plancısı

Us Atölyesinin temel amacı fikirleri toplamak ve bunları da üretmek için kurulmuş bir çalışma grubu. Biz aslen şehir plancısıyız. Sinop'a ziyarete gelenler şapkısıyla konuşacağım. Kenti önce düşündük, sonra yürüdük, dokunduk, hissettik, birlikte yemek yapıp Sinop'un tadına baktık. Kentin içindeki bütün duyuları yaşadık. Bundan sonra ne görmek istiyoruz, temiz çöpsüz sokaklar. Ne duymak istiyoruz, insan sesi, deniz sesi. Neye dokunmak istiyoruz, belki birlikte üretebileceğimiz birçok şeye. Neyi koklamak istiyoruz? Neyi tatmak istiyoruz? Eylem planını birlikte yapmalıyız, bunun için de hepimizin sesinin duyulması, isteğinin yerine gelmesi, üstüne düşenin paylaşılması gerekiyor. Sinop'ta ne görmek istiyoruz? Mevcut Sinop'un balkonlarında rengarenk çiçekler, binaların dış cephesini de beyaz görmek istiyorum. Tarihi değeri olan evlerimizin restore edilmiş halini görmek istiyorum. Sinop'u çevreleyen kale duvarlarının, surların tamamını görmek istiyoruz. Televizyon çanaksız binalar. Yerlerde çekirdek kabukları olmayan temiz sokaklar.

Sinop'ta Sinop kültür sarayını görmek istiyoruz. Heykeller. Yaşayan bir çarşı, mahalle kültürü. Korunmuş sivil mimari. Yaşam kültürünün bozulmadan geleceğe aktarıldığını görmek istiyorum. Sinop'ta neler tatmak istiyoruz?

Üzüm sırası. Çekme helva (pişmaniye gibi). Nesli tükenen balıklar. Tereyağı. Sinop bağının üzümlelerinden yapılmış şarap. Fırında pişirilmiş pavurya (yengeç). Tenekede midye. Fırında kuzu kellesi. Bunları tatmaya devam etmek istiyoruz, kaybolmamalarını istiyoruz. Kendine özgü zeytin ve zeytinyağı.

Hangi sesleri daha çok duymak istiyoruz?

Sinop'a nükleer ve termik santral yapılmasından vazgeçildiğini duymak istiyorum. Meydanlarda kurulacak sanat eserleri, heykellerinin altında sokak şarkıcılarını duymak istiyorum. Sinop'ta aktif mücadele eden örgütler istiyoruz. Göçmen kuşların vurulmayıp Sinop semalarında ötmelerini istiyorum. Sinop türkülerini. Korna sesi yerine insan, çocuk sesi. Yaprak hışırtısı. Neye dokunmak istiyoruz?

Yeşile ve çimene. Paraya. Bir günlük müze için evlere dokunuldu. Her şeye dokunduk ama

birbirimize dokunmadık. 11 Eylül Amerika'da kucaklaşmak için bir gün yapıldı. Küresel gelişmelerle iç içe yaşama nostalji oldu. Korucuk Tabyalarına dokunmak isterdim. Özel mülkiyetteki kültür varlıklarına kamulaştırma yapılmadan müdahale edemiyoruz. Bunlara dokunmak istiyoruz. İhlamur ağacı koklamak isteriz. Dağ kekiği var. Kokmuş ot dediğimiz rezene boldur. Hanımeli çiçeği.

Şehrin girişinde incir ağaçları, arkeoloji müzesindeki çamların devam etmesini istiyoruz. Sinop'un kuzey sahilinde kumdan çıkan doğal kum zambakları.

Melisa, gece sefası getirdim. Her yerde görmek, koklamak isterim. Unutulan bir koku da portakal, limon ağaçlarının kokusu. Balık ızgara kokusu. Doğru dönemlerde avlanma yapılırsa ve denizi temiz tutarsak hiç bitmez.

Devletin kamu yararına kurmuş olduğu sanat kurumlarının burada yaptığı etkinliklerin sesini duymak ya da onları temsil eden seslerin burada olmalarını isterdim. Nitelikli yerel basın. Çocukların sesleri.

STK'lar arasındaki iletişimdeki yetersizliğin giderilmesi en önemli amacımız. Bunun için bireylerin de çok desteği gerekiyor. Örgütlü olmak süreci başlatan, ivme katan bir şey. Mahalle muhtarları herkesi tanır. Onları aramızda göremedik. Sekiz mahalle muhtarı yan yana gelebilir, onlar iletişimin bir aracı olabilir ve bu bir model olabilir diğer çalışmalara.

Melih Hoca Sinop'ta geçmişte kullanılıp şimdi unutilan kelimeler üzerine bir çalışma yapmıştı. Bunun üstüne bir çalışma yapılırsa iyi olur, kaybolup gitmeden. Gençlerin artık yeni bir iletişim kaynağı var. Gençlerle iletişimi artırmak gerekiyor bizim de onları anlayabilmemiz için. Evin büyükleri helva yapardı kışın. Bu tür olaylar yazılı envanter haline getirilmeli. Bir envantere ihtiyaç var. Bunları bekleyeceğimiz otoritelere bir liste hazırlamaya ihtiyacımız var ve bu da buradaki seslerin yan yana gelmesiyle olacak. Sinop geleneksel kültür envanterini oluşturmamız gerekiyor. Bunu oluşturmak için her evde bulunan büyüklerle sözlü tarih çalışması yapılması gerekiyor. Unutilan kelimeler listesini herkesle paylaşmalıyız. Önce geçici müzeye getirilebilir, daha sonra kalıcı müzeye aktarılabilir.

Sinop'a karşı sorumluluk hisseden herkesin elini taşın altına koyması lazım. Bunu yaparken bireysel değil, kollektif çalışma lazım. Çalışmalarımızı birbirimizle art niyetsiz paylaşabilirsek başarıyı yakalayabiliriz.

Gelişme, büyüme istiyoruz ama koruyalım dedik. İkisi bir arada nasıl yapılmalı. Hem doğal olalım, hem çok katlı binalarımız olsun istiyoruz. Hem denizi zenginleştirmeyi istiyoruz, hem doğal yapıyı korumayı istiyoruz. Av yasaklarında ve çevre kirliliğinde duyarlı olamıyoruz. Hayallere ulaşmak için bir de bu çelişkileri keşfetmemiz gerek. Çelişkilerin yönetilmesi de gerekiyor. Çelişkileri çözebilmek için de yine buradaki birlikteliğe ihtiyacımız var.

Belediye ya da turizm derneği güzel çiçeklendirilmiş balkon yarışması yapabilir yazın. Bireyler olarak bazı sözler verdik. Bizim bundan sonra ekonomik, fiziksel, sosyal olarak bazı rakamlara, etüdlere, projelere ihtiyacımız var ve bunu hayata geçirebilmek için de bir eylem planına ihtiyacımız var.

... “SİNOP’TAKİ MİRAS YAPILARININ KÜLTÜR ... ALANLARINA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ”

Çalıştay

.....

Moderatör: T. Melih Görgün Sanatçı, Küratör, Eğitimci,

Michiel van Iersel Küratör, Amsterdam, Shams Asadi Samavati Kent Plancısı, Viyana Belediyesi, Eugen Panescu

Kent Sosyoloğu, Cluj, Ragazzi&Urbano Sanatçı, Küratör, Venedik, Istvan Szakats Sanatçı Kültür Merkezi Yöneticisi, Mahir Namur

Avrupa Kültür Derneği Başkanı, Hakan Tanrıöver Kültür ve Turizm Bakanlığı,

Hale Ural Kültür ve Turizm Bakanlığı, Fuat Dereli Arkeoloji Müzesi Müdürü, Yeşim Dizdaroğlu Kültür Mirası Yönetimi, Çekül Akademi,

Isabel Termini Müzeci, Küratör, Viyana, Johanna Reiner Sanatçı, Viyana, Hale Oğuz Sanat Tarihçisi

Hale Ural

.....

Avrupa ve Türkiye arasında sivil toplum diyalogunun geliştirilmesi ve ortak kültürel mirasın korunması kapsamında proje 2009’da başladı. Bakanlık olarak Türkiye’deki kültürel miras alanlarının korunması ve yönetiminden sorumluyuz. Henüz Türkiye’de alan yönetiminin tamamlanmış ve başlamış bir örneği yok. Alan yönetimi sivil toplumun oradaki kamu aktörlerinin, merkezi idarenin de işbirliğiyle oluşturulan bir yönetim programı. Türkiye genelinde uygulama modeli oluşturula-

bilecek bir il olarak Sinop'u ve Sinop tarihi cezaevini seçtik. Alan yönetimi planı modelinin oluşturulmasını ve uygulanmasını sağlamak amacımızdı. Türkiye'de ilk kez AB fonuyla yapılacak bir yatırım projesinin de altına imza atmış oluyoruz. Toplam proje bütçesi 9.2 milyon Euro tutarında. Hem belediye, hem valilik hem de il kültür turizm müdürlüğümüzün ve sivil toplumun büyük katkılarıyla oluşturulan bir projeydi.

Hakan Tanrıöver

Bütün tartıştığımız konu, sanayileşmenin küreselleşmenin getirmiş olduğu yetiyle bu şehirde yeni bir yaratıcı kent oluşturmak. Bu şehre ait her türlü somut ve somut olmayan kültürel mirasın öğelerini tek tek tanımlamamız gerek ki, bu yaratıcı kenti bu özellikleriyle beraber dönüştürüp, Sinop cezaevini bu kentin kalkınmasında bir lokomotif haline getirebilelim. Alanın tamamının müze yapılması fikrinden de bunun için uzakta duruyoruz. Bunun Sinoplulara ciddi anlamda bir katkısı olmayacak, gelen turistlere bir katkısı olacak. Kentle ilgili planlamaları yaparken de bu kentte yaşayanlar, bu kentte çalışanlar ve bu kenti ziyaret edenlerin ihtiyaçlarını birbirleriyle dengeli bir şekilde kurabilecekleri bir mekan olarak burayı dönüştürüp işletmek istiyoruz. Projemiz bütçesi kapsamında içinde bulunduğumuz alan olan cezaevinin restorasyonu da gündemde. Sinop'la ilgili çeşitli ölçeklerde koruma amaçlı imar planlarını da gerçekleştirebileceğiz. Bu süreçte Sinop alan yönetimi başkanlığını ve bununla ilgili kurulları da oluşturmuş durumdayız. Bunlar bize Sinop halkının taleplerini iletecekler. Sinoplulardan tek talebimiz buranın gelecekte ne olarak kullanılmasını istediklerini, ufuklarını bizimle paylaşmaları. Bu toplantılarda listelenenlerin tümü aynı zamanda bizim alan yönetimi içinde gerçekleştirmek istediğimiz hedef maddeler. Alan yönetiminde topyekün bir anda bir şehrin çehresini değiştiremiyorsunuz. Şehrin önemli bir yerini alıyor, onu dönüştürmeye çalışıyorsunuz. Kültür ve Turizm Bakanlığı da bu alanla ilgili yetkilerini Sinop belediyesine devretmiş ve ortak bir platform kurmuş. Bahçelere portakal, limon ağaçlarının ekilmesi bile alan yönetimi konusu içerisine giriyor.

Projenin birinci aşaması alan yönetim planının hazırlanması, yurt içinde ve dışından 60'ar öğrencinin cezaevinin restorasyonunda beraber çalışması. İkinci aşama restorasyon ihale şartnamesinin hazırlanması. Alan yönetim planı hazırlanırken halktan gelen talepler doğrultusunda şartname hazırlanacak. Sinop İl Kültür Turizm Müdürlüğü verilerine göre bu alanın yılda 300.000 ziyaretçisi var. Dolayısıyla % 25-41 arası kısmının orijinal halde kalıp hiç restorasyona girmemesi gerekiyor. Bu durum da şartnamede bir madde olarak karşımıza çıkacak. Bu projeden finansal destek çekildikten sonra Sinop Kültür A.Ş isimli bir yapılanma organize edeceğiz ve buranın bilet ve diğer gelirlerinin bu şirkete aktarılmasını sağlayacağız. Bu şirketin de on yıl boyunca bütün işlemlerini vergiden muaf tutup bunun ayakta kalmasını sağlayacağız ve mülkiyet hakkının % 51'ini Sinop belediyesine devredeceğiz.

Bütçeyi sınırlarında tutmamız gerektiği için kale ve surlar restorasyon kapsamında değil maalesef.

Geleceğe dair Bakanlığımız adına iki söz verebiliriz. Önümüzdeki bir yıl içerisinde Sinop'un kültür envanterinin dijital hale getirerek internete açacağız. Arkeoloji, kentsel mimari, halk kültürü,

kültür ekonomisi, haritalar başlıkları altında. İkinci söz ise, projenin birinci aşaması kapsamında UNESCO'nun Dünya Kültür Mirası listesine Sinop cezaevinin alınması ile ilgili bir dosya hazırlayıp sunacağız.

Bir katılımcı

Belediyede devrolacak % 51'in yeniden kültür yatırımlarına ayrılacağına dair bir yaptırım var mı?

Hakan Tanrıöver

Belediyeye o anlamda bir yaptırım koymuyoruz çünkü şehrin sahibi Sinop valiliği ile Sinop belediyesi aslında. Onlar mutlaka ellerine geçen finansmanı Sinop'un kültürel kalkınması için harcayacaklardır. Sinop'ta muhalif bir kültür olduğunu duyduk ama bizim karşılaştığımız Sinop öyle değil, çok yardım aldı valilik, belediye ve il kültür müdürlüğünden. Ayrıca Avrupa Kültür Derneği ile bu proje kapsamında bir ortaklığımız söz konusu. Sinop'la iyi bir işbirliğimiz var.

Bir katılımcı

Bu yapının içinde Sinop'un sanat alanında yetenekli çocuklarının yararına olacak yazları da dışarıdan gelecek tüm çocuklara açılacak yaz kursları alanı olacak mı?

Hakan Tanrıöver

Başta 18 aylık hazırlama süresi ve 3 milyon Euro'luk bütçemiz var planlamaya yönelik. Eğer alan yönetimi buranın bir eğitim merkezi olarak kurulmasını isterse biz de ihale şartnamesini ona göre hazırlayacağız. Bir Sinoplu olarak alan yönetimine fikrinizi iletmelisiniz. İki risk bizi bekliyor gibi. Siz belediyeye % 50 dediğiniz zaman harcama şartlarını koymamız lazım. Çünkü belediyelerimiz merkezi otoriteden çok sınırlı kaynaklarla idare ettikleri için yerel halkın kaynaklarına yüklenmek zorunda kalıyorlar. O zaman sanat, kültür gibi kamusal hizmetler birinci öncelik olmaz. Belediye başkanları değişir, bizim aradığımız şey kurumsal ilişkiler, onlardan arındırılmış özerk bütçe harcama modeli geliştirmeliyiz. İkincisi, sivil toplumu hem işin içine sokuyoruz, hem de kırmızı bir sınır çiziyoruz. Burayı otel yapacağız ama onun dışında hepinize soracağız. Niye böyle bir ön koşul var, o da tartışılabilir daha iyi bir ortak akıl projesi üretilemez mi? Birinci söylediğiniz protokolü hazırlarken dikkat edelim, notlarımız arasına alarak. İkincisi için de ölümü gördük hastalığa razı olduk, aksi taksirde hepsi gidiyordu. Yine de burasıyla ilgili bir araştırmamız, fikrimiz var.

Alan yönetimi konusunda Kültür ve Turizm Bakanlığı hariç Sinop'taki her türlü yapılanma var. Hiç kimseyi dışlamadan herkesin fikirlerini almak esas amacımız.

Hüsnü Gümüş

Sinop Kültürel Miras Alan Yönetimi Başkanı

Mayıs ayında hukuki yapısını tamamladık. Alan yönetimi buradaki bütün sivil toplum kuruluşlarını bir araya getiren ve onların görüşleriyle bu alana ilişkin ileriye dönük kararların oluşmasını sağlayacak kurul. Bununla ilgili olarak bütün görüşleri, önerileri toplayacağız ve halk toplantıları yapılacak. Belki görüş toplamada bir internet sitesi açacağız. Bütün bu işin amacı sonuçta hazırlanacak yönetim planı. Bunun tamamlanması 18 ay veya daha uzun sürebilir. Sonra da alan yönetimi çalışmaya başlayacak. Bu şehrin imkanları bir küme, bu şehirdeki insanların onunla oluşturduğu ara kesit önemli olan. Bu ara kesiti yaratabilmek. Burada verilecek fonksiyonda öncelikle Sinoplu, burada yaşayanlar sonra yakın çevrelerini oluşturanlar daha sonra daha büyük çevrelerini oluşturanlar bu kümede nasıl bir ara kesit oluşturacak? İleriki hedefimiz bu ara kesiti oluşturabilmek ve bununla ilgili gelişmeleri hazırlamak. Sinop'ta bizi bekleyen esas zorluk bizim burayı yeniden fonksiyonlandırmakla ilgili bir alan yönetimi planı yapmak zorunda olmamız. Geleneğin ruhu ile zamanın ihtiyaçlarını hangi noktada birleştireceğiz ki, burayı Sinopluların ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde kullanabilelim.

Sinop alan yönetiminin özelliklerini her hafta turizm gazetelerinde yayınlıyoruz, 20'ye yakın

makale çıktı. AB'nin Sinop alan yönetiminden beklentileri var. Bütün Türkiye için örnek olacak bir alan yönetimi planı oluşturmak zorunda. Türkiye'deki 2000 belediye bu işe aday ve bunlara örnek olacak alan yönetimi planı burada çıkacak. O nedenle Sinop belediyesinin burada öncü olmasını sağlayacak bazı projeler, öneriler üzerinde duruyoruz. İkincisi burada bir restorasyon eğitimi verilecek, Türk ve yabancı öğrenciler. Üçüncüsü Sinop belediyesinin desteğiyle burada bir merkez, alan yönetimi ve restorasyonlarla ilgili bir akademi kurulacak.

Shams Asadi

Bir konseptiniz yoksa bu alanla ilgili binayı olduğu gibi tutmanız otel yapmanızdan iyi olacaktır. Geçici mekanlar çok güzel ve çok isteniyor, örneğin bir festivalde başka ülkelerden gelip burada bir şeyler yapabiliyorlar. Kısa vadede değil uzun vadede para getirecek projelere yönelmek, acele etmemek, bir süre boş durması daha iyi olacaktır diye düşünüyorum.

Bir katılımcı

Anonim şirketle kamu yararı yan yana gelemmez. Ne ticaret hukukumuzda, ne uluslararası karşılığı var bunun. AB 9 milyon Euro'luk yardım göndermiyor, bunun 2 milyon Euro'su Sinopluların ödediği emlak vergilerinden çıkıyor.

Hakan Tanrıöver

Projenin temel kaynaklarından bir tanesi emlak vergilerinden gelen pay. Maalesef Sinop Belediyesi'nin topladığı bu pay 100 000 TL ediyor, dolayısıyla projeye yapılacak katkı payını bakanlık olarak vereceğiz.

Buranın boş bırakılmasından yana değilim. Sinop cezaevini meşhur yapan Sabahattin Ali'dir, Kerim Korcan'dır, 1914'teki sürgün olayıdır. 200 kişi buraya sürülmüştür. O insanların maketleri burada yapılabılır, o insanların yaşamlarını buraya aktarabilirsiniz.

Eugen Panescu

Projenin şartnamesi şimdi tartışmaya açık durumda. Bakanlık bu şartnamenin kaç sefere kadar değiştirilmesine izin veriyor? Sinop sakinleri ve bizim gibi davetli olan kişilerin ne kadar süresi var? Yeni şartnamenin tamamlanması için ne kadar zaman var? Bence bütçe sonsuza kadar beklemez. İnsanların acele etmelerinin gerekip gerekmediğini bilmesi gerek. Bahis konusu 120 öğrenci cezaevi ile ilgili mi çalışacak yoksa alan yönetimi planı üzerine mi çalışacak? Alan yönetimi planının bütçesi 3 milyon Euro. Mirasın envanterini çıkaracağınızı ifade ettiniz, çalışma arkadaşınız da eyleme geçileceğini söyledi. Bütçe sadece planlama için mi ayrılmış, yoksa eylemler için de mi geçerli? Bu alan yönetimi planında özel mülkiyet altında yer alan miras için fırsatlar ve bütçeleme şartları nedir?

Hakan Tanrıöver

Projeyle ilgili 18 ayımız var. Bunun birinci kısmı 3 milyon Euro alan yönetimi planlaması ve ayrıca şehrin koruma amaçlı imar planlarının yapılması ile ilgili olan kısım ve eğitim için bir akademinin kurulması. 120 öğrenci Sinop cezaevi restorasyonu çalışmalarına katkıda bulunacak. Burada esas restorasyon uygulaması sadece cezaevinin surlarının iç tarafında olacak. Onun için de 24 aylık bir süre öngördük.

Eugen Panescu

Kentlerin özel mülkiyetleri kamu bütçeleriyle finanse etmediklerini biliyorum, bu benim ülkemde de bu şekilde gerçekleşiyor. Ancak mirası olan kentler için uluslararası ortaklıklarla (benim bölgemde özellikle Almanya ile) kurulan pek çok inisiyatif oldu. Özel mülkiyet sahiplerine bir miktar parayla ama çok daha fazla da bilgi birikimiyle yardımcı olundu. Projelere danışmanlık verildi. Restorasyonda çalışanlar eğitildi, zira zaman içinde sahip olunan bilginin büyük kısmı kaybedilmişti. Bakanlığın bu konuda yetkisi veya kurmuş olduğu inisiyatifler var mı?

Hakan Tanrıöver

Yasal düzenlemelerle finansal kaynaklar yaratmaya çalıştık. Yerinden yönetime özendiriyoruz. Ama bu projenin konusu Sinop cezaevinin bir kültür kurumu haline getirilmesi, restorasyonunun yapılması ve Sinopluların hizmetine sunulması. Türkiye’de özel kültür varlıklarındaki temel sorun mülkiyet hakları sorunudur. Bir mülkiyetin fazla sayıda kişide olması ve bunların bir araya gelememesi sorunudur. Bir araya geldikleri projelerde Bakanlığımız da yardım yapıyor ve bunun bu çevrede de birçok örnekleri vardır. Kamulaştırma da bu işin çözümü değil, çünkü çok fazla var. Mirasçılardan herhangi birinin talebi doğrultusunda yardım yapılabilmesine imkan sağlayan bir yasal düzenlemeyle durum çözülebilecektir.

Kevser Üstündağ

Alan yönetimi bir projenin hayata geçirilebilmesi için bir yöntem. Bunu hayata geçirebilmek için öncelikli sıralama yapmamız gerekiyor. Bu sıralamadaki en önemli kısım da hukuki yönetmelik ve uygulamaların gözden geçirilmesi. Alan yönetiminin temel hedefi çoklu disiplinlerin bir arada çalışması, bu da eksiklerimizi ortaya koyuyor.

Michiel van Iersel

Size yaşadığım yer olan Amsterdam’dan vereceğim bir örnek var. Bir binayı canlı bir kültür

merkezine nasıl dönüştürebileceğinize dair somut bir örnek. Burası Amsterdam'da şehrin kalbindeki eski postane binası. Bu 11 katlı binada, dört yıl boyunca geçici bir kulüp ile bir lokanta hizmet verdi. Burası bir kültür, bir münazara merkeziydi, burada film gösterimleri, sanatçı sohbetleri gerçekleştiriliyordu. Ne yazık ki, bir anıt olarak aday gösterilmesine rağmen yıkıldı. En üst kattaki kulüp, Amsterdam'ın başka bir ilçesi tarafından o alanda yeni bir yer kurmak üzere davet edildi. Bir diğer bina ise, sonradan banliyöde bir yere taşınan eski bir basımeviydi. Bu da yine geçici bir durumdu. Burada 5 ila 10 yıl arası kalma iznimiz var. Bu da sonuçta yıkılacak ve yerine yeni bir bina yapılacak. Biz diyoruz ki, elinizdeki kinin değerini bilin ve bu binayı kullanın, son 40 yıldır nerede durmuşsa bırakın orada dursun. Biz bulunduğumuz binayı bir sergi mekanına dönüştürdük. Size birinci tavsiyem şu; bu mekanda bunun gibi şeyler yapmak için gereğinden fazla beklemeyin, yarından sonraki gün başlayın hatta. Öğrencileri alın, onlara küçük sergiler yaptırın. Böylelikle bizim durumumuzda olduğu gibi birçok genci buraya çekmiş olursunuz. Binanın ön cephesini her geçen gün daha etkin bir şekilde mahalleye ulaşabilmek ve etrafımızdaki çevreyle ilişki kurabilmek için kullanıyoruz. Geçtiğimiz birkaç hafta içinde, dışarıda film gösterimleri yaptık. Hatta NY Times'daki bir makaleye bile çıktık. Tartışma esnasında "otele hayır, kültür merkezine evet" gibi bir şey algıladım, peki ama neden ikisi bir arada olmasın? Kamu-özel ortaklığının ne zararı olabilir? Ticari bir yatırımı kendi amaçlarınızı gerçekleştirmek üzere bir araç olarak kullanabilirsiniz. Başka seçenekler de mevcut. Buradaki şartların Amsterdam'dakinden farklı olduğunu biliyorum ama bunları da göz ardı etmeyin. Eğer burayı bir müzeye dönüştürürseniz bu çok pasif bir eylem olur, hikaye anlatıcı olarak aktif rolünüz ne olur? Basınla ilişkiler ilgiyi üzerinize çekmek bakımından önemlidir. Sadece bu tür binaların içinde kalmayın, kamusal alanları da kullanın ve bırakın kente yayılsın. Son olarak ya da belki ilk olarak "Sadece yapın", yani geçici durumdan faydalanın. Bir uyarıcı not: işin en kolay kısmı bu binayı yenilemek ancak en zor kısım kapılar açılıp siz elinizde yıllık faaliyet bütçesiyle kaldığınız zaman başlayacak.

Eugen Panescu

Bir eylem planına sahip olmak çok zor halbuki bu da önemli bağlayıcı bir belge. Sorumlu kişileri bağlayıcıdır. Kamu ve özel sektör yatırımlarını ilişkilendirir çünkü icraat aynı zamanda finansman demektir. İnsanların bazı icraatları yapmak üzerinde anlaştığı bir anlaşma sürecidir. Bu da bağlamı, olan biteni, kimin ne niyeti olduğunu bilmek ve sonra da başka inisiyatifleri kabul etmek anlamına gelir. Bu nedenle kurumlar başka inisiyatiflere açıktır. Halk da kurumların niyetlerini kabul eder ve hepsine karşı olumsuz tepki vermez. Tüm bu inisiyatiflerin hayata geçmesi gerekir. Dolayısıyla bunların toplumsal bakış açısından gerçekçi, ekonomik açıdan özgün, teknik açıdan uygulanabilir olması gerekir, sizin ise bunu yapacak parayı bulacak kadar akıllı olmanız gerekir. Ortaklık üstüne kurulu olmalıdırlar. Plan izleme ve değerlendirme ile ilgili araçları, göstergeleri ve kaynakları içermelidirler. Bir eylemin gittiği yönü ve sonucunu bilmeniz gerekir. Sinop'a yönelik iyi bir eylem planı gerçekleştirebilmek için bir faaliyet listesine ihtiyacınız var. Bu hem her amaca uygun hem de kısımlarına ayrılmış olmalı. Yapılması gereken iş bölünmeli. Herkesin tam olarak ne yapacağı bilinmeli. Projenin ne zaman başlayacağını

görebilmelisiniz, her proje hemen başlamaz. Bazıları başka projelerden sonra başlar. Bunlar birbirini izleyen eylemlerden oluşur. Diğer projelerin başlamasına fırsat vermek için projelerin ne zaman biteceklerini de bilmelisiniz. Her projenin zaman zaman zor dönemleri olur, bunlara dönüm noktası denir. Bu dönüm noktalarına dikkatle hazırlanılmalı ve bunlar önceden bilinmeli ki, sizi bekleyeni bilin. Finansman çok önemlidir, size kimin para vereceğini, verip vermeyeceğini ve verileni nereye harcayacağınızı bilmeniz gerekir. Alan yönetimi planına eylemin de dahil edileceği söylendi, bu çok önemli. Bu, Bakanlığın veya alan yönetimi başkanının eylemleri planlamak niyetinde olduğunu gösterir. Bu eylemler kesin sorumluluklar ve zaman çerçeveleri ile birlikte açık bir şekilde tartışılmalıdır. Bu eylemlerin aynı zamanda size de danışılması gerekir. Elinizde kentsel gelişim, kültür, miras var. Sonra kaynak hususu var, parayı kimin vereceği. Sonra yine oyuncular var, yani her durumda nüfus. Ve danışmanlık, medya, kent politikaları; bunlardan bazılarının esas oyuncu olması gerekir. Biz Bakanlık diye yazmıştık ama şimdi öğrendik ki, kent veya özel bir şirket olacakmış. Miras çalışmasını içerecek bir işletme programı vs. Daha sonrasında da yazmaya devam ettik, eğitim, çevre, iş planı. Bu size üzerinde tartışma imkanı veren bir yapı. Ve tüm bu günler boyunca bir araya konan tüm diğer materyal; duyular ve kokularla, sevdikleriniz ve sevmediklerinizle ilgili her şey, en iyi durumda açık projelere dönüştürülebilir. Ortaya çıkan açık sonuç şu ki, bu kentin açık dokümanlara ihtiyacı var. Bu dokümanlar aracılığıyla, Bakanlık veya diğer kurumlarla, sadece mirasla ilgili olarak değil, tüm sorunlarınızla ilgili olarak da daha iyi bir diyalog kurabilirsiniz. Bu tartışmalarda karşılaşılabilecek büyük risk ise, coşku ve mutluluk sonrasında eylemlerin gerçekleşmemesi nedeniyle ortaya çıkabilecek üzüntüdür. İşte bu nedenle, eylem planı bu kadar önemlidir. Bu, etkin olmak ve işbirliği yapmayı istemekle olduğu kadar organize olmak ve dikkatli olmakla da ilgilidir.

Kevser Üstündağ

Yerel eylem planı için bir altlık oluşturuldu ama net bir sonuca varmak için net bir doküman hazırlamak lazım. AKD'nin kent ve kültür üzerine hazırladığı kent buluşmaları ve kent akademi bunun için çok fazla bilgi oluşturdu. Bu eylem planını hayata geçirmek için bundan sonraki her aşamada bu koordinasyonun sağlanması gerekiyor. Vicdanımızı rahatlatmak ve bundan sonrası için bir şeyler yapmak için mutlaka daha sonra da takibini yapmamız gerekiyor.

Fuat Dereli

Müze müdürü, arkeolog. Mirasın çevrilebilmesi için her şeyden önce korunması gerekir. Kaynakları giderek tükenen günümüz dünyasında başta ormanlar olmak üzere doğal bitki dokuları, çevresel zenginlikler, antik kalıntılar ve folklorik miraslar gibi toplumun ve yaşanan coğrafyanın kültürel kimliğini oluşturan değerlerin bozulma ve kaybolma risklerinin insan üzerinde yarattığı kaygılar koruma olgusunda yeni açılım ve stratejilerin geliştirilip yönlendirilmesini sağlamıştır. Bu sürecin bir sonucu olarak da kültür ve tabiat varlıkları tüm insanların ortak varlığı olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle ortak mirasın korunması ve kuşaklar boyu yaşatılması için tüm kişi ve kurumların gerekli duyarlılığı göster-

mesi gerekmektedir. Ülkemizde bugün geniş halk kitlelerinin benimseyebileceği gerçekçi bir koruma politikamızın henüz oluşturulamamış olması nedeniyle insanın mağdur olduğu, eserlerin korunmadığı bir tabloyla karşı karşıyayız. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de 20. Yüzyılın ikinci yarısından sonra ivme kazanan sanayileşme sürecine koşut, giderek değişen yaşam tarzı ve modern kentleşme geleneksel değerlerde olduğu kadar kent dokularında da ciddi bozulmalara neden olmuştur. Kalıcı bir korumacılığın ancak güçlü bir ekonomik destekle sağlanabileceği herkes tarafından kabul gören bir gerçek olup, koruma konusunda somut ilerleme sağlanamamasının altında devletin güçlü bir koruma politikası oluşturamamasından öte tüm koruma sorumluluğunun ciddi bir ekonomik destekten yoksun olması, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın sırtına yüklenmesi ve bu korumaya üniversite, yerel yönetimler ve halkın işbirliğinin yeterli bir katkı sağlamaması yatmaktadır.

Sinop cezaevinden bu kadar söz edilmesi 1914'teki sürgündür. Sinop'un cezaeviyle özdeşleşmesi bana ters geliyor çünkü Sinop gerçekten özgürlüğü seven insanların yaşadığı bir yer. Şehirde suç oranı çok azdır, etnik kavgalar olmadı. Düne kadar herkesin kapıları açıktı, kilit konmazdı. Cezaevinde yatanlar Sinoplu değil, dışarıdan gelen insanlar. Burada bir şeyler yapmak istiyorsak bana göre sürgün neticesinde cezaevinde yatanların hepsinin geçmişinin araştırılıp değerlendirilerek ona göre bir şeyler yapmalıyız. Bir tersane veya deniz müzesi yapabiliriz. Bir adalet müzesi veya Sabahattin Ali müzesi yapabiliriz. Canlı ve üretken bir kullanım için yöredeki halk sanatları ve geleneksel üretim kültürlerini belgelemeye, yaşatmaya yönelik eğitim, atölye, sergileme ve satış işleviyle destekleme, turizm yaşamına katkıda bulunabilecek kültür faaliyetleriyle ortak hizmet verebilecek günübirlik kullanım, kafe, kitabevi, gösteri seyir olanakları sağlayan bölümler gibi fonksiyonel arayışlar kültür merkezinde yer alabilir. Tüm bu etkinliklerin bir kültür kompleksi içerisinde yer aldığı gün onca acının çekildiği, nice ömrün tüketildiği tarihi cezaevinin tüm günahlarından arınmış olarak kültür hizmetinde yer aldığını göreceğiz. Sinop ve Sinoplu o günleri sabırsızlıkla bekliyor.

Shams Asadi

Viyana'da ilk kez yeşiller ve sosyal demokratlar arasında bir koalisyon söz konusu. Çalışmaya başladıklarında birlikte yaşama konusunda bazı mutabakatlara varılması gerektiği çok açıktı. Farklı kültürleri ve geleneklere sahip yaşlılar ve gençler için birlikte yaşamak büyük bir sınavdı. Bu mutabakat kapsamında bir birlikte yaşama anlaşması mevcut. İşe 2012'de başlayacağız. Biz nüfusla birlikte yaşama konusunun kabulü ile ilgili olarak doğru bir düzenleme yapmak istedik. İnsanlara soracağız, ne tür bir yöntem kullanacağız? Online/Çevrimiçi formlarımız olacak. Online olarak ulaşamadığımız kişilere, offline olarak ulaşıp telefon edeceğiz veya gazetede yayınlanacak mektup yazabilecekleri bir makale adresi aracılığıyla ulaşacağız. Diyalog gruplarımız olacak ve bunun sonrasında hatalarımızı gözden geçireceğiz ve anlaşmayı buna göre oluşturacağız. Tabii, bu durumda kaynaklara da ihtiyaç oluyor. Bizim paramız ve iki yıllık bir süremiz var. Tüm kaynakların çok açık ve başından itibaren mevcut olması şart. Cezaevini dışıyla, kaleleriyle beraber bir bütün olarak düşünmek gerekiyor. Yakındaki sokaklarıyla birlikte korunmalı, Mimarlar Odası'nın önerisinde de bu var. İlle de bir fonksiyon vermek gerekmiyor.

Cezaevi olarak ziyaret edilmeye devam edilebilir. Bir adalet müzesi yapılabilir.

Eugen Panescu

Kentin yaşamının bir parçası olmak müze olmakla değil sosyal bir mekan olmakla olur. Kent için açık bir alan olmak, kentin yeniden bir parçası haline gelmek esas olan, içine girmek için belli bir para ödemeniz gereken kapalı bir mekan olmak değil. Cezaevini bir bütün olarak kent yaşamına yeniden kazandırmanın kilit yolu, açık bir mekan olmaktan geçiyor.

Biz kamu otoritesinin yatırım planı ve programı hakkında bir fikir sahibi değiliz, ulaşamıyoruz. Siyasi otorite ne yapmak istiyor, bütçesi nedir bilmiyoruz. Biz burada talep yönünden bir projeksiyon yapabiliriz, finansal projeler yapabiliriz.

Sadece alan yönetimi ile ilgili bir alana hapsedilmemizin bir anlamı yok. Benim Sinop projesi hakkında katkılarım olabilir. Ben alan yönetimi başkanı beyefendiyi ilk kez görüyorum. En kritik noktalardan biri Sinop için bu projenin sorumlularını halk tanımıyor.

Johanna Reiner

Bana göre bir ortak fayda grubu kurmalı ve şu andan itibaren toplanmaya devam etmelisiniz. Esas olan bir yapı oluşturmak. Bunun bir dernek olması da gerekmiyor.

Mahir Namur

Burada ille de birisinin bir komite ataması gerekmiyor. Arzu ediyorsanız Sinoplular olarak cezaevinin geleceğini tayin etmek üzere birlikte bir inisiyatif kurabilirsiniz. Bu başkalarının kuracağından daha güçlü olur. Bu bir AB projesi, katılımcı yöntemi kendileri önermiş. Sivil toplumun kendi oluşturduğu inisiyatif daha katılımcı olur.

T. Melih Görgün

Söylediklerimin tüm organizasyon ekibi adına algılanmasını istiyorum. Ayın 7'sinden beri sabah saat 10'dan akşam 5'e, 7'ye kadar bu binanın içinde toplanıp konuştuk. Kent olmak, kentli olmak üzerine düşündük. Kaybettiklerimiz ve hatırladıklarımız üzerine düşündük. Farkında olmadığımız, yanından geçtiğimiz bilgileri topladık, birbirimize aktardık. Yeni kişilerle temas ettik. Kokuları duyumsadık. Yaşadığımız çevreye nasıl bakmamız gerektiğini öğrendik. İçinde yaşadığımız ortamın aslında nasıl verimli olduğunu fark ettik her açıdan. Düşünmemiz gerektiğini öğrendik. Simge alanlardan birinin içinde gelecekle ilgili olan bilgiyi tartıştık, örnekler üzerinden gittik. Yurt içi dışı iyi deneyimler üzerinden bilgi aktarımları oldu. Bir müze oluşturmak adına çalışmada bulunduk. Gençlerin bize bakışlarını hissettik, gönüllü destek verdiler bize. Kent Akademisi ve Kent Buluşması sona eriyor ama süreç devam ediyor. Süreçte var olan ve hazır olan bir planın ve programın uygulaması aşamasında uygun

müdahalemizin ne olabileceğini hep birlikte ele aldık. Pozitif ve negatif yönlerini gördük. Gelecekte bizi etkileyecek olan durumu tespit ettik. Bütün bunlar basılı hale getirilip sunulması gereken yerlere sunulacak. Sivil toplum örgütlerini bir araya getirmek ya da bir arada olmaları için gereklilik nedir gibi konuları gördük. Bu vesileyle bir araya geldiler, temasa geçeceklerdir. Bundan sonraki aşama için oldukça umutluyum, toplantıya çok farklı katılım oldu. Bilgiyi doğru tartışsak ve nerede ne yapmamız gerektiğini bir diyalog içerisinde çözebilirsek etkilememiz gereken yerleri ve eylem planımızda olması gereken doğru bilgileri hep birlikte bulabiliriz. Sinop adına teşekkür ediyorum. 12'sinden itibaren sanatsal yaratım sürecimiz başlıyor, sanatçılarla yapılan çalışmalar mevcut olacak. 17 Eylül'de de burada sergi açılışımız olacak, öneri müzemizin açılışı olacak, sanatçıların şehir içinde gerçekleştirecekleri uygulamaların sonuçlarını burada göreceğiz.

Mahir Namur

.....

Burada bulunan herkese çok teşekkür ediyoruz. Böyle bir etkinliğin arka planında aylarca süren bir çalışma yatıyor. Bu çalışmada katkısı olan herkese çok teşekkür ediyoruz. AB Bakanlığımıza, ortaklarımıza, destekçi ortaklarımıza teşekkür ediyoruz.

... TARİHİ SİNOP CEZAEVİNİN ... YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ

“Düşünce Kenti Sinop”

Geleceği Biriktirmek projesi kapsamında yapılan, kentin her kesiminden katılımı ile gerçekleştirilen Kent Buluşması kapsamında Sinoplular kentlerinin vizyonunu “düşünce kenti” olarak belirlediler. Kentin kimliğinden kopuk bir marka kent fikrini benimsemeyen Sinoplular, Sinop’un geleceğini kültür mirası, mevcut kültürel ve ekonomik değerleri ve potansiyelleri üzerine kurma gerekliliğini belirlediler. Bu durumda, metropollerdeki hızın bireyin yer ve şeyle ilişkisini koparmasına karşın Sinop’un, bireyin yeniden yer ve şeyle ilişkisini kurmada bir kültürel deneyim alanı olarak kendini dünyaya sunabileceği genel bir yaklaşım olarak benimsendi. Sinop’un zıt özellikleri olan sorgulama-hoşgörü, göl-çöl-orman, kuzeyin en güneyi- güneyin en kuzeyi, Karadeniz’de bulunup Akdeniz iklimine sahip olması, coğrafi olarak kapalıdüşünsel olarak açık olması vurgulandı. Aktif sivil toplumu, kültürel çeşitliliği, kültürlerarası geçişlilik açısından dinamik bir yapıya sahip olması güçlü yönleri olarak ortaya kondu. Tarihi yapısı, bozulmamış bir flora ve topografyası, iklimi ve güçlü insan kaynağı, diğer turizm merkezlerinin uğradığı erozyona henüz uğramamış olması fırsatlar olarak tespit edildi. Tarihi Sinop Cezaevi’nin sürdürülebilirliğini sağlayabilmek için yeniden işlevlendirilmesi bu bilgiler göz önüne alınarak yapılmalıdır. (Bkz. “Geleceği Biriktirmek” kitabı)

“Yaratıcı Kent” nedir?

“Sanayi kenti, donanım odaklanan bir düşünce sisteminin ve ‘mühendislik kültürünün’ ürünüdür. Buna karşıt olarak bir ‘yaratıcı kent’ meydana getirmek; her türlü somut ve somut olmayan değeri tanımlama, kullanma ve öne çıkarmaya odaklanmakta, kenti bu değerler sayesinde kalkındırmaya çalışırken aynı zamanda kentlilerin refahını yükseltmeyi amaçlamaktadır.”

Yaratıcı kentler, yeni fikirlerin yeşerdiği ve her alandan kişilerin içinde yaşadıkları toplumu daha yaşanabilir ve çalışılabilir kılmak için bir araya geldikleri, deneyimselliğin ve inovasyonun dinamik alanlarıdır. Karmaşık meselelerin üstesinden yaratıcı bir biçimde gelebilmek için değişik bilgiler bir araya getirilir, yaygın kamusal katılım özendirilir. Karar verilmesinde bütünsel düşünmeye değer verilir ve ekonomik, sosyal, çevresel ve kültürel hedeflerin karşılıklı bağımlılığı üzerine çalışılır.

“Yaratıcı Kent” felsefesi bir mekanda her zaman daha fazla potansiyel vardır fikrini savunur. Bir kentte gereken şartlar yerine getirilerek insanların fırsatları değerlendirme veya kentsel sorunları çözme yönünde yaratıcı düşünebilmeleri, planlamaları ve hayata geçirmeleri tetiklenebilir. Bu sorunlar işsizlikten tutun da kentin çehresinin güzelleştirilmesi, yeşillendirilmesine kadar farklı çeşitlilikte olabilirler. Sıradan insanlara fırsat verildiğinde sıra dışı şeyler ortaya çıkarabilirler varsayımıyla yola çıkar. Sanatçılar, tasarımcılar bu süreçte önemli rol oynasalar da Yaratıcı Kent’te tek yaratıcı olanlar onlar değildir. Yaratıcılık sorunlara ve konulara yenilikçi yaklaşımlar getiren herkes tarafından kaynaklanabilir. Bu bir iş adamı, bir bilim adamı, sosyal hizmet çalışanı, bir öğretmen veya bir devlet memuru da olabilir. Yaratıcılık kültürü kentin paydaşları arasındaki ilişkide gizlidir. Sivil toplum, kamu, iş dünyası, eğitim kurumları, araştırma kurumları gibi kentin farklı birimleri farklı şekillerde birlikte düşünerek ve işbirliği

yaparak sorun çözüme potansiyeli genişletilebilir.

Bu, binalar, köprüler ve kanalizasyon sisteminin çok ötesinde bir altyapı gerektirir. Yaratıcılık altyapısı somut ve soyut altyapıların kombinasyonudur. Soyut altyapı kentin zihin haritasıdır yani sorunlara nasıl yaklaştığı, ortamı, teşvikleri ve hukuki düzenlemeleridir. Bunun için yüksek becerileri olan insan gücü, dinamik düşüncelere sahip kişiler, fikir oluşturanlar ve onları hayata geçirenlerin mevcut olması gerekir. Yaratıcılık sadece fikirle olmaz bu fikirleri hayata geçirecek bir kapasite de gerektirir.

Yaratıcı Kent; fikirleri, yetenekleri ve yaratıcı kurumları harekete geçirmek için potansiyel yetenekleri ortaya çıkarır, çeker, besler ve sürdürülebilir kılar. Bunun gerçekleşebilmesi için oluşturulan çevre, sahne ve donanım çok önemlidir. Yaratıcı ortam, fikirlerin ve yeniliklerin doğması için gereken somut ve soyut altyapının mevcut olduğu yerdir. Bu ortam bir bina, bir sokak veya benzeri bir yer olabilir.

Sinop "Yaratıcı Kent" olma potansiyeline sahiptir.

Sinop, hem küçük bir kent olup hem de büyük bir kentte mevcut olan somut kaynakları (müzeler, konservatuvar, okullar, kütüphaneler, üniversite, kültür mirası yapıları vb.) ve soyut kaynakları (eğitimli, açık fikirli bir sivil toplumu, aktif ve yenilikçi fikirleri ve faaliyetleri olan STKları, özel girişimcileri, kamu kuruluşları ile yerel yöneticileri, şimdiye dek başardığı kamuözel sektör-sivil toplum ortaklıkları) ile Türkiye'de "Yaratıcı Kent" olmaya elverişli, önde gelen kentlerden biridir.

"Tarihi Sinop Cezaevi", Sinop'u "Yaratıcı Kent"e dönüştürecek "Yaratıcı Ortam" işlevi üstlenebilir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın AB fonuyla gerçekleştireceği "Kültür Mirası Yönetimi" projesi Sinop Tarihi Cezaevi'nin "Yaratıcı Ortam" işlevi kazanması için bir fırsat olabilir.

"Sinop Kent Akademisi"

Sinop halkının ihtiyaç ve önerilerinin harmanlanmasıyla ortaya çıkan yapının aşağıdaki öğeleri içermesi uygun olacaktır:

- Kültür Mirası yönetimi alanında bir eğitim merkezi
- Kentsel kalkınma alanında, kenti bir laboratuvar gibi ele alacak bir araştırma-geliştirme merkezi.
- Kent ile ilgili kentsel kalkınma, kent kültürü, kent sosyolojisi, kent estetiği, çevre bilimleri, arkeoloji, sanat, tasarım, mimari, kent planlama vb. tüm alanların uzmanları için Avrupa çapında uluslararası bir buluşma platformu.
- Bu alanlarda bilgi toplama derleme, üretme ve yayma merkezi.
- Bu alanlarda eğitimler verecek bir eğitim merkezi,
- Kültür, sanat ve bilimi kentsel kalkınma için hammaddeler olarak kullanarak yeni kültür-sanat ürünleri üreten bir kültür fabrikası
- Yerel-ulusal-uluslararası kaynakları kentin sürdürülebilir gelişimi için seferber edecek bir mekanizma işlevlerini üstlenen bir yapı.

Bu sayede,

1. Kent akademisiyle uluslararası bilgi ve üretim potansiyelini Türkiye'ye çekebilir. Kenti ziyaret eden tüm uzman, bilim adamı, sanatçı ve tasarımcıların kente katkı sağlaması, kenti geliştirmeleri, kentlileri bilgilendirmeleri için birer kaynak olabilir.
2. Sinop, kendi kurduğu bir uluslararası ağın merkezi haline gelir.
3. Sinop'un ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimi için kaçınılmaz olan STK'lar, yerel yönetimler, okullar, üniversite, esnaf, iş dünyası ve diğer kurum kuruluş ve kişilerin işbirliği güçlenir.
4. Bu amaçla Sinop'u ziyaret edenler sayesinde alternatif turizm gelişir. Çok farklı alanlardan yerel-ulusal-uluslararası işbirlikleri yapılarak projeler geliştirileceğinden tek tip değil, olabilecek tüm alternatif turizm çeşitleri gelişebilir.
5. Esnaf ve zanaatkarların ürünleri gelişir, daha iyi pazarlanabilir hale gelir. Yeni pazarlama kanalları oluşur.
6. Kentte sosyal ve kültürel yaşam zenginleşir.
7. Gençler çok özel konularda bilgi edinerek yeni meslek dallarına yönelebilirler, yaratıcılıkları ve girişimcilikleri gelişir.
8. AB ile Türkiye arasındaki sivil toplum diyalogu, kurumsallaşmış bir yapı sayesinde sürdürülebilir hale gelir. Bu yapının bünyesinde yer alan farklı disiplinlerden birimler ayrı ayrı Avrupa'daki benzer yapılarla sürekli işbirlikleri oluşturacaklardır.
9. Sinop "Yaratıcı Kent" uygulamasına iyi bir örnek kent olabilir. Böylece hem Sinop halkı hem yöneticileri hem de bu projeyi gerçekleştiren Kültür ve Turizm bakanlığı uluslararası alanda büyük prestij kazanır.
10. Türkiye'deki ve dünyadaki birçok kent bu modelden yararlanabilir.
11. Sinop'un kültür mirası korunur ve katma değeri artarak geleceğe taşınır.

Sinopale ve Geleceği Biriktirmek bu girişime bir başlangıç olmuştur. Bu projeler, yapılabileceklerin pilot projeleri olarak görülebilirler.

Bu girişimlerden referans alabilmek için yayınlarından yararlanılabilir.

Bu bilgiler ışığında "Sinop Kent Akademisi" bünyesinde aşağıdaki birimlerin tümüne yer verilmelidir:

1. Alan Yönetimi Ofisi
2. Sinop Kent Akademisi Yönetim Ofisleri
3. Sinop Kent Akademisi Araştırma Merkezi (Kent Planlama, Mimarlık, Restorasyon, Kentsel Tasarım, Kültür Planlaması vb. Kent ve Kültür disiplinlerine yönelik etkinlikler, projeler...)
4. Kültür Mirası Akademisi Ofisi
5. Kent Belleği Merkezi
6. Kent Belleği Sergi Alanları
7. Hareket Atölyesi
8. Tiyatro Atölyesi
9. Kültür-sanat-çevre STK'ları ve Girişimleri'nin faaliyet göstereceği ofisler
10. Deniz Müzesi
11. Bilim ve Teknik Merkezi
12. Çocuk Bilim-Sanat Merkezi

-
- 13.Çağdaş Sanat Merkezi ve Müzesi
 - 14.Çağdaş Sanat Sergi salonları
 - 15.Çalıştay odaları
 - 16.Konferans Salonu
 - 17.Film Gösterim Salonu
 - 18.Sosyal etkinlik alanı
 - 19.Cafe- restoran
 - 20.Çok amaçlı açık hava etkinlik alanı (konser, gösteri, sergileme, cafe, vs..)
 - 21.Sanatçı Konaklama evleri
 - 22.Katılımcı Konaklama evleri
 - 23.Internet Kültürel Sosyal Ağ Merkezi
 - 24.Basılı yayın üretim merkezi

www.artcitizens.net
virtual network and e-zine for
young artists and designers

<http://gelecegebiriktirmek.europist.net> | <http://collectingthefuture.europist.net> | <http://www.europist.net>
<http://www.citizensofculture.net> | <http://www.artcitizens.net> | <http://www.artacademia.net> | <http://sinopale.org>

